



Proleter

Devrim ve Sosyalizm için

DEVİRİMÇİ DURUŞ

Karşılaşma Devriminde Sosyalizm

Aylık siyasal dergi

Ocak 2006

Sayı 87

Fiyatı: 1 YTL (KDV dahil)

Emperyalistler savaşı büyütüyor

Bir yılı daha geride bıraktık. Yeni bir yıla 'merhaba' diyoruz. Geçtiğimiz yılın değerlendirmesini yapıyor, edindiğimiz tecrübe ve birikim üzerinden yeni kavgalara hazırlanıyoruz.

Dünyada ve ülkemizdeki gelişmeler içinde hem tehlikeleri barındırıyor, hem de umutları yeşertip, yeni başarıları mayalıyor. En başta emperyalist savaşın aldığı boyutlar yönüyle bunu söyleyebiliriz. Başını ABD'nin çektiği yeni emperyalist savaş, Afganistan ve Irak işgallerinin ardından uzun bir süredir bekleme dönemini yaşıyordu. Aradan üç yılı aşkın bir zaman geçmesine karşın bu ülkelerin işgalleri tamamlanamadı. Aksine ilk andaki 'kolay zafer' yerini önce kaosa, sonra fiili parçalanmaya bıraktı. Bu, Irak'ta son seçimlerle birlikte iyice açığa çıkmış ve resmleşmiş durumda. Afganistan'da da Kabil dışında tam hakimiyet kurulamadığı, Irak direnişisiyle birlikte oradaki direnişin de yeniden yükseldiği gözlemleniyor.

ABD, bir süredir içine düştüğü bu durumdan kurtulmanın yollarını arıyor. Bu süre zarfında Filistin ve Lübnan'da yeni atakları oldu. Filistin'de 'Arafatsız çözüm' de yol aldığı gibi Lübnan'da Hariri suikastini bahane ederek Suriye'yi geri çekilmeye zorladı. Son günlerde ise İran ve Suriye üzerindeki baskıları iyice yoğunlaşmaya başladı. İran'ın nükleer silah üretimiyle tehdit oluşturduğu, savını güçlendirmeye, bu yönde kamuoyu oluşturmaya girişti. Başta BM olmak üzere uluslararası kurumları bu doğrultuda harekete geçirmeye çalışıyor. Keza Suriye'yi her yönden sıkıştırmaya, kuşatmaya devam ediyor. Lübnan'da yine bir suikast sonucu öldürülen milletvekilini bu yönde değerlendiriyor. Suriye'nin iç dengelerini bozacak şekilde istisraflar, ihtilaflar gerçekleşiyor.

2006, YENİ ZAFERLER YILI OLSUN!



Emperyalistler savaşı büyütüyor

2006, YENİ ZAFERLER YILI OLSUN!

ABD'nin Afganistan ve Irak'ta sıkışmışlığı- nı aşmak için yeni hedeflerle savaşı büyütme planları içinde Türkiye'ye de özel bir rol biçili- yor. Son bir ay içinde artan ziyaretçi trafiği de bunun göstergesi. FBI, CIA, NATO, üst düzey yöneticileriyle akın ederken, aynı tarihlerde geleceğin Genelkurmay başkanı, şimdinin Kara Kuvvetleri Komutanı Yaşar Büyükanıt da Amerika'da görüşmelerde bulunup ödülleri alı- yordu.

Karşılıklı bu ziyaretlerde, kapalı kapılar ar- dında bir çok görüşme yapıldığını, gizli anlaş- malara imza atıldığını tahmin etmek zor değil. Geçtiğimiz aylarda yeniden düzenlenen 'gizli anayasa' Milli Güvenlik Siyaset Belgesi'nde de bu konuların karara bağlandığı fakat 'dev- letin güvenliği' için açıkça ilan edilmediği be- lirtilmişti. Bunların içinde ABD ile olan ilişkilere yapılan vurgular ve İran'ın 'tehdit' oluşturu- duğu savı, dikkat çekiciydi.

Irak işgali sonrasında fiilen kurulmuş olan Kürdistan'ın, federal bir devlet statüsü kaza- narak resmileşmesi, Türkiye'yi fazlasıyla ra- hatsız eden bir gelişmeydi. Bunu, burjuva klikler içinde, Türkiye'nin 1 Mart tezkeresi ile Irak'ın işgaline doğrudan katılmayışına ve- renler az değildi. O yüzden ABD'nin yeni sa- vaş planlarının içinde yer alarak, bu tür olası tehlikelerden sakınmak ve pastadan daha fazla pay kapmak arzusu içinde olanlar, ses- lerini yükseltmeye başladılar. Türkiye, ABD'nin istekleri doğrultusunda Suriye ve İran'ı uyarmak, bu yönde görüşmeler yapmak gibi girişimlerde bulundu. Ve Ocak ayı içinde ABD Dışişleri Bakanının ülkeyi ziyaret edece- ği, Suriye Devlet Başkanı Esat'ın ise, ondan önce Türkiye'ye gelmek istediği bildiriliyor. 2005'in son MGK toplantısının gündemi de Irak seçimleri ve 'terörle mücadele' idi.

Bütün bunlar, Türkiye'nin 2005'in son ay- larında olduğu gibi, 2006'nın ilk aylarının da yoğun ziyaret trafiği ve görüşmelere sahne olacağını gösteriyor. Böylece Türkiye, sava- şın içine daha fazla çekiliyor.

Bu gelişmeler, emperyalist savaşa karşı mücadelenin önümüzdeki yıl daha yakıcı bir hal alacağını ve tüm dünya halklarının, öze- linde ise bölgedeki tüm halkların önüne dikile- ceğini gösteriyor. Bugüne dek savaşa karşı mücadeleyi, destek ve dayanışma kapsamın-

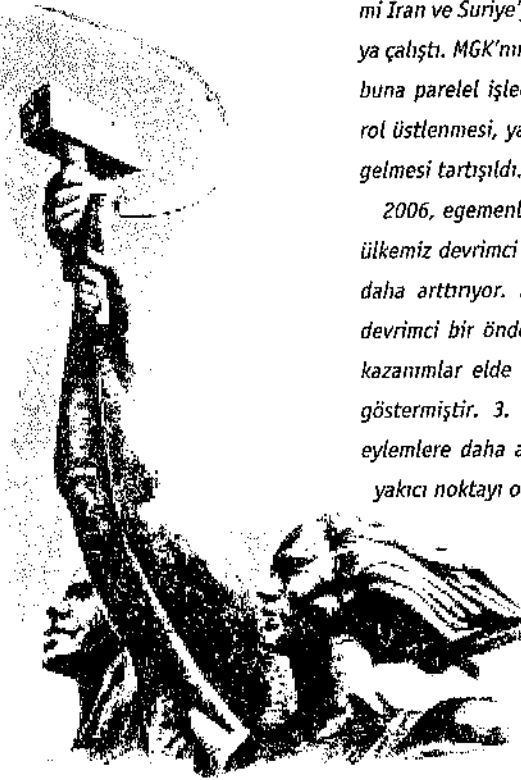
da ele alan dar ve sınırlı yaklaşımların yıkıla- rak, doğrudan kendi sorunumuz olarak yük- seltilmesi bir zorunluluk olarak önümüzde du- ruyor. Bu da şimdiden daha yaygın, daha kit- lesel ve militan eylemleri şart kılıyor.

Tüm dünyada sa- vaşa ve sömürüye karşı mücadele yük- seliyor. Avrupa'da yi- ne bir hayalet dolaşı- yor. İşçi ve emekçile- rin meydanları doldu- ran ayak sesleri ve yaktıkları ateş, burju- vaziyi dehşete düşü- rüyor. Latin Ameri- ka'da Asya'da kitlele- rin devrim ve sosya- lizm istemi artıyor, hü- kümetleri deviriyor.

Türkiye'de de işçi ve emekçilerin eylem- leri, militan biçimler alarak büyüyor. Özel- leştirmeye, sendika- sızlaştırmaya, hak gasplarına, yıkımlara karşı kitleler, daha fazla sokağa çıkıyor, işgaller, çatışmalar yaşıyor. Kürt halkı, teslimiyetçi önderliğe rağmen mücadele dinamiğini yitirmediğini en son Şemdinli'de bir kez daha gösterdi. Öğren- ci gençlik, militan gösteriler ve işgallerle mü- cadeledeki yerini almaya başladı.

Kısaca bir yanda artan savaş tehdidi, di- ğer yanda yükselen işçi-emekçi halk hareke- ti... Bir yanda yakın gelecek açısından ciddi tehlikeler, diğer yanda yeni fırsatlar ve ola- naklar... 2006'ya bu çelişik, aynı zamanda bir- birini tetikleyen karşılıklı kuvvetlerin birbirine güç yetirmeye çalıştığı bir ortamda giriyoruz. Saffarımızı sağlamlaştırmalı, güçlerimizi bir- leştirmeli ve daha büyük bir kuvvetle saldırıya geçmeliyiz. Bunu başardığımızda 2006'nın yeni zaferleri getirmesi işten değildir.

Yeni kavga yılı tüm ezilen halklara, işçi ve emekçilere kutlu olsun! Zindanlardaki tutsak- ların, tüm dünyada devrim ve sosyalizm mü- cadelesini yükselten komünist ve devrimcile- rin yeni yılı kutlu olsun! Tüm kavga dostlarını- zın, yoldaşlarımızın yeni yılı kutlu olsun!



Okurlara...

2006'nın ilk sayısıyla merhaba...

Burjuvazi, 2006'nın perdesini bir dizi saldırı ile açtı. Hazırla- nan bütçede emekçilerin payına yine yoksulluk düştü. Yılın son günleri ise emperyalizmin temsilcilerinin ziyaretleri gündeme geldi. Önce FBI, sonra CIA başkanları, ardından da NATO Genel Sekreteri ülkemize ziyarette bulundu. Süren paylaşım savaşında Türkiye'nin rolü bir kez daha masaya yatırıldı. Kürt ulusuna dö- nük pazarlıklar bir kez daha gözden geçirildi. ABD emperyaliz- mi İran ve Suriye'ye saldıracakları koşullarını sağlamlaştırmaya çalıştı. MGK'nın yılın sonunda yaptığı toplantının kararları da buna paralel işledi. Türkiye'nin paylaşım savaşında daha aktif rol üstlenmesi, yani bu savaşta daha aktif bir suç ortağı haline gelmesi tartışıldı.

2006, egemenlerle daha sert bir savaşın yılı olacak. Bu da ülkemiz devrimci hareketinin omuzlarındaki sorumluluğu bir kat daha arttırıyor. 2005 yılı, düzene öfkelerini büyüten ancak, devrimci bir önderliğe ihtiyaç duyan işçi sınıfı ve emekçilerin kazanımlar elde edebilmesi için birinci koşulun bu olduğunu göstermiştir. 3. sayfamızda da söylediğimiz gibi 'direniş ve eylemlere daha aktif müdahale, daha içerden örgütlenme' en yakıcı noktayı oluşturmaktadır.

37. sayımızda; FBI, CIA ve NATO ziyaret- lerinin anlamı, Bolivya ve Şili'de gerçek- leşen seçimlerin sonuçlarını nasıl okumak gerektiği, Kürt ulusu üzerinden tartışılan alt-üst kimlik sorunu, Irak seçimleri, Fransız burjuvazisinin açıkladığı 'anti-terör' paketi, izlenime rekoru kıran Babam ve

Oğlum filmi, TİKB (B) 4. Konferans Belgeleri'nin "Uluslararası durum ve Türkiye raporu" bölümlerini bulacaksınız.

Bir sonraki sayımızda görüşmek dileği ile...

37. sayıda

3	Direniş ve eylemlere daha aktif müdahale
	Daha içerden örgütlenme
4	5. yılında 19 Aralık katliamı protesto edildi
5	CIA, FBI, NATO Türkiye'de
	ABD neyin arayışında?
6	Uluslararası işkence merkezi: CIA
7	ABD'nin arka bahçesi kuruyor
	Bolivya ve Şili'de seçimler
8	İnsanca yaşanacak asgari ücret için mücadeleye
9	Emekçiler 2006 bütçesine karşı Ankara sokaklarındaydı
10	Egemen klikler arasında yeniden alevlenen
	Kürt sorunu ve Kürt kimliği
12	Faşist tasmlar çözülüyor
13	Irak'ta İşgale Hayır Koordinasyonu'nun
	düzenlediği sempozyum üzerine
14	Irak'taki son seçimler ve bölünmüşlüğün tescili
15	HongKong'ta DTÖ Zirvesi
16	2006... Kızıl bir bayrak dalgalanıyor...
18	Fransız burjuvazi, kasım ayının dumanı arasında
	yeni anti terör paketlerini raftan çıkardı!
20	'Arkadakalmışların' hikayesi
	Babam ve Oğlum
22	ABD'de 1000. idam
	"İstatistik değil insanım"
23	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
24	TİKB(B) 4. Konferans Belgelerinden...
	Uluslararası durum ve Türkiye raporu-II



Dergimizin 2006 takvimi çıktı.

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müd.: Devrim Düzgün Adres: Sofular mh. Ragıpbeş sok. No. 39-5 Aksaray-Fatih İSTANBUL Tel: 0 212 531 55 77- Faks: 0 212 531 55 78
www.devrimecidurus.com e-mail: devrimcidurus@hotmail.com
Baskı: BERDAN MATBAACILIK Tel: (0212) 613 1211
YEDİVEREN KÖKLERİ BASIM YAYIM KÜLTÜR SANAT MAT. SAN. DİŞ TIC. LTD.
ŞTİ. SAYI: 37 - Ocak 2006 1.000.000 TL. (KDV Dahildir)

“İ ki kişinin balalayka çalıştığı yerde, üçüncü kişi bir bolşevik olmalıdır” diyor Lenin. Balayka, bir

Rus halk çalgısıdır, tıpkı bizim sazımız gibi. Lenin’in buradaki vurgusu açık ki; nerede bir kaynama noktası, bir araya geliş, bir toplanma var ise, bolşevik kadronun da orada bulunması, oraya yön vermesidir.

Peki biz bolşevikler, Lenin’in bu çağrısına, bu talimatına ne kadar uyun çalışıyoruz?

(....) Yılın son ayının içine girmiş bulunuyoruz. Bir yıl içindeki işçi-emekçi hareketindeki gelişmeler, buna karşılık bizim ortaya koyduğumuz pratik ortadadır. Elbette yaptıklarımızı küçümsemiyoruz. Fakat asıl yap(a)machıklarımıza çubuğu bükmeli, bunların nedenleri üzerine gitmeli ve kendimizi daha ileri noktalardan koyabilmeliyiz. Yaşamın ve mücadelenin biz bolşeviklerden beklediği budur.

Sadece özelleştirilen işyerleriyle sınırlı kalmadı direniş. Sendikalaşma çabaları yüzünden işten atılmalar da, büyük direnişleri fitiledi. Bunların içinde Cola direnişi gibi bir çok eylem biçimini devreye sokan militan direnişler oldu. Ve halen devam eden Serna Seral gibi irili-ufaklı bir çok direniş ve grev yaşandı. Görüldü ki, devletin onca yasağına ve saldırısına, sendika ağaların onca ihanetine rağmen, işçiler örgütlenmekten ve direnmekten vazgeçmiyor. Ve giderek daha radikal eylem biçimlerine başvuruyor. Ancak devrimci, komünist bir önderlikten yoksun oluşu, tabanda yeterince örgütlenememeleri, yenilgiyi kaçınılmaz kılıyor.

Bu yıl, sadece sanayi işçisinin, kentlerdeki işçi sınıfının değil, kır işçilerinin de mücadele yılı oldu. Tarımda AB’ye uyum adına son yıllarda artan emperyalist tekellerin hakimiyeti, küçük üreticileri daha fazla yoksulluğa ve işçileşmeye itti. En son Manisa’da gerçekleşen küçük

laşma mücadelesine başladıkları ilk yıllardaki gibi devrimci ve komünistlerin önderliğinde ancak, sendika yönetimlerine çöreklenen liberal-reformistleri alaşağı ederek mücadelesinin önünü açacak, gaspedilen haklarını alacaktır. Gelinecek nokta; sendika bürokrasinin ya daha da pekişmesi ve Türk-İş’leşmesi, ya da devrimci bir tarzda mücadelenin yeniden başlatılarak sendikaların gerçek işlevine dönüştürülmesidir. Emekçi memurlar böyle bir yol ayrımındadır.

Yeni öğretim yılına soruşturmalarla, gözetleme kameralarıyla giren öğrenci gençlik, 6 Kasım YÖK eylemleriyle, militan ve gözüpek bir kesim olarak mücadelenin önemli bir dinamiki olduğunu bir kez daha ortaya koydu. Son yıllarda gelenekselleştiği üzere Ankara-Kızılay eylemi, yine polisle dişe-diş, kıran kırana bir mücadeleye tanıklık etti. Fakat 6 Kasım eylemleri, çeşitli günlere yayılmış farklı yapıların eylemleriyle, öğrenci gençliğin parçalı yapısını, dağınıklığını da resmetmiş oldu. Gençliğin merkezi örgütlülüğe duyduğu ihtiyaç, bu eylemlerle daha yakıcı bir şekilde hissedildi. Proleter Devrimci Gençlik de 6 Kasım’daki basın açıklaması, bildirisi ve çeşitli okullardaki faaliyetleri ile, döneme iyi bir başlangıç yaptı. Aslolarak Ankara-Kızılay’da bulunmayı savunmalarına ve bu yönde hazırlık yapmalarına karşı, iletişim sorunundan dolayı bunu gerçekleştiremedi. Böyle bir eksikliğe rağmen bağımsız eylemleri ve faaliyetleriyle, gelecek adına umut verdiler.

İşçi, memur, öğrenci cephesinden bu gelişmeler yaşanırken, Kürt halkı da uzun yıllardır yaşadığı sessizliği bozdu. ‘90’lı yılların ikinci yarısından itibaren ‘siyasal-diplomatik çözüm’ kulvarına girdiklerinden bu yana en kitlesel ve militan eylemlerini gerçekleştirdiler. Öcalan’ın yakalanmasıyla girilen teslimiyetçi-tasfiyeci süreç ve AB kriterlerine bağlanan talepler, artık etki gücünü yitirmeye başladı. Kürt halkı, taleplerini geri çektiğçe, sessiz kaldıkça, devletin daha yoğun baskı ve şiddetine maruz kaldığını bizzat yaşayarak gördü. Vuat edilen hiçbir şeyin yapılmadığını, aksine fiilen, mücadeleyle elde ettiği kazanımların bile adım adım eritildiğini fark etti. Giderek tepkilerini eylemli biçimde göstermeye başladı. Cenazelerine sahip çıktı, faşizmin kolluk güçleriyle çatışma pahasına onları kendi sembollerıyla istedikleri mezarlara gömmeyi başardı. Hesap sorma bilinci arttı. Her katliam ve cinayetten sonra, her hak gaspı ve saldırıdan sonra, kitlesel gösteriler gerçekleştirdi.

Elimize posta kanalıyla ulaşan TİKB(B) Merkezi Yayın Organı “İhtilalci Komünist” in Kasım-Aralık 2005 tarihli 51. sayısının başyazısını güncel önminden dolayı kısaltarak yayınlıyoruz.

DİRENİŞ ve EYLEMLERE DAHA AKTİF MÜDAHALE, DAHA İÇERDEN ÖRGÜTLENME!

2005, işçi ve emekçi bareketi açısından önemli bir yıl oldu. Büyük direnişlere ve eylemlere imza attı. Biz de gücümüz oranında bu eylem ve direnişlerin içinde yer almaya çalıştık. Ve gerçekleştirdiğimiz konferans ile başarılarımızın olduğu kadar eksik ve hatalı yanlarımızın da dökümünü yaptık. Onların üzerine giderek, kendimizi yenileme ve sıçrama yapma zeminini oluşturduk. Şimdi bu zemin üzerinden harekete geçmeli ve olmamız gereken yere gelmeliyiz.

Son bir-kaç ay, işçi-emekçi eylemlerinden, Kürt halkının yeniden dirilişine, tarım işçilerinin protestolarından öğrenci gençlik hareketine kadar, ezilen-sömürülen tüm kesimlerin ayağa kalktığı bir kesit oldu. Esasında son bir yıl içindeki hareketlenmenin kesişme noktası, toplanma anı diyebiliriz.

Bu yılın başında SEKA ile yeni bir aşamaya evrilen işçi hareketi, grevlerle, direnişlerle, işgallerle geçirdi bir yılı. Özellikle özelleştirme kapsamı içinde olan işyerleri, direnişlerin başını çekti. SEKA’dan sonra Tekel, Seydişehir, Erdemir, bunların en öne çıkanları oldu. Bunlar, bulundukları il ve ilçelerde, büyük oranda halkın desteğini de alarak direnişin çapını genişlettiler. Direniş ve işgallerle, patronları işyerlerine giremez hale getirdiler. Çoğu, işçi çıkartılmayacağı da dahil bir çok vaatle bulunmak zorunda kaldı. Bu direnişler, büyük oranda kırıldıysa da, gerek somut kazanımlar, gerekse de —ve daha önemlisi— bıraktıkları miras ile, sınıfın ileriki eylemlerinin yolunu açtı.

Üreticilerin büyük mitingi, bu alanda biriken öfkeyi de açığa vurdu. Keza Adana-Ceyhan karayolunun kesilmesi, ürünlerin yakılması gibi protesto eylemleri, kırdaki hareketlenmenin işaretleriydi. Fakat ne yazık ki, kır işçileri, kentlere göre çok daha dağınık ve örgütsüzler. Son bir yıl içindeki eylemler, tarıma emperyalist tekellerin artan müdahalesiyle birlikte daha da gelişip büyüyeceğini gösteriyor. Aynı zamanda komünist ve devrimcilerin kır işçileri ve sorunlarına ilgili olmaları gerektiğini hatırlatıyor.

90’lı yılların başında en hareketli kesim olan emekçi memurlar, son Ankara eylemi ile mücadele dinamiklerini yitirmediklerini gösterdiler. Ve bu eylemde bir kez daha görüldü ki, emekçi memurların da önündeki asıl barikat, reformist sendika yöneticileridir. Faşizmin barikatlarını aşma kararlılığı gösteren memurlar, ne yazık ki, sendikalarını aşamadı. Buna büyük bir öfke duymalarına karşın tabanda örgütlenip karşılarına dikilme cüretini henüz gösterebilmiş değiller. Emekçi memurlar, sendika-

Bunların en sonuncusu ve en etkili- si, geçtiğimiz ay Şemdinli'de yaşandı. Katillerin üzerine yürüyen Kürt halkı, onları tüm belgeleriyle birlikte suçüstü yakaladı. Üzerinde yıllardır süren kirlî savaşın gerçek yüzünü ortaya serdi. Olayın üzerine giden eylemleriyle, önce serbest bırakılan, Genelkurmayın sahip çıktığı subayların tutuklanmasını sağladı, Başbakanı, parti başkanlarını ayaklarına kadar getirtti, Hakkari valisini değiştirmek zorunda bıraktı. Bütün bunlar, hak ve özgürlüklerin, konuş- mayla, dilenmekle değil, ancak müca- dele ile elde edileceği gerçeğini bir kez daha kanıtladı. Ve Kürt halkı ken- dine güvenini, onurlu duruşunu yeni- den kazandı. Bu noktada istenilen dü- zeyde olmasa da işçi ve emekçilerin, diğer halkların desteğini yanında bul- du. Kürt-Türk dayanışmasının ve birle- şik eyleminin zemininin, doğru rotada bir mücadele hattında olacağı görüldü.

Bir yılın en özet haliyle panorama- sı, son bir-iki ay içindeki eylemlerde kendini ortaya koymaktadır. Buna bir de emekçi semtlerde, gecekondu yı- kımına karşı gelişen direnişleri ekle- mek gerekir. Son aylarda bu yıkımlar durmuşsa da, artan konut talehi, bura- ların büyük bir rant ve vurgun alanı ol- ması, bu sorunu gündemde tutacaktır. Kapitalizm varolduğu sürece konut so- runu da sürece, işçi ve emekçilerin bu yöndeki talepleri bitmeyecektir. Dolayısıyla konut sorununa komünist- lerin kayıtsız kalması düşünülemez.

Yukarıda sıraladığımız son bir yıl içindeki, işçi, emekçi, memur, öğrenci ve Kürt halkının eylemleri, ezilen-sömürülen tüm kesimlerin giderek artan oranda kendi sorunlarına sahip çıkma- ya ve haklarını aramaya başladığını, bunu da daha radikal eylemlerle orta- ya koyduğunu gösteriyor. Ancak bun- ların, aynı zamanda bir çaresizlik, çı- kışsızlık eylemleri olduğu da görülmelidir. Bu yönüyle örgütsüzlüğün, dağı- nıklığın acı sonuçları yaşanmakta, bir çoğu kısa sürede kırılmaktadır. Fakat hiç kimse, bu kırılmalardan dolayı, gerçekleşen eylemleri, işçi ve emekçi- lerin tepkisel dışavurumlarını küçüm- sememelidir. Komünist ve devrimcilere düşen görev; bunlardan doğru sonuç- lar çıkarmak ve ne gerekiyorsa onları hızla yerine getirmektir. (...)

Yazımıza Lenin'in sözüyle başladık ve ardından kendimize çeşitli sorular yönelttik. İşte bu sorulara ne kadar olumlu yanıt verebilirsek, o oranda ba- şarılı olacağız demektir.

Birinci olarak; nerede bir direniş, bir eylem, bir hareketlenme var ise, orada mutlaka bulunmayı, en temel görev addedeceğiz. Onun önüne fark- lı işler koymayacağız, her tür gerekçe- yi ortadan kaldıracacağız. Örgütün direk-

tifi doğrultusunda tüm birimler, o dö- nem öne çıkan direniş odağı nereyse oraya yönelecek, tüm faaliyetler o ek- sende gelişecek. **İkinci olarak;** sözkö- nusü direniş veya eylemin bizzat için- de yer almaya çalışılacak. Daha önce- den o alanda çalışmamız yok ise, dire- niş sonrası özel olarak bazı birim veya yoldaşları görevlendirip direnişin içine gireceğiz. SEKA geç müdahaleye rağ- men, bu yönde olumlu bir örnektir. Aynı zamanda çeşitli araç ve biçimlerle direnişlere desteği arttıracak yol ve yöntemleri devreye sokacağız. Bu, sa- dece kendi örgüt birimlerimizi değil, çeper güçlerimizi de bir hedef doğrul- tusunda çalıştırmak açısından yararlı olacaktır. **Üçüncü olarak;** eylem ve direnişlere bizzat önderlik etmenin ça- hasına gireceğiz. Eksik ve zaafli yönle- ri tespit edip onları gidermek için uğ- raşacağız. Sadece tespit etmekle yetin- meyen, sadece bildirmekle kalmayan, işin bizzat başına geçip yönlendirme- ye-değiştirmeye cüret eden bir giriş- kenlik içinde olacağız.

(...) 4. Konferansımızın hedef ola- rak koyduğu; yeni alanlara açılmak ve "taze kan"la beslenmek için böyle bir çalışma temposuna girmek şarttır. Aynı zamanda komitelerimizin ve yoldaşla- rımızın nitel olarak da gelişmesi bura- dan geçmektedir.

(...) 2005, işçi ve emekçi hareketi açısından önemli bir yıl oldu. Büyük direnişlere ve eylemlere imza attı. Biz de gücümüz oranında bu eylem ve di- renişlerin içinde yer almaya çalıştık. Ve gerçekleştirdiğimiz konferans ile başa- rılarımızın olduğu kadar eksik ve hata- lı yanlarımızın da dökümünü yaptık. Onların üzerine giderek, kendimizi ye- nileme ve sıçrama yapma zeminini oluşturduk. Şimdi bu zemin üzerinden harekete geçmeli ve olmamız gereken yere gelmeliyiz.

Yeni mücadele yılına; konferansımı- zı yapmış olarak daha güçlü giriyor- uz... Kendi eksikliklerimizle de gerek- li mücadeleyi vererek, 2006'yı başarıla- rımızın baskın olduğu bir yıl yapabil- riz, yapmalıyız.

Bu inançla tüm yoldaşlarımızın, tüm devrimci dostlarımızın, komünist ve devrimci tutsakların yeni yılını kut- luyoruz. Yeni mücadelelere hazırlanan işçi ve emekçilerin, tüm ezilen halkla- rın yeni kavga yılını selamlıyor, 2006'nın yeni başarılarına, zaferlere gebe olduğuna inanıyoruz. Ve bu mücadele- leri, devrim ve sosyalizmle taçlandır- mak için daha inisiyatifli, daha girişken ve aktif olacağımızın sözünü veriyor- uz.

Bu sözün arkasında duracağız! ■

5. yılında 19 Aralık katliamı protesto edildi

19 Aralık 2000 tarihi, ülkemiz devrimci hareketinin ve halk- larımızın belleğine kazınmış, unutulmayacak bir tarihtir... O gün 20 cezaevine birderi saldıran devlet, gerçekleştirdiği katliamla, tüm topluma bir mesaj vermek istedi. Bu mesaj, devletin ekö- nomik ve siyasal yaptırımlarına devrimci yöntemlerle karşı ko- yanlara iletilirdi. Katliamda, 28 devrimci şehit düşmüş, tutsaklar hücre tipi cezaevlerine götürülmüş olabilirler. Ancak bu, büyük bir direnişin, tarihe işlenecek bir kahramanlığın sonucunda ha- yata geçebilmiştir. Özünde, devletin vermek istediği mesaj ge- çersiz kılınmıştır. Devlete, ne yaparsa yapsın, devrimci yapıla- rın üzerine hangi silahlarla gelirse gelsin teslim olunmayacağı gösterilmiştir. Bu yüzden 19 Aralık katliamının belleğimizde bi- raktığı iz, yüksek bir direnişçilik, ölümler pahasına savunulan ideallerdir... Bu değerleri, daha fazla öne çıkarmak, 19 Aralık katliamını böyle hatırlamak devrimcilerin görevleri arasındadır. 19 Aralık katliamının yıl dönümlerini, tıpkı katliam sırasında ya- şandığı gibi devrimci dayanışmanın, direnişçiliğin nefes aldığı bir güne çevirmek o günün anmanın en anlamlı yöntemidir.

25 Aralık tarihinde bir araya gelen Proleter Devrimci Duruş, BDSP, TUYAB, ÇHD, DDSB, Devrim Dergisi, Devrimci Hare- ket, Bilinç ve Eylem, DİSK/Limter İş, EKB, HKM, İşçi Mücade- lesi, Kadıköy Tunceliler Derneği, Kadıköy PSAKD, Kaldıraç, Odak, ÖMP, Partizan, SGD, SDE, SODAP, Tekstil Sen ve TUAD İstanbul Kadıköy Meydanında bir miting gerçekleştirdiler. Yak- laşık 2000 kişinin katıldığı miting, oldukça coşkulu geçti. Hay- darpaşa Numune hastanesinin önünden başlayan yürüyüş, İs- kele Meydanına kadar sürdü. Saygı duruşu ile başlayan miting- te söz alan devrimci tutsak anası Güzel Şahin, yaptığı konuşma ile coşkuyu artırdı. "Bu ülkede devrim olacak. Ne zaman ki, gökyüzünden güneşi indirmeyi başarırlarsa, ne zaman ki nehir- leri kuruturlarsa, ne zaman ki analar çocuk doğurmazsa o za- man devrim olmaz" diyen Güzel ana, "her zaman çocuklarını- zın arkasındayız, onlarla mücadele edeceğiz" sözleriyle konu- şmasını bitirdi. TUAD adına konuşma yapan Ali Erdemir de Kürt halkına uygulanan baskılara değindi. Ölüm Orucu gazilerinden Tekin Yıldız ve Eyüphan Başar da birer konuşma yaparak, kat- liamı ve direnişi anlattılar. Grup Şiar ve Grup Vardiya'nın sahne almasından sonra sona eren mitingte, sık sık "19 Aralık katli- amının hesabını soracağız", "Terörle Mücadele Yasası geri çekil- sin" sloganları atıldı.

Ayrıca, 19 Aralık akşamı, Taksim Mis Sokak'ta İstiklal Cad- desini kapatılarak basın açıklaması yapıldı. Yine Gülsuyu, Gülen- su ve Nuretepe'de örgütleyicileri arasında PDD okurlarının da ol- duğu, protestolar gerçekleştirildi.

19 Aralık katliamını unutmamak unutmayacağız!

19 Aralık Katliamı'nın 5. yıldönümünde merkezi olarak Av- rupa çapında anma toplantıları ve eylemler yapıldı. TKP/ML- YDB, TIKB(B)-YK, TKIP-YDÖ, MKP-YDÖ-ÖK imzalı, 19 Ara- lık Katliamı'nı kınayan ve mücadeleye çağıran merkezi bildiri- ler çıkarıldı. Yaygın olarak dağıtılan bildiriler ve çağrılarla 17 ve 18 Aralık'ta Avrupa'nın dört bir yanında eylemler yapıldı. Mer- kezi bir eylemin yerine varolunan tüm illerde, yerellerde anma toplantıları gerçekleştirildi.

19 Aralık Katliamı'nın 5. yıldönümünde devrimci dayanışma ve sorumluluk gereği ortaklaşan dört örgüt ve parti faşizme karşı güçlü bir odak olmanın bilinciyle hareket etti. Merkezi olarak imza atmamalarına karşın birçok yerelde başka devrim- ci örgüt ve partilerin de kauldığı ortak anmalar düzenledi.

CIA, FBI, NATO, Türkiye'de!

ABD neyin arayışında?



İran'ın terörizme destek verdiği, nükleer çalışmalar yaptığı ve Türkiye'nin aleyhine adımlar attığı, Türkiye'ye 'rejim ihracı' yapmaya çalıştığı yolundaki iddialarla dolu dosyalar getirmişti CIA başkanı. ABD'nin Türkiye topraklarından Suriye veya İran'ı vurmak istediğini söylüyordu. Türkiye'den isteği, bu uçuşları kabullenmesiydi.

Aralık ayı, ABD'li üst düzey istihbarat bürokratlarının Türkiye'ye üst üste ziyaretler gerçekleştirdiği, Türkiye'den de Kara Kuvvetleri Komutanı Yaşar Büyükanıt'ın ABD ziyaretine gittiği bir ay oldu. Başdöndürücü bir görüşme trafiği, Türkiye'nin yakın bir gelecekte önemli gelişmelere sahne olacağını gösteriyordu.

Önce FBI Başkanı Robert Mueller geldi Türkiye'ye. MİT'le doğrudan yaptığı görüşmede, Türkiye'de El Kaide bağlantılı çok sayıda şirket olduğunu, bunların çalışmalarının durdurulmasını ve malvarlıklarına el konulmasını istediklerini söyledi. Türkiye'de 165 çalışanı bulunan FBI, isteklerinin karşılığında ise PKK ile mücadelede yeni yöntemler araştırdıklarını, mali desteğin kökünü kazımaya çalışacaklarını belirtti.

Arkasından CIA Başkanı Porter Goss geldi. CIA'nın dosyasında ise İran vardı. İran'ın terörizme destek verdiği, nükleer çalışmalar yaptığı ve Türkiye'nin aleyhine adımlar attığı, Türkiye'ye 'rejim ihracı' yapmaya çalıştığı yolundaki iddialarla dolu dosyalar getirmişti CIA başkanı. ABD'nin Türkiye topraklarından Suriye veya İran'ı vurmak istediğini söylüyordu. Türkiye'den isteği, bu uçuşları kabullenmesiydi. Ve tabii ki onların misillemesi ihtimaline karşı da hazır olması. Açıkça, Suriye ya da İran'a karşı girişeceği savaşta Türkiye'nin merkez üs olmasını istiyor, Türkiye'yi de savaşa girmeye hazırlıyordu. Karşılığında vereceği

ise, PKK idi. CIA, PKK'ye karşı 'Batı Blanket' (Yarasa Battaniyesi) adlı teknolojiyi devreye sokacak; Kuzey Irak Kürtleri, PKK'ye karşı daha aktif hale getirilecek; Avrupa istihbaratıyla daha sıkı işbirliği yapılacaktı. Kara Kuvvetleri Komutanının ABD ziyaretinin gündemini de bu konular oluşturuyordu.

Ankara'nın konukları bunlarla sınırlı kalmadı. NATO Genel Sekreteri De Hoop Scheffer, bölgede yürütülecek operasyonlar konusunda Türkiye'nin katkısını görüşmek için geldi Türkiye'ye. Karşılığında yine PKK kartı sürülüyordu masaya. Son olarak da İsrail Genelkurmay Başkanı Korgeneral Dan Halutz geldi.

Bir taraftan ziyaretler gerçekleşirken, diğer taraftan aylardır ABD; Malatya, Piriçlik ve İncirlik üssü ile Kuzey Irak'ta yapımı süren bir merkeze jet yakıtı stoklanmakta olduğu ortaya çıktı. Her gün on tanker İskenderun limanına yanaşır ve söz konusu üslere yeraltından uzanan borulara yakıt pompalıyorlar.

Tüm bu gelişmeler, ABD'nin yeni saldırı hedefinin oldukça yakınlaşmış olduğunu ve bu savaşa Türkiye'yi mutlaka sokmak istediğini gösteriyor.

Hedefte İran var

ABD'nin son gelişmelerle hedefe çıktığı İran ise, meydan okuyan tutumunu daha da sertleştiriyor. ABD'nin bütün tehditleri ve saldırı hazırlıkları karşısında, kendisinin

kolay lokma olmadığını hatırlatmak istercesine karşı saldırıya geçiyor.

İran, en şiddetli saldırısını en hassas noktaya yöneltiliyor ve İsrail'i hedef alıyor. Kasım ayının son günleri ve Aralık ayının ilk yarısında İran Cumhurbaşkanı Ahmedinecad, üstüste yaptığı açıklamalarla İsrail'e karşı saldırgan bir tutum almaya başladı. Önce İsrail'in haritadan silinmesi gerektiğini söyledi. Arkasından, aslında bir Yahudi soykırımının yaşanmadığı yolunda açıklamalar yaptı. Sonra, İsrail'in Avrupa'ya taşınması gerektiğini belirtti. Avrupa ülkeleri eğer soykırım konusunda bu kadar hassas davranıyorlarsa, Filistin toprakları üzerinde değil, kendi toprakları üzerinde İsrail'e yer açabilirlerdi. Almanya ve Avusturya'nın topraklarından bu yerin verilebileceğini söyledi. Hemen arkasından, İsrail'in aslında Alaska'ya taşınabileceğini de ekledi. Bunların yanısıra, Bush yönetimine meydan okumayı, nükleer faaliyetlerine devam edeceğini söylemeyi de unutmadı.

Bush yönetimine meydan okuma tarzı, İran'ın gelişmelerin farkında olduğunu ve buna cevap vermeye hazır olduğunu gösteriyordu. Bir taraftan da "artık düşmanların, milletimizin isteklerine boyun eğmen zamanı gelmiştir" türü sözlerle, kendi halkını da ajite etmeye çalışıyordu Ahmedinecad.

İran Cumhurbaşkanı'nın açıklamalarına en sert tepkilerin Fransa Cumhurbaşkanı Chirac'tan, Almanya Başbakanı Merkel'den, Avusturya Başbakanı Schüssel'den ve ABD Başkanı Bush'tan gelmiş olması, İran karşısında nasıl bir blok şekillendiğini gösteren çarpıcı bir tablodur.

İran'ın Irak'la kurduğu ilişkiler de ABD'yi rahatsız eden bir başka nokta. İran, Iraklı Şiilere ve direniçilere desteğinin dışında, Irak hükümetiyle de resmi ilişkilerini geliştiriyor. Kasım ayının sonunda İran'a bir ziyaret gerçekleştiren Irak Cumhurbaşkanı Talabani, İran'la yakınlaşmak isteğini açıkça dile getirdi. Bu ziyaret sonucunda İran'ın Irak'a maddi yardım yapmaya karar vermesi de önemli bir gelişmeydi.

Bu arada İran, Rusya ile 700 milyon dolarlık bir anlaşma imzala-

yarak savaş hazırlıklarını hızlandırdığını gösterdi. Bu anlaşma Rusya'nın 2000'den bu yana imzaladığı en büyük anlaşma olma özelliğini taşıyor.

İran'ın bir başka hazırlığı ise, Ekim ayında uzaya ilk uydusunu göndermiş olmasıdır. Bu uydulu tam faaliyete geçtiğinde kendisine dönük olası bir füze saldırısını önceden haber almasını sağlayacak. Üstelik kendisi de 4300 km menzilli Şahab-5 adlı füzesi ile Londra'yı, 1500 km menzilli Şahab-3 füzesiyle İsrail'i ve Ankara'yı vurabilecek güce erişmiş durumda. Yani İsrail'in haritadan silinmesi gerektiğini söylerken, kendisi bunu yapacak gücü taşıdığını gösteriyor. İran'ın bu hazırlığına karşılık İsrail de boş durmuyor. Irak'a kurduğu üs sayesinde İran'ı vurabilecek güce erişen İsrail'in, Mart ayında İran'ı vuracağı yolundaki söylentiler giderek artıyor.

Geçtiğimiz Temmuz ayında, Şanghay İşbirliği Örgütü'ne üye olan İran'ın, hemen arkasından nükleer çalışmalarına hız vereceğini açıklaması ve ABD'ye meydan okuyan söylemlerini güçlendirmesi de İran'a dönük saldırgan tutumların artmasının nedenleri arasındadır.

Irak savaşında sıkışan ABD'nin, savaşın boyutunu değiştirmek için planladığı yeni hedefleri arasında elbette ki Suriye de vardır. Bir yıl kadar önce İsrail uçaklarının Suriye'yi bombalaması, Suriye'nin de ABD'nin düşmanları arasında olduğunun en çarpıcı göstergelerinden biridir. Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen Hariri suikastına dönük suçlamaların derinleşmesi; Türkiye'deki bombalama eylemlerinin faili olduğu iddia edilen Sakka gibileri de içinde olmak üzere çeşitli kişilerden Suriye'yi suçlayan ifadeler almaya çalışmaları; Suriye'nin Irak'taki direnişi desteklediği yolundaki iddiaları; Aralık ayı içinde ABD askerlerinin Suriye sınırından içeri girerek bir köye baskın düzenlediği ve çıkan çatışmalarda 12 ABD askerinin öldüğü yolundaki haberler; bu yöndeki tüm gelişmeler, Suriye'nin de ABD'nin hedefleri arasında olduğunu göstermektedir. Bunların yanında Suriye'nin Çin ve

Rusya ile giderek güçlenmekte olan ilişkileri de, hedef olması için başlı başına önemli bir sebeptir. Ancak kısa vadede öne çıkan hedefin İran olduğunu söylemek daha doğru olacaktır.

Savaşta yeni dengeler ve hamleler

Geride bıraktığımız ay, savaşın gidişatı açısından kritik önemde gelişmelere sahne oldu.

Bir taraftan Amerikan halkının savaşa desteği her geçen gün biraz daha azalmaya devam etti. ABD'nin savaşını zorlaştıran en önemli etkenlerden biri buydu. Diğer taraftan koalisyon güçlerinin yaşadıkları sorunlar derinleşti. ABD emperyalizmi, açığa çıkan CIA gizli hapishaneleri yüzünden oldukça zor bir dönem geçirdi. İngiltere'de ise, Blair hükümetinin sıkışma noktaları arttı, Irak savaşını sürdürmede her geçen gün biraz daha zorlanmaya başladı. Bulgaristan ve Ukrayna'nın, Irak'taki askerlerini çekeceklerini açıklamaları ise sorunu daha da derinleştiren bir etken oldu.

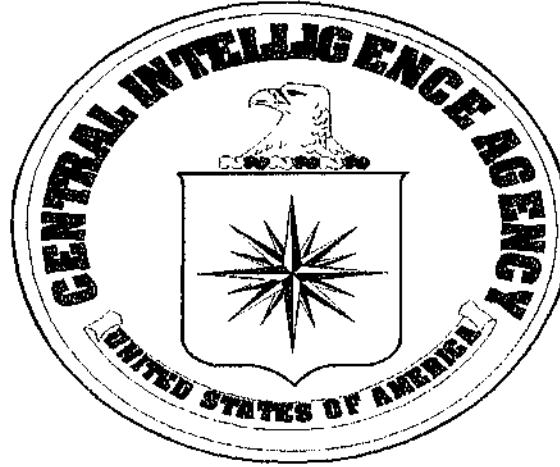
Ancak diğer yandan, Almanya'da Merkel hükümeti, Irak savaşı konusunda politika değişikliğinin işareti olan adımlar atmaya başladı. Bugüne kadar Irak'ın yanında ve ABD'nin karşısında bir çizgi izleyen Alman devleti, son dönemde 'terörizme karşı aktif mücadele' doğrultusundaki söylemlerini artırdı, Irak'ta rehin alınan Alman vatandaşları için 'terörizmle asla uzlaşmayacakları' açıklamalarını yaptı. Bu durum, Alman hükümetinin, savaş karşısındaki politikalarında değişime, ABD politikasına yakınlaşma sinyalleri olarak görülüyor. Keza Fransa da bu dönemde Irak'tan çekilmenin doğru olmayacağı yolunda açıklamalar yapmaya başladı.

Bu gelişmeler, Almanya ve Fransa'nın artık ABD'nin safında olduğu anlamına gelmez elbette ki. Ancak her iki ülke de, Irak pazarındaki hakimiyetlerini kaybetmenin sıkıntılarını yaşıyorlar. Daha da önemlisi, dünya emperyalist dengeleri içinde kendi yerlerini kesinleştirmiş değiller. Bu nedenle, savaşın gelişen aşamalarına bağlı olarak, kendi dengelerini oluşturma gayreti içindeler.

Diğer taraftan, Türkiye de bu savaşta henüz yerini kesinleştirmiş değil. Daha önce de çeşitli yazılarımızda belirttiğimiz gibi, Türkiye'deki burjuvazi içinde, farklı emperyalistlerin temsilcileri bulunmaktadır. Bu nedenle, savaşın ilerleyen aşamalarında, hangisinin öne geçeceği ve Türkiye'nin hangi koşullarda savaşa gireceği henüz belli değildir. Türkiye açısından en önemli nokta, Kürt sorunudur. Ancak burada bir sıkışmışlıkla karşı karşıyadır. Bir tarafta ABD'nin koruması altındaki Kuzey Irak'taki Kürt işbirlikçisi aşiretler, diğer tarafta PKK'nın varlığı. Türkiye'nin savaş içindeki tutumunu, en başta bu konudaki gelişmeler belirleyecektir.

ABD ise, hiçbir biçimde vazgeçemeyeceği bu hegemonya savaşımında, elini güçlendirmek ve zaferini garanti altına almak için çok çeşitli manevralar gerçekleştirmeye devam edecektir. Çünkü Irak'la başlayan savaş, ABD açısından varlık yokluk sorunudur, geri adım atmamak için bütün gücüyle direnecektir. ■

Uluslararası işkence merkezi: CIA



CIA tarihi, katliamların tarihidir

ABD Başkanı Harry Truman tarafından imzalanan Ulusal Güvenlik Yasası, Amerika'nın uluslararası istihbarat teşkilatının da temelini attı. Yıl 1947 idi. 3 yıl sonra Radyo Liberty, dönemin "demir perde" ülkelerine anti-komünist içerikli yayınlar yapmaya başlamıştı. Soğuk savaş yıllarıydı. Amerikan Merkezi Haber Alma Teşkilatı (CIA), anti komünist temeller üzerine kurulmuş, bunun çeşitli araçlarını üretmiş, faaliyetlerine başlamıştı.

Sovyetler Birliği, II. Paylaşım savaşından galip çıkmış, dünyanın üçte biri sosyalist bloka dahil olmuştu. ABD, "kızıl dünya"ya karşı ekonomik (Marshall planı), siyasi (Truman doktrini) önlemlerini alıyordu. CIA, bu yıllarda, tüm dünyada devrimlere karşı örgütlenen, uluslararası bir katliam merkezine dönüştü. CIA'nın adı, ABD'nin müdahale etmek istediği tüm ülkelerde, devrimci mücadelenin güçlendiği bölgelerde duyulmaya başladı.

1953'te İran'da bir darbe ile Şah Rıza Pehlevi'nin hükümete getirilmesini, Guatemala'daki kanlı darbe izledi. Devam eden 10 yıl içinde Guatemala, kitle katliamları, gözaltı kayıpları konusunda, Latin Amerika'da uygulanan tüm işkenceler için bir laboratuvar oldu. Castro'ya defalarca kez suikast düzenleyen CIA ajanları, bir grup Küba'lı sürgünle birlikte ünlü Domuzlar Körfezi çıkarmasını gerçekleştirdi. 1961'de, Laos'ta devrimci gerillalara karşı yürütülen katliamlarda CIA'nın imzası vardı. 67'de Vietnam'a çıkarma yapan ABD, CIA'nın işkenceci timleri ile yol alıyordu. Vietnam halkının direnişi, ABD emperyalizmini kendi evine gönderirken, geride CIA'nın açığa çıkartılmış yüzlerce katliamı kalmıştı. '73'te, Şili'de Allende'nin sarayını kuşatan CIA, bu ülke için bir darbe tezgahlamış, binlerce kişinin ölmesini, işkencelerden geçirilmesini örgütlemişti. '81'de Nikaragua'da Sandinist gerillalara karşı yürütülen korkunç savaşta da doğrudan CIA rol alıyordu. Ekvator'da "Ölüm mangaları"ni örgütleyen CIA, bir yandan da Pakistan'daki kamplarında islami cihad militanlarını yetiştiriyordu. '80'li yıllarda Amerikan Kongresi, Cumhurbaşkanlığı tarafından da onaylanan "gizli müdahaleleri", "milli güvenlik açısından elzem" olarak değerlendiriyordu. İçinde ülkemizin de olduğu bir dizi ülkede Pentagon ve CIA tarafından örgütlenen askeri faşist darbelerde, binlerce insan öldürüldü, işkenceden geçirildi, tutuklandı.

'90'lı yıllar CIA'nın öne çıkan görevi, dağılan Sovyetler Birliği topraklarında ve Doğu Avrupa ülkelerinde ABD'nin önünü açmaktı. İrili ufaklı bir çok ulus-devletin yaratıldığı bu topraklarda askeri darbeler, ABD yanlısı hükümetlerin oluşturulması gibi faaliyet-

Sovyetler Birliği, II. Paylaşım savaşından galip çıkmış, dünyanın üçte biri sosyalist bloka dahil olmuştu. ABD, "kızıl dünya"ya karşı ekonomik (Marshall planı), siyasi (Truman doktrini) önlemlerini alıyordu. CIA, bu yıllarda, tüm dünyada devrimlere karşı örgütlenen, uluslararası bir katliam merkezine dönüştü.

lerin altından sürekli çıkan adres yine CIA idi. Irak işgalinin başlamasıyla işkenceci yüzü biraz daha açığa çıkan CIA, insanlığı yeniden toplama kampları, gizli işkence merkezleri ve hapishanelerle yüz yüze bıraktı.

Bir işkence merkezi: CIA

Son aylarda ortaya çıkan gelişmeler, CIA'nın işkenceci yüzünü bir kez daha gösterdi. Doğu Avrupa ülkelerinde ortaya çıkan gizli cezaevleri gündemden düşüyordu ki, hemen arkasından işkence uçakları sırayı aldı. 1947'den beri Latin Amerika'dan İran'a, Sovyetler Birliği'nden Yugoslavya'ya dünyanın hemen her köşesinde adını işkence ve katliamla duyuran CIA, bu sefer seyyar işkence merkezleri ile gündeme geldi.

ABD Dışişleri Bakanı Condoleezza Rice, Romanya ve Ukrayna'ya giderek gizli gözaltı merkezlerini yalanlarken, Avrupa Komisyonu, topraklarında CIA cezaevleri barındıran ülkelerini sert bir dille uyardı. CIA Başkanı Porter Goss, "Bu teşkilat işkence yapmaz. Hayati bilgi toplamak için eşsiz ve yenilikçi yöntemler kullanırız" açıklamaları yaparken, birçok ülkede ardı ardına gizli cezaevleri ortaya çıktı. İnsan Hakları İzleme Örgütü, sadece Afganistan topraklarında 30'a yakın işkence yapılan gizli üs bulunduğunu açıkladı.

Bu tartışmaların hemen ardından CIA'nın çeşitli ülkelere iniş yapan işkence uçakları açığa çıktı. Bu uçaklardan biri de 15 Kasım'da Bakü'den kalkıp Sabiha Gökçen Havaalanına indi. Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ın açıklamasının aksine 3 saat değil, 27 saat burada kaldı. Uçaktan çıkan CIA ajanlarının Kandira Cezaevi'nde bulunan bir "El Kaide" üyesiyle görüştüğü söylentileri yayıldı. Fakat uçağın asıl işlevi, Pakistan'dan, Afganistan'dan, Güney Asya'dan ve tabii ki Irak'tan getirilen tutukluların -muhtemelen İncirlik Üssü'nde- başka uçaklara nakledilerek Avrupa ve Amerika'ya götürülmesiydi. Avrupa'da en çok Amerikan üssünün bulunduğu ülke olan Almanya'da ise CIA uçaklarının hava sahasını en az 437 kez kullandığı ileri sürüldü. Bunun dışında çeşitli ülkelerde CIA tarafından kullanılan paravan şirketler ortaya çıktı. Kanada, Danimarka, İsveç, Norveç bu ülkelerden bazılarıydı. ABD'nin işkence uçaklarının servis aldığı yerlerden biri de Kıbrıs'tı. Kıbrıs'ta yayınlanan Mahi gazetesini, durumu şu cümle ile açıklıyordu: "Veriler, Ada'nın bütün havaalanlarının kullanıldığını gösteriyor"...

CIA'nın dünyayı bir ahtapot gibi saran işkence ağının görünmeyen yüzü de vardır elbette... Halkların direnişi, bunları da açığa çıkaracak, yok edecektir.

ABD'nin 'arka bahçe'si kuruyor

Bolivya ve Şili'de seçimler

Bu hükümetlerin zaten kapitalist ekonominin temel yasalarını değiştirmek gibi bir iddiaları ve vaatleri yok. II. Emperyalist savaş sonrasında Avrupa ülkelerinde gördüğümüz türden bir 'sosyal devlet' uygulamasını ülkelere taşımakla sınırlı bir uygulama bu. O dönemde, kitleler sosyalizm özlemi duymasın diye bu uygulamalar yapılmıştı, bugün ise, kitle ayaklanmalarını bastırmak, etkisizleştirmek, kitleleri beklentiye sokmak için başvuruluyor.

Aralık ayında iki Latin Amerika ülkesinde seçimler yapıldı. 11 Aralık günü Şili'de devlet başkanlığı seçimlerinin 1. turu, 18 Aralık günü ise Bolivya'da devlet başkanlığı seçimleri gerçekleştirildi. Seçimleri kazananların her ikisi de ABD karşıtlığı ile öne çıkan kişilerdi. Bu durumda, Latin Amerika'da giderek ve hızla büyümekte olan ABD karşıtı cephenin, bu seçimlerle daha da güçlendiğini söyleyebiliriz.

Şili ile ülkemizin ortak yönü, ABD darbeleriyle darbelenmiş toplumsal yaşantımızdır. Onlar 1973 Eylül'ünde, biz ise 1971 Mart'ında ve 1980 Eylül'ünde karşıladık darbeleri. Şili halkı darbeye karşı büyük direnişleriyle yazdılar kendi tarihlerini. Ve bugün Şili'de seçimlerin 1. turunu darbenin mağdurlarından, general babası Pinochet'in işkencehanelerinde öldürülen, kendisi de işkence görmüş olan bir isim kazandı. 'Sosyalist' olduğunu söyleyen Michelle Bachelet, Şili'nin yeni devlet başkanı oldu. Bachelet'in, Ocak ortasında yapılacak olan 2. turu da kazanması halinde, Şili'deki merkez-sol koalisyon, dördüncü kez seçim kazanmış olacak. Şimdiki devlet başkanı Ricardo Lagos, 'karma sosyal reform ve serbest pazar ekonomisi' adı verilen bir politika yürütüyor ve Bachelet de bu programı sürdüreceğini söylüyor.

Bolivya'daki seçimleri kazanan Evo Morales, Bolivya'nın ilk Indian başkanı oldu. Koka çiftçilerinin 'Sosyalizme Doğru' (MAS) hareketinin liderliğini yapan Morales, yaptıkları eylemlerle 3 defa hükümetleri deviren işçi ve yerli hareketlerinin desteğini alarak kazandı seçimleri.

Bolivya'da yeni dönem

Yaklaşık 180 yıl önce bağımsızlığını ilan eden Bolivya, bu süre içinde 195 hükümet darbesine sahne oldu. Sadece darbeler değil, ayaklanmalar da Bolivya tarihinde önemli bir yer tutuyor. Pek çok hükümet büyük kitle hareketleri, önemli genel grevler ve direnişler sonucunda devrilmiştir. Bolivya halkının güçlü bir direnme geleneği vardır. Che Guevara'nın katledildiği bu ülkede, devrimci gelenekler güçlüdür. Bugün yaşanan direnişlerde bu geleneğin büyük bir etkisi vardır.

Latin Amerika'nın en yoksul ülkesi

sayılır Bolivya. '90'lı yıllarda bu yoksulluk daha da büyümüştür. Çünkü bu yıllar, Bolivya'nın IMF reçeteleri ve ABD talimatları altında inlediği yıllardır. 1993'te Devlet başkanlığına seçilen Lozada, iki yıl içerisinde en büyük kamu işletmeleri olan telekomünikasyon, havayolları ve petrol işletmelerini, zengin kalay ve gümüş yataklarını özelleştirdi. Kitlelerin yüzde 53'ünün elektriksiz, kırsal alandaki nüfusunu yüzde 91'inin sefalet koşullarında yaşadığı Bolivya'da, hükümetin 1997'de su kaynaklarının da özelleştirilmesi, bardağı taşıran son damla oldu. Su kaynaklarını satın alan ABD'li tekel Bechtel, büyük kitle direnişleri sonucunda ülkeyi terketmek zorunda kaldı. 2003 yılı ise, yeniden çok güçlü eylemlerin yaşanmasına neden oldu. Bu defa kitleleri sokaklara döken sorun, doğalgaz kaynaklarının özelleştirilmek istenmesi ve Bolivyalı köylülerin tek geçim kaynağı olan koka üretimine kota konmasıydı.

Bolivya'nın 1.9 trilyon metreküplük zengin doğalgaz rezervleri, emperyalist tekellerin fazlasıyla iştahını kabartıyor. Bu nedenle, Bolivya'nın hemen güneydoğusunda, Paraguay'da bir yıldır bir dizi askeri tatbikat yapan ve Morales'in önde görüldüğü seçimleri takip eden ABD'nin, bu durumu kolay kabullenmeyeceği görülüyor. Morales seçimleri kazanmadan önce olduğu gibi, seçim sonrasında da ABD karşıtı açıklamalarını, Küba'ya destek mesajlarını, Venezüella ile olan yakın ilişkilerini tekrarladı. ABD Dışişleri Bakanı Condoleezza Rice ise "Morales'in açıklamalarına değil, yaptıklarına bakarak karar vereceğiz" diyerek, asıl bakılması gereken yeri gösterdi.

Morales, yerlilerin ve koka üreticilerinin desteğini alarak kazandı seçimleri. Ancak bu onun halkçı politikalar izleyeceği anlamına gelmiyor. Tersine, Morales'in uzlaşmacı-liberal bir tutum içinde olduğu yolundaki veriler az değil. 2003 yılındaki özelleştirme karşıtı ayaklanma başladığında, Morales'in tutumu hükümet politikalarının dışında değildi. Ne zaman ki, kitle hareketi gerçekten etkili bir düzeye ulaştı, Morales'in söylemi değişti, hareketin başına geçecek fırsatı kolladı ve zaten eylemlerle tepetaklak olmuş hükümete son darbeyi indirdi. Zaten 2004 yılı öncesinde, sosyal politi-

kalarla öne çıkan partilerin, başa geldikten sonra uluslararası tekellerle işbirliği yaparak doğalgaz kaynaklarını satışa çıkarması uygulaması yaygındı.

Morales, seçimlerden önce artan bir biçimde 'merkez sol' söylemlere kaymaya başladı. Mesela kamulaştırma konusunda ısrarlı bir biçimde tek söz söylemiyor, ama tekeller üzerinde 'kontrol' mekanizmasının artırılacağı sürekli vurguluyordu. Buradan da özelleştirilen kaynakları geri almak gibi bir girişimi olmayacağı anlaşılıyor. Bu yanı sıra, ülkeden emperyalist petrol tekellerini kovmayan, ama yapılmış anlaşmaları yenileyerek kontrol altına alan Venezüella'nın uygulamalarını örnek alıyor. Sosyalist ekonominin uzak bir talep olduğunu söylüyor. Genel olarak kamulaştırmaların yerine vergilerin artırılmasından söz ediyor. Böylece Bolivya burjuvazisinin, emperyalist işbirlikçilerin yaşamlarına, mülklerine çok da fazla dokunmayacağını işaretini veriyor.

Latin rüzgarı nereye esiyor

Son 2-3 yılda, neredeyse Latin Amerika ülkelerinin büyük bölümünde sol, hatta 'sosyalist' söylemler hükümetler kurulmaya başlandı. Brezilya, Venezüella, Uruguay, Arjantin gibi ülkelere sonra Şili ve Bolivya da kervana katıldı. Öyle ki, Orta Amerika ve Küba'yı dışarda bıraktığımızda bile, 350 milyonluk nüfusun yaklaşık dörtte üçü bu rüzgara kapılmış görünüyor. Ancak bu rüzgarı daha yakından izlemek gerekiyor.

Latin Amerika'da son dönemde seçimleri kazanarak başa gelen hükümetlerin hiçbirisi, kapitalist ekonominin dışına çıkan adımlar atmadılar. Bir taraftan, kitlelerin en çok yoğunlaştıkları talepler doğrultusunda kimi adımlar atarken, bir taraftan da emperyalist sermayeye açıktan meydan okumuyorlar. Mesela Venezüella'da ABD'li petrol tekelleri faaliyet göstermeye devam ediyor, ama vergilendirme ve denetleme konusunda artan bir hükümet baskısı yaşıyorlar. Mesela Brezilya'da topraksızlar hareketinin, bütün gücüne ve etkisine rağmen, hükümet kayda değer bir toprak reformunu gerçekleştiriyor, hatta son dönemde topraksızlar hareketinin yaptığı kimi eylemleri 'terörist' ilan etmeye başladı.

Bu hükümetler, kısmi ekonomik reformlar yapıyorlar elbette. Bir kitle hareketi üzerinden başa geliyorlar ve bu kitle hareketinin temel talebine ilişkin, kesin çözümler olmasa bile çeşitli düzenlemeler yapıyorlar. Bu ülkelerin bir kısmının petrol-doğalgaz gelirleri çok yüksek, bir kısmı ise, önemli yeraltı-yerüstü kaynaklarına sahipler. Bu kaynakların gelirlerinden sadece çok küçük bir kısmını halkın ihtiyaçları doğrultusunda kullanmak bile, kitlelerin yaşam düzeyini yükselten önemli bir iyileştirme yapıyor. Ama bu iyileştirmeler, aynı zamanda baştaki hükümetin, yöneticinin konumunu sağlamlaştırıyor, kitlelerin güvenliğini perçinliyor.

Kitlelerin yaşam koşullarındaki iyileştirmeler, ekonominin durumuna da yansıyor. Alım gücü yükselen kitleler tüketimi artırıyor, işsizlik sorununun azalmasıyla birlikte üretim artıyor ve ekonomik parametreler hızlı bir biçimde iyileşmeye başlıyor. IMF reçetelerini uygularken korkunç bir açlık ve sefaletin pençesinde kıvrılan kitlelerin, sokaklara dökülmesi ve bunun bir sonucu olarak 'solcu' hükümetlerin işbaşına gelmesiyle birlikte, aynı dönemde ekonominin düzelmeye başlaması da bunu gösteriyor zaten.

Bu hükümetlerin zaten kapitalist ekonominin temel yasalarını değiştirmek gibi bir iddiaları ve vaatleri yok. II. Emperyalist savaş sonrasında Avrupa ülkelerinde gördüğümüz türden bir 'sosyal devlet' uygulamasını ülkelere taşımakla sınırlı bir uygulama bu. O dönemde, kitleler sosyalizm özlemi duymasın diye bu uygulamalar yapılmıştı, bugün ise, kitle ayaklanmalarını bastırmak, etkisizleştirmek, kitleleri beklentiye sokmak için başvuruluyor.

Bu hükümetlerin hepsi de 'anti emperyalist' olduklarını iddia ediyorlar. Gerçekte ise, onların anti emperyalizmleri, ABD karşıtlığı ile sınırlıdır. Tam da ABD'nin tüm enerjisini Irak savaşına kanalize ettiği, orada da büyük bir bataklığın içinde belendiği bir dönemde, 'arka bahçe'deki ülkelere bu gelişmelerin yaşanması şaşırtıcı değildir.

Bu ülkeler yaklaşık 200 yıllık ABD boyunduruğunu üzerlerinden atmak için harekete geçmiş durumdadırlar. Ancak yaptıkları şey, bir emperyalist sömürden kurtulup, bir başka emperyalist sömürünün cenderesine adım adım girmektedirler. Bu ülkelerin tümünün, Çin ile yakın ekonomik, siyasi ve askeri ilişkileri vardır. Ve Çin'le bu ilişki, onun yarı-devletçi, 'sosyalist' söylemlerle ekonomik modelini de kopyalamaya çalışmalarını kolaylaştırmaktadır. IMF reçetelerinin arkasından, şimdi de Çin reçetelerini uygulamaya çalışmaktadırlar. ■



İNSANCA YAŞANACAK ASGARI ÜCRET İÇİN MÜCADELEYE!

Asgari ücreti kaldırmak isteyen sermayenin tek hedefi, ücretleri olabildiğince geri çekmek değildir. İşçiye verilecek tazminatlar, sosyal haklar, zamlar, sigorta primleri vb. bütün ödemeler hesaplanırken, asgari ücret baz alınıyor. Sermaye, asgari ücretin baz alınmasını kaldırarak, tam bir kuralızsızlık-keyfiyet ile davranmak istiyor.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu, 1 Ocak 2006'dan itibaren geçerli olacak asgari ücreti belirledi. Net 380 milyon lira! Bir önceki asgari ücretten 30 milyon liralık bu artış, günde 1 milyon liralık zam demek oluyor. O da 3 ekmeğe parası kadar. Devletin resmi kurumu olan "Devlet İstatistik Enstitüsü"nin önerdiği net 508 milyon lira bile kabul edilmedi. İşverenlerin örgütü TİSK ise, bu üç ekmeğe artış istemedikleri halde fedakarlık yaparak kabul ettiklerini açıkladı.

Yoksulluk sınırının 1 milyar 610 milyon lira, açlık sınırının ise, 529 milyon lira olduğu bir ortamda, brüt olarak 581 milyon lira olarak belirlenen asgari ücretten, yüzde 28.4 oranında yani tam 150 milyon lira vergi ve sigorta primi kesiliyor.

Üç ekmeğe parasını işçilere çok gören TİSK ve sermaye sahipleri ise, 2006'da da yeni teşvikler ve vergi muafiyetleriyle ödüllendirildiler. AKP hükümeti, "sermaye birikimini sağlamak ve rekabet gücünü artırmak için" işçilere sefalet ücretleri ve hak gaspları dayatmakla kalmıyor, yeni vergi indirimleriyle sermaye sahiplerini mutlu ediyor. 2006 yılında, şirketlerin ve tekellerin kurumlar vergisinde yüzde 33, gelir vergisinde yüzde 5 indirim yapılacak. Zarar eden şirketlerden alınan vergiler, geri verildiği gibi, üstüne bir de şirketin zararlarını devlet karşılayacak. Elbette bu yine, işçi ve emekçilerin sırtından elde edilen paralarla olacak.

Emekçilerin payına ise, yine vergi soygunu düşüyor. KDV ve ÖTV gibi dolaylı vergilere yüzde 20 civarında yüksek zamlar yapılacak. Bu da temel tüketim, sağlık ve ulaşım, eğitim, elektrik su vb. her şeye yeni zamlar demek oluyor.

Asgari ücreti kaldırmak istiyorlar

Son bir yıldır IMF'sinden TİSK, TÜSİAD ve hükümetine kadar, sermayenin gözü asgari ücrette. Gönüllerinde yatan bütününü kaldırmak. Ancak, gelecek tepkilerden korkulduğu için, aşamalı olarak geçmeyi planlıyorlar. Bölgesel asgari ücret bunun aracı olarak gündeme getirildi. Bölgesel asgari ücret, "Türkiye'nin Çin'i yaratmak" sloganıyla parlatılmaya çalışılıyor.

Nedir "Türkiye'nin Çin'i"?

Çin'deki sömürü öyle korkunç boyutlara ulaşmış durumda ki, aylık ücretler 30-50 dolar arasında. Ucuz ve yoğun işçi sömürüsü öyle boyutlara ulaşmış durumdaki, işçiler çalışma esnasında baş-

ladı. Bizde yapmak istedikleri de bu. Adım adım bunu yaşama geçirmeye çalışıyorlar. Önce işsizliğin yüzde 80'lere ulaştığı Kürt illerinde, asgari ücreti 250 milyon liraya çekerek, uygulamaya geçmeyi hedefliyorlar.

Kölelik Yasası ile sınırsız bir sömürünün yolu düzenlenirken, sosyal güvenliğin ve kıdem tazminatının tasfiyesi ve emekçilere sözleşmeli personel uygulaması ile Türkiye, emperyalistler ve yerli işbirlikçileri için dikensiz gül bahçesine, bir sömürü cennetine dönüştürülüyor. İşte, böyle bir saldırı dalgası içinde, asgari ücret sınırlaması sömürücülerin gözüne bir diken gibi batıyor. Bu yüzden de asgari ücretten en kısa zamanda kurtulmanın yollarını arıyorlar. Kurtulana kadar da çekebildikleri kadar aşağıya çekmeye uğraşıyorlar.

Asgari ücret neden önemlidir?

Asgari ücret bugün için en düşük ücret olarak değil, ortalama ve genel ücret düzeyi olarak uygulanıyor. Milyonlarca işçi ve emekçi, asgari ücretle çalışıyor. Bir çok sendikali işyerlerinde bile, asgari ücret uygulanıyor. Toplu sözleşmede asgari ücrette imza atan sendikacılar bile var. Ücretleri görece yüksek olan sendikali işyerlerinde ise, taşeron, sözleşmeli vb. adlar altında asgari ücretle işçi çalıştırılıyor. Sendikası ve kayıt dışı-kaçak olarak işçi çalıştırılan işyerlerinde, zaten asgari ücret uygulanıyor. Sendikali işyerlerinde, işçilerin ücretleri ve hakları ise, yüzde 20'lere vuran işsizlik ve düşük asgari ücretin baskısı altında hızla asgari ücrette doğru yaklaşıyor. Kazanılmış haklar bir bir gasp edilerek, çıplak asgari ücret düzeyi genelleştiriliyor. Sadece buradan bakıldığında bile, asgari ücretin bütün işçi ve emekçilerin sorununu olduğu görülür.

Asgari ücreti kaldırmak isteyen sermayenin tek hedefi, ücretleri olabildiğince geri çekmek değildir. İşçiye verilecek tazminatlar, sosyal haklar, zamlar, sigorta primleri vb. bütün ödemeler hesaplanırken, asgari ücret baz alınıyor. Sermaye, asgari ücretin baz alınmasını kaldırarak, tam bir kuralızsızlık-keyfiyet ile davranmak istiyor.

Asgari ücret sorunu sahipleniliyor mu?

Bütün kurumlarıyla sermaye, sendika ağalarını da devreye sokarak asgari ücretten kurtulmanın yollarını ararken, kurtuluncaya kadar da çekebildiği kadar geri çekmeye çalışırken, işçiler cephesinde bu konuda neredeyse somut hiçbir şey ya-

pılmıyor. İşçileri temsilen "Asgari Ücret Tespit Komisyonu"na katılan Türk-İş ağalarının sahte bir iki gürlemesi dışında, asgari ücret belirleme dönemleri sessiz geçiyor.

Asgari ücretin yaygın olarak uygulandığı sektörler ve işyerlerinde çalışan işçiler, büyük oranda kayıtsız ve kaçak olarak çalıştırılıyor. Yani ücret dahil hiçbir hak iddia edemeyecek durumdadır. Sigortalı olarak çalışanlar ise, örgütsüz oldukları için sadece asgari ücret konusu değil, diğer hakları konusunda da bir tepki geliştiremiyorlar.

Sendikali işçilerde ise, sorunu kendi sorunları olarak görmeme anlayışı gelişmiş durumda. Onlarda, toplu sözleşmeye konulan işçi yeni girişte uygulanacak asgari ücret uygulamasıyla, ücretlerini ve haklarını korudukları inancı yerleşmiş. Bu yüzden de asgari ücret konusu yakıcı olarak gündemlerine girmiyor. Oysa, etraflarının asgari ücretle çalıştırılan taşeron işçiler tarafından sarıldığını, ücret ve haklarının bu baskı altında sürekli eridiğini yaşıyorlar.

Sendika ağları ve bürokratları ise, asgari ücret konusunda bir mücadele geleneğinin gelişmemesinden ve bu konuda tabandan sıkıştırılmamaktan son derece memnundurlar. Olayı kaşıyıp başlarına yeni bir bela daha almamakta da kararlıdır.

İnsanca yaşanacak asgari ücret, mücadele ile kazanılır

Peki, milyonlarca işçiye ve emekçiye kapsayan ve esasında en büyük toplu sözleşme olan asgari ücrette kim sahip çıkacak?

En başta, sınıfın örgütlü ve öncü kesimleri, asgari ücretin ve asgari ücret üzerine oynanan oyunların önemini kavramalı ve sorunun kendi sorunları olduğunu bilince çıkarmalıdır. Asgari ücretle çalışan, dağınık ve örgütsüz olan işçileri bir mücadele etrafında ancak sınıfın en örgütlü kesimleri toplayabilir.

Asgari ücretin tespit edildiği günlerde işçiler ve emekçiler, insanca yaşam ücreti için alanlara çıkmalıdır. Asgari ücret tespit komisyonu, işçilerin kitlesel ve öfkeli eylemlerinin basıncını hissetmelidir. Sermaye ve onun uşakları ve işbirlikçisi hain sendika ağaları, bu kadar rahat olamamalıdır. TİSK, üç ekmeğe parası ancak eden zam için işçilerle alay edememelidir. İşçiye sefalet dolu bir yaşam ve vergi soygunları dayatanlar, sermayeye vergi indirimleri ve teşvikleri verirken öyle rahat olamamalıdır.

Sendikali-sendikası, sigortalı-sigortasız, kadrolu-taşeron, işçi-memur, her kim insanca yaşam ücreti istiyorsa, asgari ücretin insanca yaşam düzeyine yükseltilmesi için mücadele etmek zorundadır. Çünkü, asgari ücretle yaratılan sefalet bataklığı kurutulmadan, hiçbir emekçi kesimin insanca yaşayabilmesi mümkün değildir. ■

Emekçiler 2006 bütçesine karşı Ankara sokaklarındaydı



Devrimci Sendikal Birlik 17 Aralık Ankara mitinginde...

Emekçi memurlar, KESK'in 2006 bütçesine karşı düzenlediği mitingte buluştu. 17 Aralık'ta Ankara'da toplanan emekçiler, bütçenin yeni bir sefalet programı olduğunu ortaya koydu. Kamu harcamalarının yüzde 32'den, yüzde 29.1'e düşürüldüğü, özel okullara bir dizi ayrıcalığın tanındığı, sağlığa yüzde 13, eğitime yüzde 8, ancak askeri harcamalara yüzde 50'nin üzerinde pay ayrıldığı bütçeyi protesto eden onbinlerce emekçi, tepkisini ortaya koydu.

Mitinge en kitlesel katılımı Eğitim-Sen sağladı. 27 Kasım'da Ankara'ya sokulmayan ve polislin yoğun saldırısına maruz kalan emekçi memurlar, bu saldırı karşısında yılmayacaklarını birkez daha gösterdiler. KESK içerisindeki Eğitim-Sen şubelerinden en yoğun katılım ise Kürt illerinden gerçekleşti. Bu illerin kortejlerinde bütçeyi protesto eden sloganların yanı sıra yoğun olarak Şemdinli halkı ile dayanışma sloganları atıldı. Eğitim-Sen dışında kalan KESK sendikalarının ise mitinge katılımı cılızdı. Bu tablo, KESK'in mitingi örgütlemeye nasıl davrandığını ortaya koyan bir veriydi. Mitinge DİSK'in katılımından söz etmek neredeyse imkansız. Kendi olanakları ile katılan Birleşik Metal ve Genel İş şubeleri gibi şubelerin yanında DİSK, bu mitingle ilgilenmemişti bile. Yine Türk-İş için aynı şeyi söylemek gerek. Devrimci yapıların katılımı ise oldukça yoğun. Miting kitlesinin yarısını, devrimcilerin coşkulu kortejleri oluşturuyordu. Ancak bu sayı, mitingin içeriğini dönüştürmekten uzak bir katılımı ifade ediyordu. Daha çok her kortej kendi gündemi ile ilgiliydi.

Mitinge Uşak'tan katılan İnay köylüleri oldukça ilgi çekiciydi. Köylerinde siyanürlü altın aranmasına karşı çıkan köylüler, üzerlerine giydikleri kefenleri ile oldukça etkili ve canlı bir görünüm sundular.

17 Aralık mitingi, birkez daha emekçilerin taşıdığı dinarizm ve eylem isteğine ayna tutarken, sendika bürokrasisinin mücadelenin içini nasıl boşalttığını gösterdi.



Mitinge katılan İnay köylüleri, köylerinde siyanürlü altın aramak isteyen Kanada'lı şirkete karşı aylardır mücadele verdiklerini ifade ettiler.

"MİT, JİTEM, Kontrgerilla odaklarını dağıtacağız"

Biz Gülsuyu Gülsusu PDD okurları olarak Şemdinli'de faşist diktatörlüğün yaptığı kontrgerilla saldırısından sonra mahallemizde bir dizi eylem yapma kararı aldık. İlk önce kahve konuşmaları ile başladık. Daha sonra her pazar bir yürüyüş gerçekleştirdik.

İlk yürüyüşümüzü 4 Aralık'ta yaptık. Proleter Devrimci Duruş imzalı dövizlerimiz ve "Kürdistan faşizme mezar olacak", "Kürt ulusuna özgürlük kahrolsun faşist diktatörlük", Yaşasın devrim ve sosyalizm" sloganlarımızla yürüdük. İkinci yürüyüşümüzü dergimizin "Mit jitem kontrgerilla odaklarını dağıtacağız" sloganının yazılı olduğu pankartı ile gerçekleştirdik. Heykel'deki meydanda konuşma yapan yoldaş, Kürt halkının yalnız olmadığını ifade etti. Eylemimizi marş ve sloganlarımızla bitirdik. Yine ertesi hafta yürüyüşümüzü gerçekleştirdik.

Bizler, her zaman direnen Kürt halkının yanında olacak, eylemlerimizle onlara destek vereceğiz.

Gülsuyu PDD okurları

Ekin Sanat Merkezi çalışanı Sevda Aydın kaçırıldı

İkitelli Ekin Sanat Merkezi çalışanı Sevda Aydın, sivil polislerce bir araca bindirilerek kaçırıldı. 12 Aralık akşamı Aksaray Yusufpaşa durağından kaçırılan Sevda Aydın'ın bindirildiği araçta başına çuval geçirildi. Yüzüne bayıltıcı sprey sıkılan Aydın, bilmediği bir yere götürüldü ve polisler tarafından tecavüze uğradı. Akşam 21.30 civarında Çobançeşme'ye gözleri bağlı bir biçimde bırakıldı.

Sevda Aydın'ın kaçırılmasını protesto eden Ekin ve Ayışığı Sanat Merkezi çalışanları İHD'de bir basın açıklaması düzenlediler. Basın toplantısından sonra İstiklal Caddesinde yürüyerek slogan atan ve halka dönük konuşmalar yapan gruba polis gaz bombaları ile saldırdı.

Gündem gazetesine talan biçiminde arama

Şemdinli'de kontrgerillayı suç üstü yakalayan Kürt halkının direngen tutumunu sindiremeyen devlet, Gündem gazetesini ve gazetenin basıldığı Gün Matbaasını bastı. Gerekçe ise "Ali Kaya'nın ajandası"nın burada olabileceği idi. Karar iVan Ağır Ceza Mahkemesinden çıkmıştı. Gazetede ve matbaada yaklaşık 4 saat arama yapan polis, arşiv CD'lerine ve kimi bilgisayarlara el koydu. Matbaa ve ajansı arayarak talan yerine çeviren polisler, gün boyu terör estirdi.

Malatya'da salgın... Sağlığımız kapitalizme emanet!

Malatya'da uzun bir süredir yaşanan ama yetkililerce inkar edilen içme suyundan kaynaklı salgın, 21 Kasım'dan itibaren ülke gündemine yerleşti. Yaklaşık 10 bin kişinin hastanelere başvurduğu ve 40 bin civarında ishal ilacının tüketildiği salgın sağlığımızın kimlere emanet olduğunu bir kez daha gösterdi.

21 Kasım'a gelmeden gerek İl Sağlık Müdürlüğü'nün, gerekse de İnönü Üniversitesi'nin Valilik ve belediyeye gönderdiği uyarı yazılarının yetkililerce göz ardı edildiği, uyarılara rağmen önlemlerin alınmadığı ortaya çıktı. 21 Kasım'da artık ishal vakalarından hastanelerde yatak bulunamazken bile Malatya Belediye Başkanı H.Cemal Akın, "Malatya suyu hiçbir problem yoktur, vatandaşlarımız rahatlıkla içebilir" diyerek kameralar önünde bir bardak suyu içti. Fakat Malatya'daki sudan kaynaklı enfeksiyonun etkisi çok kısa bir sürede Belediye Başkanının açıklamalarını yalanladı. İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün yaptığı açıklamada 21-30 Kasım 2005 tarihleri arasında okullardan sevk alan öğrenci sayısı 4 bin 659 olarak açıklandı. Şehir şebekesinde kullanılan boruların % 70'inin asbestli olduğu, yani kanserojen madde ihtiva ettiği de yapılan araştırmalar sonucu ortaya çıktı.

Belediye Başkanı'nın eşinde salgından etkilendiğinin ve tifo olduğunun ortaya çıkması bile Belediye Başkanı H.Cemal Akın'ın sorunu kabul etmeye ikna etmedi. Bütün bu yaşananlar mizahçılara pek çok malzeme çıkarsa da aslında yönetenler cephesinin halk sağlığına ne kadar önem verdiğini bir kez daha gösterdi. Yıllardır uygulanan "paran kadar sağlık" anlayışının nasıl yaşam bulduğunu göstermesi boyutuyla da önemliydi salgın. Maddi durumu iyi olanlara şişe suyu tüketmeleri çağrısında bulunan yetkililerin, parası olmayanlara bulduğu yöntem suyun kaynatılarak içilmesiydi.

Malatya PDD okurları

Malatya'da faşist saldırı

19 Aralık katliamının yıldönümünde ESP ve HÖC tarafından PTT önünde yapılan basın açıklamasının ardından kurumlarına dönen ESP'lilere 4-5 kişilik sivil faşist tarafından saldırı girişiminde bulunuldu. Sivil faşistler "bunlar PKK'lı v.b" provakatif sözlerle birlikte saldırmaya çalıştıkları ESP'liler tarafından etkisiz hale getirildi. ESP üyelerine bu sefer çevredeki lokantalardan zorla aldıkları döner bıçaklarıyla saldırmaya çalışan sivil faşistler tekrar kararlıkla püskürtüldü. Saldırı haberinin alınmasından sonra aralarında PDD, Partizan, HÖC 'ün de yer aldığı pek çok devrimci-demokrat kurum ESP binasına giderek dayanışma içinde olduklarını bildirdiler. İHD'nin 15:00'de düzenleyeceği basın açıklamasına kitlesel bir şekilde katılım çağrısı yapıldı.

İHD'nin düzenlediği basın açıklamasında önce ESP adına yapılan açıklamada yaşanan faşist saldırıyla ilgili kitleye bilgi verildi ve duyarlılık çağrısında bulunuldu. Ardından İHD adına Refika İspir'in yaptığı basın açıklamasında 19 Aralık katliamı protesto edildi. Yaklaşık 100 kişinin katıldığı basın açıklamasında sık sık "Faşizme karşı omuz omuza", "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz" sloganları haykırıldı. Basın açıklamasına PDD, ESP, HÖC, Partizan, Devrimci Demokrasi, Eğitim-Sen, ÖDP ve Emeğin Partisi katılarak destek verdi.

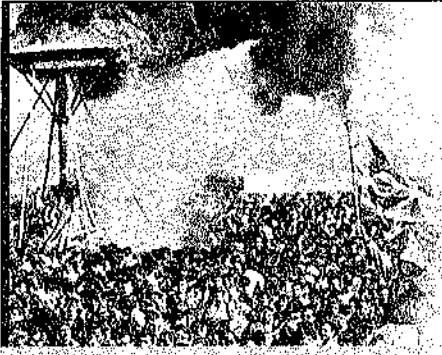
Malatya PDD okurları

Maltepe'de TMY karşıtı panel

11 Aralık tarihinde Maltepe HKM'de, Terörle Mücadele Yasa Tasarısı Karşıtı Birlik tarafından panel düzenlendi. PDD, HKM, DHP, BDSP, ESP, PARTİZAN ve SDP'den oluşan Birlik'in düzenlediği panele yaklaşık 50 kişi katıldı. Panelde konuşan TUYAB temsilcisi, yasa tasarısının cezaevlerinde nasıl işlediğini anlattı. Daha sonra söz alan Avukat İlayet Aksü, dünyada 11 Eylül ile başlayan süreçte ABD ve Avrupa ülkelerinde terörün tanımının değiştiğini, demokratik hakların bile terör kapsamına alındığını anlattı ve terörle mücadele adı altında ağır yasaların çıkarıldığını vurguladı.

Aynı şekilde Türkiye'de CMUK'un kolluk kuvvetlerinin yetkilerini genişletmek amacıyla yeni tasarı hazırlamakta olduğuna işaret etti.

Gülsuyu PDD okurları



Egemen klikler arasında yeniden alevlenen KÜRT SORUNU ve KÜRT KİMLİĞİ

Kürtler, 'azınlık' değil, ulustur (*)

Kürtler, Ortadoğu'nun en eski uluslarından biridir. Çok eski çağlarda 'Kardaka', 'Kurdoların ülkesi' gibi adlarla anılan Kürtlerin anayurduna, resmi olarak XII. yüzyıldan itibaren Kürdistan denilmeye başlanmıştır. Kürdistan, XVI. yüzyılda Osmanlı egemenliğine girdikten sonra, ilkin 1638'de Kasr-ı Şirin anlaşmasıyla Osmanlı Devleti ile İran arasında iki parçaya bölünmüş, ardından 1923 yılında Lozan'da dört parçaya ayrılmıştır. (Türkiye, İran, Irak, Suriye) Ne var ki, bu dört ülkenin hiç birinde yasal olarak 'asli kurucu unsur' olarak görülmemiştir. Sadece 1958 yılında Irak Anayasasında yapılan bir değişiklik ile "Kürtler, Irak devletini oluşturan uluslardan biridir." şeklinde geçer. (Irak Anayasası md:2)

Kürtler, ne AB emperyalistlerinin iddia ettiği gibi bir 'azınlıktır', ne de her sıkıştığında Kürtleri başına basarak boğan TC ve bugünkü Kürt hareketinin iddia ettiği gibi, 'asli kurucu unsur'dur. Kürtler, Türkiye dahil, bulundukları dört ülkede de 'ulus' özelliğini koruyan, ancak hiçbirinde 'egemen' olamayan, 'ezilen bir ulus'tur.

'Ulus' kavramını, en tam ve en net olarak tanımlayan Stalin, şöyle der: "Ulus, tarihsel olarak oluşmuş, dil birliği, toprak birliği, iktisadi yaşam birliği ve ulusal kültürünün özgül birliği içinde beliren ruhsal biçimlenme esası üzerinde doğmuş kararlı bir insan topluluğudur" (Marksizm ve Ulusal Sorun sf: 286)

Bilindiği gibi 'ulus', burjuva ideologlarca en fazla çarpıtılan kavramlar arasındadır. Sadece 'dil ve kültür' birliği olarak görenler de vardır, tek başına 'ruhsal şekillenmiş' olarak açıklayanlar da. Elbette bu çarpık koyuşlar, onun çözümünün burjuva reformist 'ulusal kültürel özerklik' teorisine zemin hazırlamak içindir. Marksist-Leninistler ise 'ulus' kavramının içini Stalin'in tanımladığı biçimde doldururlar. Ve bu özelliklerden sadece birinin olmaması durumunda bile, o topluluğun 'ulus' niteliğini kaybettiğini savunurlar. Örneğin Yahudiler, belli bir toprak parçası üzerinde yaşamaya başlayana kadar 'ulus' olarak görülmemiştir. Keza Macar ve Romen çingeneleri 'göçebe topluluk' olmaları nedeniyle 'ulus' tanımına girmezler. Oysa Kürtler, 'ulus' olmanın tüm özelliklerini, bulundukları dört bölgede de taşımaktadır. Bununla birlikte başta Kafkaslar olmak üzere dünyanın dört bir yanına yayılmış Kürtler vardır. Fakat bu bölgelerde, 'ulus' olma özelliğinin tüm un-

surlarını barındırmazlar. Oralarda 'ulusal azınlık' durumundadır.

Bugün 35 milyonluk nüfusu ile, bir çok ülkenin nüfusundan daha fazla bir nüfusa sahiptirler. Bunun en büyük kısmı ise Türkiye'dedir. Türkiye nüfusunun yüzde 25'ini Kürtlerin oluşturduğu tahmin edilmektedir. Bu da 20 milyonu aşkın bir nüfus demektir.

Türkiye, Türk ve Kürt olmak üzere iki ulus, ama aynı zamanda bir çok ulusal topluluktan oluşan çok uluslu bir ülkedir. Arap, Çerkez, Laz, Gürcü, Ermeni, Rum vb... Ve Türkiye'nin ulusal kurtuluş mücadelesi, Türkü, Kürdü, Lazı Çerkezi, Arabı Ermeni'si ile, bu topraklarda yaşayan tüm milliyetlerin halkları tarafından verilmiştir. Başta Kürtler olmak üzere diğer halkların bu savaşta Türklerin yanında olmaları, hiç kuşkusuz kurtuluş savaşının başlangıçta cılız da olsa anti-emperyalist karakterinden ve Kemalist önderliğin onlara verdiği vaadlerden dolayıdır.

Ama resmi olarak hiçbir zaman bu halkların Türkiye'nin kuruluşundaki rolünden bahsedilmez. Aksine, onlar çeşitli biçimlerde horlanır, dışlanır, hatta yok sayılır. TC'nin 1924 Anayasası'nın 88. maddesi "Türkiye'de din ve ırk ayırt edilmeksizin herkese Türk denir" denmektedir. 1961 ve 1982 Anayasalarında ise, "Türk devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türk'tür" diye geçer. Böylece sadece Kürtler değil, bu topraklarda yaşayan tüm halklar gözardı edilmekte, hepsi 'Türk' sayılmaktadır.

Şimdi kalkıp Anayasa'da 'kurucu asli unsur' olarak Türkler ve Kürtler'den bahsetmek, her şeyden öte, diğer halklara yapılmış bir haksızlık olmaz mı? Ezilen bir ulus olarak Kürtlerin böyle bir taleple çıkması, farklı ulus kökenden gelen halkları incitmez mi? Ama sorun, kim(ler)in 'asli kurucu unsur' olarak gireceği değildir. Demokratik bir anayasada, 'asli kurucu unsur' gibi bir kavram olmaz. Ve hiçbir devrimci, demokrat, anayasada böyle bir ibarenin konulmasını savunmaz. 'Asli unsur'un olduğu yerde 'tali' de olur. Bu ise, halklar arasında eşitsizliği, ezen-ezilen ilişkisini getirir. Oysa gerçekten demokratik bir devletin, dili, dini, ulusu yoktur, olmamalıdır.

(*) Bu bölüm, dergimizin Kasım 2004 tarihli 23. sayısında yer alan "Azınlık tartışmaları ve Kürtler" başlıklı yazıdan alınmıştır.

Geçtiğimiz ay Şemdinli'de halkın, kontrgerillayı suçüstü yakalamasının ardından Kürt sorunu, yeniden gündemin ilk başlarındaki yerini aldı. Başbakanın parti başkanlarına, milletvekillerinden "sivil toplum kuruluşlarına" kadar onlarca heyet, Şemdinli'nin yolunu tuttu, orada çeşitli görüşmeler, konuşmalar yapıldı.

Bunların içinden Başbakan Erdoğan'ın "Türkiyelilik" kavramını kullanması ve sonrasında yaptığı açıklamalar, bir kez daha "alt kimlik-üst kimlik" tartışmalarına vesile oldu. Hatta öyle ki, TBMM'deki bütçe görüşmeleri, düzen partilerinin bu sorunu tartıştığı bir platforma dönüştü.

Aynı günlerde ABD-Türkiye ilişkilerinde hızlanan trafik; arka arkaya FBI, CIA ziyaretleri, Kara Kuvvetleri Komutanı Yaşar Büyükanıt'ın ABD gezisi, Irak'taki seçimler, Türkiye'nin yeni Irak politikasının MGK gündemine oturması vb. Kürt sorununu bir kez daha değişik boyutlarıyla ön plana çıkardı. Egemen sınıflar arasında bu konuda süregelen çatlaklar yeniden gün yüzüne çıktı ve bölgedeki gelişmelere koşut olarak bu çatlakların daha açık bir şekilde dillendirilmesine sahne oldu.

Önce Hürriyet, arkasından Radikal ve Vatan gazeteleri, Kürt sorununu manşete çıkardılar. Doğan medya grubuna bağlı bu gazeteler, tartışılan "alt kimlik-üst kimlik" konusunun, Kürt sorunun çözümünde önemli bir fırsat olduğunu yazdılar ve bu konuda Öcalan'ı referans gösterdiler. Hürriyet Genel Yayın Yönetmeni Ertuğrul Özkök, daha ileri giderek, MİT eski müsteşarı ile Öcalan'ın İmralı'da görüştüklerini ifşa etti, devletin Öcalan'ı doğrudan muhatap almadan bu tür ara biçimleri deneyebileceğini, bunun tüm dünyada böyle yapıldığını, Kürt sorununun çözümünde de işe yarayacağını vurguladı.

Bütün bu gelişmeler, "Türkiye, Kürt sorununda politika mı değiştiriyor?" sorularına yol açtı ve bu yönde değerlendirmeler arttı. Özellikle de Güney Kürdistan'da (Kuzey Irak) federal Kürt devletinin resmiyet kazanması, işbirlikçi burjuvazinin bu bölgede artan ekonomik çıkarları, ABD'nin "Büyük Ortadoğu Projesi" doğrultusunda atmayı düşündüğü yeni adımlar, Türkiye'yi Kürt sorunu konusunda fazlasıyla zorluyor. Ancak söz konusu gelişmeler, gerçekten de Kürt sorununda Türkiye'nin politikasında bir değişikliğe yol açacak mıdır? Daha da önemlisi, bu değişiklikler Kürt sorununu çözecek midir? Asıl üzerinde durulması gereken budur.

Alt kimlik-üst kimlik tartışması

Başbakan Erdoğan'ın yaz aylarında, aydınlarla görüşmesi ve ardından Diyarbakır ziyaretinde Kürt sorunundan, bu sorunun demokrasi ile çözüleceğinden bahsetmesi, burjuva-liberal kesimlerde, Kürt-Türk reformistlerinde yeni beklentilere neden olmuştur. Ancak bu sözlerin ardından kirli savaş yöntemleri daha da arttı, Şemdinli'de, Silopi'de arka arkaya patlamalar oldu. Ne zaman ki, halkın öfkesi sokağa taşı, kontrgerilla suçüstü yakalandı ve devlet köşeye sıkıştı, Kürt sorunu üzerine yeniden konuşulmaya başlandı. Alt kimlik-üst kimlik tartışmaları da böyle bir dönemde gündeme geldi. Ve bir kez daha beklenti havası yayılarak, Kürt halkının yükselen tepkisi bastırılmaya, olay soğutulmaya ve unutturulmaya çalışıldı.

Son bir aydır "alt-üst kimlik" tartışmalarından geçilmiyor. Ve başta Kürt reformistleri olmak üzere bir çok kesim, bu tartışmaları bir olumluluk olarak görüyor, gösteriyor.

Bilindiği gibi, "anayasal vatandaşlık" çerçevesi içine giren alt-üst kimlik kavramı, Öcalan'ın İmralı savunmalarında sıkça geçen kavramlardan biridir. Nitekim Hürriyet gazetesi de bu haberi manşete taşıırken, Öcalan'ın sözlerine atıfta bulunuyordu. Fakat

Kapitalist-emperyalist sistemde, diğer tüm ezilen uluslarda olduğu gibi Kürt ulusal sorunu da anayasa değişikliği ile veya varolan anayasanın şu ya da bu maddesini değiştirerek çözülemez. Egemen sınıf olarak Türk işbirlikçi burjuvazisinin çıkarları buna elvermez. "Ulusların tam hak eşitliği" ancak ve ancak devrimle, sosyalizmle gerçekleştirilebilir ve devrim sonrası anayasa ile güvence altına alınabilir. O yüzden Kürt sorunu, bu sistemdeki tüm köklü sorunlar gibi, anayasa değil, devrim sorunudur.

ne Öcalan bu sözleri yeni söylemiştir, ne de bu kavramlar, Öcalan'ın icadıdır. Elbette bunu Hürriyet yazarları da bilmektedir. Ancak amaç farklıdır. Bugüne dek adı, önüne "bebek katili"; "bölücü başı" konulmadan geçirilmeyen Öcalan, bu kez MİT'le görüşen, yararlanılması gereken bir 'muhatap' şeklinde sunulduğundan, "alt-üst kimlik" kavramı da Öcalan'a aitmiş ve yeni kabul ediliyormuş gibi yansıtılmaktadır. Böylece Öcalan 'onure' edilmekte, onun şahsında Kürt halkına mesajlar verilmektedir. Tüm kesimlerin, Kürt politikasında ciddi değişiklikler olacağı beklentisine girmeleri istenmektedir.

Oysa birinci olarak; meclisteki tartışmalar da göstermiştir ki, devletin şoven-milliyetçi yaklaşımındaki katılık halen sürmektedir. Bugün CHP, bunun sözcülüğünü üstlenmiştir. AKP'nin Kürt sorununda zaman zaman çıkardığı farklı sesler de, ABD'nin bu konudaki bakışıyla doğrudan bağlantılıdır. ABD, bölgedeki çıkarları gereği Kürt sorununa Türkiye gibi bakmamakta, bunu işbirlikçileri aracılığıyla güçlendirmeye çalışmaktadır. Buna rağmen bazı dönemler seslendirilen farklı görüşler, yükselen şoven koro karşısında hemen gerilemekte, "tek devlet, tek millet, tek bayrak" üçlemesi, nakarat halinde yinelenmektedir.

İkincisi; "alt-üst kimlik" önermesi, AB'nin ulusal, etnik, mezhepsel sorunları çözmek için uygulayageldiği ve AB'ye üye olmak isteyen ülkelere telkin ettiği çözüm yöntemidir. Geçtiğimiz yıl, AB raporunda ele alınan "azınlıklar" konusu da bu kapsamdadır. Hatırlanacaktır; o dönem de "azınlıklar raporu" üzerine fırtına koparılmıştı. Ama belli ki, ABD ve AB emperyalistlerinin desteklediği bu çözüm, çeşitli vesilelerle yeniden ısıtılıyor ve zemin yoklanıyor.

Kürtleri, ayrı bir ulus olarak değil, bir 'azınlık' olarak gören bu yaklaşım, çözüm yöntemi olarak da "anayasal vatandaşlık" kavramını geliştiriyor. Buna göre etnik, mezhepsel tüm azınlıklar gibi Kürtler de 'alt kimlik' olarak Kürtlüklerini ifade etmeli ve kendi dillerini, kültürlerini geliştirmeli, fakat 'üst kimlik' olarak Türkiye devleti vatandaşlığını benimsemeli ve ona uygun davranmalıdır.

"Azınlıklar raporu"nu hazırlayanlardan Prof. Baskın Oran, bunun en harareti savunucusudur. 23 Aralık'ta Gündem gazetesiyle yaptığı röportajda şunları söylüyor: "Altın formül şudur: Üst kimlik, alt kimlikleri ezmeyecek, alt kimlikler de kendini ezmeyen üst kimliğe saygı duyacak" Oran'a göre; anayasanın 66. maddesinde yer alan "Türk devletine vatandaşlık bağıyla bağlı herkes Türk'tür" cümlesi ile, anayasanın 3. maddesindeki, "devletin dili Türkçe'dir" cümlesi değiştiğinde her şey çözülmüş olacak! 'Türk'tür' yerine 'Türkiyeli'dir' demek; "devletin dili" yerine, "devletin resmi dili" diye geçirmek yeterlidir! Şemdinli'de açılan bir pankarta atıfta bulunan Oran, "Avrupalıyız... Türkiyeliyiz... Kürt'üz! İşte Türkiye'yi kurtaracak olan formül..." diyor.

Baskın Oran'la röportaja iki tam sayfa ayıran Gündem gazetesinin de, bu tartışmaları olumlu bulduğunu her fırsatta yineleyen PKK yöneticilerinin de farklı düşünmedikleri açık. Zaten Oran'ın "Türkiye'yi kurtaracak formül" dediği pankarttaki sloganı, daha önceden öneren ve kullanmasını sağlayan da Öcalan'ın kendisidir!

Türkiye'nin Kürt politikası değişir mi?

AB süreci ile birlikte Türkiye'nin Kürt politikasının değişeceğini savunan, bu beklentiye giren bir çok kesim olmuştur. Ancak Türkiye'nin AB sürecinde bir çok merhale aşılmasına rağmen, bugüne dek böyle bir değişiklik olmamıştır. Son günlerde Irak'taki gelişmeler, ABD-Türkiye ilişkilerinde artan yoğunluk, bu beklentiye yeniden gündeme getirmiştir. "Alt kimlik", "üst kimlik" tartışmaları ve bu doğrultuda anayasada değişiklik önerileri, bu bağlamda yürütülen tartışılmaktadır. Öcalan'ın ve PKK'nin uzun bir süredir "kültürel haklar"la sınırlı talepleri, bu durumu koşullayan ve kolaylaştıran bir ortam da sağlamıştır.

24 Ekim'de gerçekleşen MGK toplantısında Cumhurbaşkanı Sezer'in "yeni bir Irak politikası belirlememiz gerekiyor" saptaması; ardından Genelkurmay Başkanı Özkök'ün Barzani ve Talabani için, "dün aşiret reisi diyorduk, şimdi Cumhurbaşkanı. Irak'ı tanıyorsak, değişen koşullara göre davranacağız" sözleri, zaten iyice silikleşen "kırmızı çizgiler" in artık resmi olarak da kabulü anlamına geliyordu. Barzani'nin ABD gezisi öncesinde MİT müsteşarı ile görüşmesi ve "Kürdistan Bölgesel Hükümeti Başkanı" sıfatıyla ilk olarak İncirlik hava üssüne gelmesi, aynı dönemde İstanbul'dan Güney'e uçak seferlerinin başlatılması vb. bu değişikliğin ilk ipuçlarıydı.

Son seçimlerle birlikte Kürt devletinin resmîyet kazanacağı belli olmuştu. Ve Türk egemen sınıfları politikalarını buna göre değiştirmekle karşı karşıyadılar. Bunda hiç şüphesiz Güney Kürdistan'ın zengin yeraltı-yerüstü kaynakları önemli bir etkeni. Daha devlet resmîleşmeden bölgede yatırımlara girişmiş olan burjuvazinin çıkarları bunu gerektiriyordu. Şimdiden Kürdistan bölgesinde en fazla yatırım yapan ülkeler arasında Türkiye'nin bulunması, bunun göstergesidir. Öte yandan Türkmenler üzerinden etkinliklerini devam ettirebilmeleri, Musul-Kerkük iddialarını sürdürebilmeleri ve petrolden pay almayı başatabilmeleri, Irak'a dönük politikalarını değiştirmelerini zorunlu kılıyordu.

Ancak bütün bunlara rağmen Kürt devletini engelleme çabaları da, Kürt halkına dönük baskı ve şiddeti de eksik olmadı. Aksine inkar ve imhaya dayalı politikalarını aynı katılıkta sürdürdüler. Elbette Güney Kürdistan'daki gelişmelerin, Türkiye'deki Kürtleri de etkileyeceği endişesini taşıdılar, taşıyorlar. Her ne kadar Kürt işbirlikçileriyle bu yönde çeşitli görüşmeler yapsalar da bu durum, nesnel bir olgu olarak kendilerini tehdit ediyor. Kürt halkının son yirmi yıldaki uyanışı ve mücadelesi, önlerindeki en ciddi sorun. Öte yandan ABD'nin Suriye ve İran üzerine planları, tıpkı Irak'ta olduğu gibi buralarda da Kürtleri kullanma girişimleri, Türk devletini sıkıştırıyor. Bu koşullarda, egemen kesimler içinde küçük tavizlerle Kürt sorununu çözmek isteyenlerin sesleri daha fazla çıkıyor. Hürriyet başta olmak üzere büyük medya kuruluşlarının bunu kapaklarına taşımaları da, bu gelişmelerin bir ürünü.

Burjuva liberal kesimlerin de desteklediği anayasanın iki maddesindeki değişiklik ile Kürt sorununun çözümü, esasında ABD'nin "Büyük Ortadoğu Projesi" ve AB'nin Kopenhag kriterleri ile uyumlu olan emperyalist bir çözümdür. Fakat bu bile Türk devletinin yıllardır içine işlemiş şoven karakterinden dolayı son

derece sancılı ve sıkıntılı bir süreç olarak işlemektedir. MİT'inden medyasına, belli bir hazırlık yapıldığı ve zemin oluşturulduğu açıktır. Ancak bilinmelidir ki; bu, Türkiye'nin Kürt politikasında köklü politika değişikliği anlamına gelmeyecektir. Nüans değişikliklerin bile ne zaman olacağı belirsizdir ve önünde ciddi engeller vardır.

Kürt sorunu anayasa değil, devrim sorunudur.

Geçtiğimiz yıl 'azınlıklar', son günlerde 'kimlikler' üzerine tartışmaların gelip düğümlendiği nokta; Kürt sorununun yasalarda yapılacak birkaç düzenleme ile çözülecek bir sorun mu, yoksa bir devrim sorunu mu olduğudur. Öcalan'ın İmralı savunmalarıyla birlikte başta Kürt reformistleri olmak üzere her tür burjuva liberal ve reformistler ile komünist ve devrimcileri ayıran temel bakış da, bu noktada kendini en açık biçimde ortaya koymaktadır. Bu da "ulusların kendi kaderini koşulsuz tayin hakkı"nı savunmakla, ezilen ulus ve topluluklara bakış açısıyla doğrudan bağlantılıdır.

Reformistler, diğer sorunlarda olduğu gibi ulusal sorunda da palyatif çözümler önermekte, düzen sınırları içinde çeşitli düzenlemeler ile sorunun ortadan kalkacağını savunmaktadırlar. Oysa "ulusal sorun"; emperyalizmle birlikte "sömürgeler sorunu" haline gelerek, uluslararası bir nitelik kazanmış ve gericileşen burjuvazinin artık çözemeyeceği sorunlardan biri olmuştur. Ondan dolayıdır ki, ulusal sorunun çözümü de proletaryanın önderliğinde gerçekleşen devrimlere kalmıştır.

Kapitalist düzen içinde en demokratik anayasalar bile, burjuva toplumsal düzenin sarsılmaz olduğundan hareket eder, kapitalizmin ilkeleri, temel direklerini oluşturur. Bunların başında da ezilen uluslar, ulusal topluluklara yaklaşım gelir.

"Burjuva anayasaları, sessiz sedasız uluslar ve ırkların eşit olamayacağından, bağımsız uluslarla bağımsız olmayan ulusların varlığından hareket eder... Bu, bütün anayasaların temelleri itibarıyla ulusal oldukları, yani egemen ulusların anayasaları oldukları anlamına gelir." der Stalin. (Leninizmin Sorunları sf:654)

Türkiye Cumhuriyeti'nin anayasası da 'egemen ulus'un yani Türklerin anayasasıdır. Başka türlü olması da beklenemez. Ne zaman ki, kesintisiz biçimde sosyalizme geçmeyi hedefleyen halk demokrasisi devleti kurulur, siyasal ve demokratik haklar gibi ulusal haklar da başta anayasa olmak üzere tüm yasalarla güvence altına alınır.

Örneğin Sovyet Anayasası'nın ikinci bölümünde, "Sovyetler Birliği, eşit uluslardan oluşan bir birlik'tir diye geçer. Orada gönüllü bir birlik vardır. Ve bu birlik sayesinde devrim yapılmış, sosyalist bir devlet kurulmuştur. 'Azınlık', 'çoğunluk'; 'alt kimlik', 'üst kimlik' değil, 'eşit uluslar' vardır. Ve tabi ki devletin dili de yoktur. Her ulus, başta eğitim olmak üzere tüm alanlarda kendi dilini kullanma hakkına sahiptir. En önemlisi de, her ulusun istediği zaman kendi iradesiyle ayrılma hakkının tanınması, bunun güvence altına alınmasıdır. Bunlar olmadan ulusların eşitliğinden söz edilemez.

Kapitalist-emperyalist sistemde, diğer tüm ezilen uluslarda olduğu gibi Kürt ulusal sorunu da anayasa değişikliği ile veya varolan anayasanın şu ya da bu maddesini değiştirerek çözülemez. Egemen sınıf olarak Türk işbirlikçi burjuvazisinin çıkarları buna elvermez. "Ulusların tam hak eşitliği" ancak ve ancak devrimle, sosyalizmle gerçekleştirilebilir ve devrim sonrası anayasa ile güvence altına alınabilir. O yüzden Kürt sorunu, bu sistemdeki tüm köklü sorunlar gibi, anayasa değil, devrim sorunudur. ■



Faşist tasmalar çözülüyor

Yapılması gereken, önden hazırlıkla, faşist güruhun saldırılarını önden karşılamak, güçlü eylemlerle tepki vermek ve olabildiğince geniş öğrenci kesimini bu eylemlere katabilmek için çaba göstermektir.

Aralık ayı, faşist saldırganlığın yeniden harekete geçtiği, polis-idare-sivil faşist işbirliği ile devrimci-demokrat öğrenciler üzerinde terör estirildiği bir ay oldu.

12 Aralık günü, Elazığ-Fırat Üniversitesinde saldırı yaşandı. Erkek yurdunda bildiri dağıtmak isteyen devrimci öğrenciler, faşistlerle bir gerginlik yaşadılar. Ertesi gün, Fen Edebiyat Fakültesi önünde aynı bildiri dağıtmak isteyen öğrencilere, faşistler sopalar ve bıçaklarla saldırdı. Devrimciler de bu saldırıya karşılık verince, çatışmaya dönüştü. İki öğrenci bıçak darbeleriyle yaralandı.

Aynı günlerde Muğla Üniversitesinde okuyan bir öğrenci, faşistlerin saldırısına uğradı. Arkadaşlarıyla Arapça konuşan öğrenci, Kürtçe konuştuğu iddiasıyla saldıran faşistler tarafından bıçaklandı. Şovenist histerinin bir yansıması olan bu olay, faşistlerin ne kadar gözü dönmüş bir biçimde saldırganlaştığının da göstergesi oldu. Arkadaşlarının yaralanmasına tepki gösteren devrimci-demokrat öğrenciler, Cumhuriyet meydanında toplanarak slogan attılar ve Muğla Ülkü Ocakları Temsilciliğine doğru yürüyüşe geçtiler. Yaklaşık 100 kişilik grubu durdurmak için polis devreye girdi. Ancak Ülkü Ocakları taşıyan öğrenciler, polisi de taş yağmuruyla tuttular. Eylemden sonra Sınırsızlık Meydanı'na giden grup, burada akşam saatlerine kadar oturma eylemi yaptı. Ana dili olan Arapça'yı konuşan bir öğrenciye dönük bu saldırganlık, 100 kişilik bir öğrenci grubunun militan eylemleriyle protesto edildi.

İstanbul Üniversitesi Avcılar Kampüsünde devrimci öğrencilere sataşan faşistler, sopa ve satırlarla okulun içinde dolaştılar. Polis faşistleri izlemekle yetindi.

Afyon Üniversitesine bağlı Uşak Fen Edebiyat Fakültesinde, Kürtçe müzik dinleyen öğrencilere faşistler müdahale etti. Okulda başlayan gerginlik, şehir merkezine taşındı. Akşam saatlerinde şehir merkezinde iki öğrenciyi yalnız gören faşistler onlara saldırdı. Devrimci-demokrat öğrencilerin yardımıyla çatışma büyüdü. Faşistlerin silahlı kullandığı ve 5-6 el ateş ettiği olaya müdahale eden polisler, çok sayıda öğrenciyi gözaltına aldılar.

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinde, 9 Aralık günü faşistler koridordaki devrimci-demokrat öğrencilere saldırdılar. Öğrencilerin karşı koyması üzerine kaçan faşistler, 12 ve 13 Aralık günleri, polisin korumasında yeniden saldırıya geçti. Kendi güçleri yetmeyince, sivil polislerle çevik polisi yanlarına almışlardı. Devletin resmi ve sivil faşist güçlerinin birlikte hareket ettiği çarpıcı örneklerden biriydi bu. Devrimci öğrenciler, bu saldırılara karşı koyunca, faşistler, yerlerini polise bırakarak çekilmek zorunda kaldılar.

Sivil faşist saldırganlık, arkasına devletin resmi faşistlerini de alarak yeniden harekete geçiyor. Üniversite yönetimleri de soruşturma saldırısıyla, hatta okula öğrencilerin girmesini engelleyerek, faşizmin resmi güçleri arasında yer aldıklarını bir kere daha kanıtıyorlar.

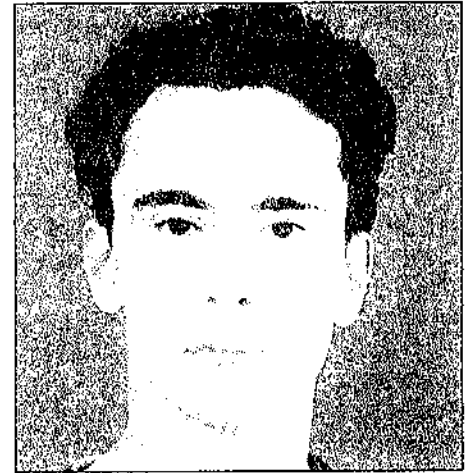
Bunkara karşı yapılması gerekeni, geçen sene yaşanan direnişler gösteriyor. Geçtiğimiz öğretim yılı boyunca, devrimci öğrenciler, pek çok okulda sivil faşistlerle karşı karşıya gelmişler, satırlı bıçaklı saldırılara maruz kalmışlardı. Ancak bu saldırıların büyük çoğunluğu, güçlü eylemlerle püskürtülmüştü. Devrimci-demokrat öğrencilerin büyük direnişi karşısında, faşistler geri adım atmak zorunda kalmışlardı.

Bu yıl da Ege Üniversitesinin devrimci demokrat öğrencilerinin işgali, Muğla'daki öğrencilerin şehrin içine, ülkü ocağının önüne kadar uzanan eylemleri, izlenmesi gereken yolu göstermektedir. Geçtiğimiz öğretim yılında yazdığımız yazılarda da özellikle şunun altını çizmiştik: Faşistlere, hakettikleri tarzda güçlü bir cevap verilmediği koşukda, saldırılar artarak büyüyecektir. Yapılması gereken, önden hazırlıkla, faşist güruhun saldırılarını önden karşılamak, güçlü eylemlerle tepki vermek ve olabildiğince geniş öğrenci kesimini bu eylemlere katabilmek için çaba göstermektir.

Bu yıl da Ege Üniversitesinin devrimci demokrat öğrencilerinin işgali, Muğla'daki öğrencilerin şehrin içine, ülkü ocağının önüne kadar uzanan eylemleri, izlenmesi gereken yolu göstermektedir.

Geçtiğimiz öğretim yılında yazdığımız yazılarda da özellikle şunun altını çizmiştik: Faşistlere, hakettikleri tarzda güçlü bir cevap verilmediği koşukda, saldırılar artarak büyüyecektir. Yapılması gereken, önden hazırlıkla, faşist güruhun saldırılarını önden karşılamak, güçlü eylemlerle tepki vermek ve olabildiğince geniş öğrenci kesimini bu eylemlere katabilmek için çaba göstermektir.

Serkan Eroğlu anmasında saldırı ve işgal



Ege Üniversitesinde bir grup öğrenci, 1997 yılında okulun tuvaletinde asılmış olarak bulunan devrimci öğrenci Serkan Eroğlu'nu anmak için eylem yapmak istedi. EÜ Rektörlüğü önünde basın açıklaması yapmak isteyen öğrencilere polis saldırı gerçekleştirdi. Biber gazı ve coplarla saldıran polise karşılık veren öğrenciler, çatışmalı bir biçimde üniversite binasının içine çekildiler ve binayı işgal ettiler. Üst katlardan polisin üzerine çeşitli eşyalar fırlatarak eylemlerini binanın içinde de sürdüren öğrenciler, militan bir eylem gerçekleştirdiler. Bir süre sonra içeri giren polis, öğrencilere saldırarak onları yaraladı ve gözaltına aldı. Saldırıları engel olmak isteyen öğretim görevlilerinin tartaklanması da tepkiyi büyüttü.

Gerçekleşen olay, 700 kişilik bir öğrenci grubu tarafından protesto edildi. Uzun zamandır bu kadar büyük katılımlı bir öğrenci eyleminin yapılmıyordu. Ancak gerek polisin saldırgan tutumu ve arkadaşlarının yaralanması, gerekse, Aralık ayı içinde yeniden bir hareketlenme gösteren sivil faşist saldırılar, bütün bunların yanında üniversite yönetimlerinin de devletle işbirliği halinde soruşturma saldırısını şiddetlendirmesi, öğrencilerin tepkisini büyüten bir etki yaratmıştı. İçten içe kaynayan bu tepki, devletin saldırısının arkasından bir ölke patlamasına dönüştü ve eyleme katılım arttı.

Yapılan eylemde, Serkan Eroğlu'nun da polis-idare işbirliği ile öldürüldüğü, son dönemde İstanbul'da, Muğla ve Gazi Üniversitelerinde de sivil faşist saldırıların yine polis-idari işbirliği altında gerçekleştirildiği ifade edildi. Edebiyat Fakültesi önünde yapılan açıklamaya Eğitim-Sen İzmir şubeleri de destek verdi.

Böylece, Serkan Eroğlu'nun anmasını engellemek isteyen devlet, militan bir karşı koyuşla gerçekleştirilen bir okul işgali ve sonrasında güçlü bir katılımla yapılan eylemle protesto edildi.

Yıldız Teknik Üniversitesi Davutpaşa Kampüsünde de devrimci-demokrat öğrenciler, EÜ'deki saldırıyı kınayan bir eylem yaptılar.

Proleter Devrimci Gençlik pulları İnönü Üniversitesi duvarlarının süsledi

Proleter Devrimci Gençlik İnönü Üniversitesi'nde yaygın bir şekilde yaptığı pullamalarla YÖK'e, paralı eğitime, sivil faşist saldırılara karşı mücadele çağrısında bulundu.

7 Ocak 1998'de oruç tutmadığı gerekçesiyle sivil faşistler tarafından şehir merkezinde bıçaklanarak katledilen Ümit Cihan Tarho'ya adanan pullama eyleminde Proleter Devrimci Gençlik imzalı "Ümit Cihan Tarho Ölümsüzdür", "Yaşasın Gençliğin Faşizme Karşı Birleşik Mücadelesi", "Herkes eşit, parasız, bilimsel eğitim", "Yaşasın Devrim ve Sosyalizm", "Gençlik Gelecek, Gelecek Sosyalizm", "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiç birimiz", "Kurtuluş devrimde sosyalizmde" yazılı pullar Fen Edebiyat, Eğitim, İktisadi ve İdari Bilimler, Eczacılık, Mühendislik fakültelerinde yaygın bir şekilde yapıldı. Ayrıca kampüste bulunan Akçadağ MYO, Battalgazi MYO, Sağlık MYO'larına da yapıldı.

Malatya İnönü Üniversitesi PDD okurları

"Irak'ta İşgale Hayır Koordinasyonu"nun düzenlediği SEMPOZYUM ÜZERİNE

Sempozyuma katılacak yabancı konuklarda bile "aktif mücadele içinde yer alması" şartı aranırken, yerli katılımcılarda aranmaması anlaşılmalıdır. Biz, yerli-yabancı tüm katılımcılarda bu kriterin gözetilmesini talep ettik. Çünkü konuyu doğru perspektifle ele alıp çözümler üretebilecek bir platform, ancak böyle bileşenlerle mümkündür.

2005 Haziran'ında, "Irak'ta İşgale Hayır Koordinasyonu"na HÖC tarafından bir eylem paketi getirildi. Eylem paketi; İncirlik yürüyüşü, gece ve sempozyumdan oluşuyordu. İncirlik yürüyüşüne zamanlama konusunda eleştirilerimiz olmakla birlikte katıldık. Gece, sonradan programdan çıkarıldı. Sempozyum ise, hazırlıklara zaman kalması için 21 Ocak 2006 tarihine ertelendi.

Sempozyum önerisine, kitlelerden kopuk oluşu nedeniyle sıcak bakmadık. Ayrıca son zamanlarda, devrimcilerin kendi mücadele deneyimleriyle edindikleri araç ve biçimlerden ziyade, burjuva liberallerin kullandığı moda biçimlere rağbet etmesi de mesafeli duruşumuzu koşulladı. Bütün bunlara rağmen sempozyum, anti-emperyalist mücadelenin sorunlarının tartışıldığı ve çıkış noktalarının arandığı bir platforma dönüştürülebilirdi. Bu düşünceyle içinde yer almaya karar verdik. Bütün çabamız da sempozyumun içeriğini bu yönde şekillendirmeye dönük oldu. Soruna nasıl baktığımızı ve önerilerimizi içeren yazılı bir metin de hazırlayıp sunduk. (13.7.2005 tarihli metin)

Koordinasyona, sempozyumun içeriğine dair taslak metinde, isim olarak da belirlenmiş aydınları gördüğümüzde karşı çıktık. Karşı çıkış nedenimizi süreç boyunca her toplantıda ifade etmeye çalıştık. Zaten sürecin başında yazılı olarak sunduğumuz metinde de görüşlerimizi ortaya koymuştuk.

Öncelikle sempozyum, emperyalizmin yaptıklarının sıralandığı salt teşhir platformu olmamalıydı. Sunduğumuz yazılı metinde bunu şöyle ifade etmiştik: "Sempozyumumuz, emperyalist savaş ve işgal karşıtı hareketin sorunlarının tartışıldığı, açılımların yapıldığı; anti-emperyalist mücadelenin nasıl yürütülmesi gerektiği üzerine perspektiflerin geliştirildiği bir sempozyum olmalıdır." Ve devamında, önerilerimizi başlıklar halinde şöyle sıraladık:

"1-Sempozyumumuzun ana konularından birisi, anti-emperyalist mücadelede önderlik sorunu, yaşanan durum ve devrimcilerin önderliğinin nasıl geliştirileceği olmalıdır. 2-Anti-emperyalist mücadelenin sorunlarından bir

başkası, öne çıkanla, yani Irak'ta ve işgale sınırlı kalmasıdır. Böyle olunca ülkemizdeki hareketi de sadece Irak'a destek güç olarak görme darlığı yaşanabiliyor... Önümüzdeki dönemde emperyalist savaşın gidişi ve bunun emekçiler cephesinden sonuçlarının neler olacağı ve buna karşı nasıl bir mücadele yürütüleceği, başka bir ana tartışma konumuz olmalıdır. 3- Bütün dünyada ve ülkemizde işçi sınıfının emperyalist savaş karşıtı harekete katılmadığı görülüyor. Hareketin önderlik sorunundan sonra en önemli sorunu da budur. Sempozyum, bunun nedenlerini ve nasıl aşılabileceğini tartışmalıdır. 4- ...Hareketin diğer önemli sorunu da örgütsüzlüğüdür... 120'nin üzerinde kurumun bir araya gelmesinin olumluluklarını konuşuyoruz. Ancak bu kurumların altının da kitle yönünden boş olduğunu biliyoruz. Emekçi kitleleri emperyalist savaşa karşı nasıl harekete geçirebileceğimizi başka bir başlık altında tartışmalıyız. 5-Önemli bir başlık da emperyalist savaş ve işgal karşıtı güçlerin birliğinin sağlanması olmalıdır. Ayrışmanın nedenleri ortaya konmalı, reformistlerin ayrılmalarının zemini çürütülmeli ve devrimci zeminde birlikteliğin, kazanmak için zorunlu olduğu, tarihsel örneklerle anlatılmalıdır..."

Sempozyumun biçimine dair önerilerimiz de bu içeriğe bağlı olarak şekillendi. "Bizim önerimiz, sempozyumda tamamen koordinasyon bileşenlerinin konuşulmasıdır... Yabancı konukların konuşacağı başka bir oturum da yapılmalıdır." Aydınları oturma katmamayı, "serbest kürsü"nü onlar için de açık olduğu, söyleyecekleri varsa bu olanağı kullanabileceklerini belirttik. Ayrıca sempozyuma geniş kesimleri çekebilmek için, işçi-emekçi kesimler içinde yaygın bir çalışma yürütülmesi gerektiğini ifade ettik.

Süreç boyunca dikkatleri hep sempozyumun içeriğine ve aydınların yer alışı biçimine çekmeye çalıştık. Ama uzun bir zaman teknik sorunlar ve diğer kurumların sempozyuma nasıl katılacağı üzerine konuşuldu.

Sempozyumun içeriği tartışılmaya başlandığında, bizim önerdiğimiz çerçevede hemfikir olundu. Aydınlar konusunda da genel kanı, aydınların yer almayacağı şeklindeydi. "Tabi ki biz

konuşacağız, devrimciler konuşacak" denildi. Bu nedenle içinde yer almayı sürdürdük.

Ancak programın somutlanması aşamasına gelindiğinde, daha önce isimleri sıralanan aydınların çağrılacağı söylendi. Böylece en başa dönmüş olduk. O güne kadarki toplantılarda yapılan tartışmalar, harcanan zaman ve emek boşa gitmişti. Tüm toplantılarda düşüncelerimizi olanca açıklığı ile ortaya koymamıza ve hemen herkesin özellikle aydınlar konusunda aynı fikirde olduklarını ifade etmelerine rağmen, böyle bir sonuçla karşılaşmak, bizim açımızdan kabul edilemezdi. Bu nedenle sempozyumdan çekilmeye karar verdik.

Sempozyumdan çekilmemizin birinci nedeni olan, aydınların oturumlarında yer verilmesine neden karşıydık?

Kontrgerilla saldırılarının arttığı ve safların netleştiği kritik günlerde bile mücadele alanlarında görmediğimiz aydınlarla, bizzat devrimciler tarafından hazırlanan platformların açılması, onlara kürsü olmasını, doğru bulmadık, bulmuyoruz. Sempozyuma katılacak yabancı konuklarda bile "aktif mücadele içinde yer alması" şartı aranırken, yerli katılımcılarda aranmaması anlaşılmalıdır. Biz, yerli-yabancı tüm katılımcılarda bu kriterin gözetilmesini talep ettik. Çünkü konuyu doğru perspektifle ele alıp çözümler üretebilecek bir platform, ancak böyle bileşenlerle mümkündür.

Aydınların bilgi birikimi fazla olabilir. Fakat önemli olan bu bilgileri doğru bir şekilde yorumlamak ve devrimci tarzda çözümler üretebilmektir. Çoğu burjuva-liberal görüşlerden etkilenen ve mücadelenin uzağında duran aydınların bu beklenebilir mi? Kaldı ki, aydınlar çok değişik platformlarda ve yayın organlarında görüşlerini dile getirme olanağına sahiptirler ve getirmektedirler. Tüm yönleriyle devrimcilerin kotardığı bir sempozyumda, neden konuşmacılar devrimciler değil de aydınlar olur? Madem ki, sempozyumu maddi-manevi omuzlayan devrimcilerdir ve sempozyuma katılan kitle, devrimci hareketin getirdiği kitledir, o halde kürsü de devrimcilerin olmalıdır. Aydınlar konuk olarak çağrılabilir, 'serbest kürsü'den konuşabilirler. Fakat bir kere de aydınlar, devrimcileri dinle-

me lütufunda bulunsunlar!

Savunduklarımız karşısında, aydınların belirleyici olmayacağına kanıt olarak sempozyuma 10 değil, 3 aydın çağrıldığı söylendi. Oysa sorun nicelik sorunu değil, anlayış sorunudur. Bu anlayış, yeni de değildir. Dünya genelinde sosyalizm prestijinin sarsılması ve ülkemizde başgösteren tasfiyecilik, aydınlar karşı da çarpık bir yaklaşımı geliştirmiştir. Aydınlar başta edilmeye, dergi sayfalarından, sempozyum, panel, seminer vb. kadar tüm olanaklar önlerine serilmeye, onlara kürsü olunmaya başlanmıştır. Bu, devrimcilerin kendilerine güvensizliğinin, burjuva-liberal görüşlerden fazlasıyla etkilendirmelerinin bir sonucudur. Dolayısıyla sorun ideolojiktir, tarihseldir.

Bizim mücadele ettiğimiz anlayış; sempozyuma katılmaları için çağrı yaptığımız, alanlara beraber çıktığımız mütteliklerimize, dışımızdaki kurlara, "serbest kürsü"yü sunarken, aydınları bunu yakıştırmayan, hayal bile edemeyen, "aydınları bunu nasıl söyleriz" diyen anlayışlardır.

Katılmayışımızın ikinci nedeni ise, 11 Eylül sonrasında Afganistan ve Irak işgali ile başlayan, başta İran, Suriye olmak üzere yeni hedeflere doğru yitilen bu süreci, "emperyalist savaş" olarak tanımlamamak, ortak metinde buna yer vermemektir. Oysa koordinasyonun bir çok basın açıklaması ve bildirisinde 'emperyalist savaş' kavramı geçmiştir. Kaldı ki, başlangıçta reformistinden islamcisine kadar geniş bir yelpazeyi kapsayan koordinasyon, uzun bir süredir sadece devrimci yapıların kaldığı bir bileşimdedir. Hal böyleyken "emperyalist savaş" demekten kaçınmak, varolan savaş ve işgali genel bir "emperyalist saldırganlık" tanımına içine hapsedmek anlaşılmalıdır. Elbette savaşa karşı en geniş birliktelikten yanayız ve bunu sağlamak için çalışıyoruz. Fakat bir çok aydının bile 'emperyalist savaş' dediği koşullarda, devrimci yapıların bundan kaçınmasını, ortak metinde geçirmemesini eleştirmeden edemeyiz.

Ortak metindeki bu görüş ayrılıklarının üzerine bir de aydınlar konusunda ısrar eklenince, sempozyumdan çekilmek bizim için bir zorunluluk olmuştur.

Ancak emperyalist savaşın Türkiye'yi de içine alacak şekilde genişletilmeye hazırlandığı bir dönemde, anti-emperyalist mücadele ve bu mücadelede komünist ve devrimci önderliğin rolü daha da artmış bulunuyor. Bu kesitte devrimcilerin oluşturduğu Koordinasyon'un misyonu ve önemi de büyüyor. O açıdan Koordinasyon gibi oluşumlara değer biçiyor, bir bileşeni olarak daha ileriden bir mücadele hatının örülmesi için çaba harcıyoruz. Bundan sonra da bu çabalarımız sürecektir. ■

Irak'taki son seçimler



ve bölünmüşlüğü tescili

Irak'ta bir seçim oyunu daha bitti. Seçimlerin bir aldatmacadan ibaret olduğunu, emperyalist işgal altında sözde demokrasinin dahi işlemeyeceğini, Irak halkı kendi tecrübesiyle de görüyor, yaşıyor. Zaten Iraklıların ezici çoğunluğu, işgalci askerlerin ülkeyi terk etmesini istiyor ve bu koşullarda direnişin süreceğini açıkça söylüyorlar. Seçimlerden sonra yeniden yükselen direniş, kurtuluşun seçimle değil, direnişle geleceğini; son sözü Irak halkının söyleyeceğini bir kez daha ortaya koyuyor.

15 Aralık'ta Irak'ta bir kez daha seçim yapıldı. Böylece bir yıl içinde Irak halkı iki seçim, bir de anayasa referandumu olmak üzere, üç kez sandık başına gitmiş oldu. Bu da ABD işgalinin Irak'ta 'demokrasi' getirdiği yalanını, satılık kalemlerin yeniden işlemesine malzeme yapıldı.

Son seçimlerin, daha öncekilere göre katılım düzeyi en yüksek seçimler olduğu belirtiliyor. Bunun nedeni olarak, önceki seçimleri boykot eden Sünnilerin, bu kez 'mecliste anayasayı değiştirecek güce ulaşma' aldatmacası ile katılması gösteriliyor. Kesin olmayan rakamlara göre, seçimlere katılım oranının yüzde 70 civarında olduğu söyleniyor. Bu da 15 milyon seçmenden 10-11 milyonunun seçimlere katıldığı anlamına geliyor.

İlk belirlemelere göre, Şii İttifakı'nın Irak'ın Güney illerinde ve ülke genelinde önde gittiği, Kürt koalisyonunun, Kürdistan bölgesinde ezici çoğunluğu sağladığı, Sünni İttifakı'nın ise, Sünnilerin yoğun olduğu bölgede ağırlığını koyduğu ortaya çıkmış durumda. Seçimlerin kesin sonuçlarının yılbaşı sonrasında belli olacağı bildirilmekle birlikte, az-çok bu şekilde sonuçlanacağı tahmin ediliyor. Böylece 275 sandalyelik Irak meclisinde, Şii İttifakı'nın baskın olacağı, fakat tek başına hükümet kuramayacağı için Kürtlerle bir koalisyon hükümetinin kurulacağı bekleniyor.

Elbette bütün bunlar, seçim oyununun ve sahte demokrasi gösterilerinin birer parçasından ibaret. İşgalci güç olarak ABD, meclis dengelemleri de, hükümeti de kendisi belirliyor ve son sözü onlar söylüyor. Bir ülkede burjuva anlamda bile demokrasinin işleyebilmesinin olmazsa olmaz koşulu, 'halk iradesinin özgürce ifadesidir' ki, bu da iradenin kullanacağı biçimsel de olsa bir 'ulusal mekan' gerektirir. Oysa Irak'ta işgalin bizzat kendisi, sözde demokrasiyi bile geçersiz kılmakta, boşa düşürmektedir. Her ne kadar 'iliştirilmiş' gazeteciler, son seçimlere katılım oranının yüksekliğini, 'demokrasi'nin varlığına ve Irak'ın değiştiğine' kanıt olarak sunmaya kalkışsalar da, bu gerçek hiçbir şeyin gizleyemeyeceği kadar açıktır.

Seçimler bölünmüşlüğü tescilledi

Irak seçimlerinin ortaya koyduğu bir diğer gerçek ise, etnik ve mezhepsel bölünmenin daha net biçimde kendini ortaya koymasındır.

Esasında oy verenler, 'Irak vatandaşı' olarak değil, etnik, aşiret, dini kimlikleriyle sandık başına gitmişlerdir. Kürtler, federal devletlerini resmileştirip sağlamlaştırmak; Şiiler, teokratik bir Şii yönetimi kurmak; Sünniler ise, Irak'ın bütünlüğünü korumak için anayasayı değiştirecek bir güce ulaşmak amacı ile fakat dinci partilerin önderliğinde seçimlere katılmışlardır. Bu dini ve etnik ayrımlara uymayan iki aday Allavi ve Çelebi'nin ise, geçmişten bu yana ABD işbirlikçisi katil ve hortumcular olduğu bilinmektedir. Zaten gerek Ahmet Çelebi, gerekse ABD'nin bu seçimlerde de kazanmasını istediği eski başbakan Allavi, çok düşük oylar almışlardır.

Seçimlerin ilk ortaya çıkardığı tablo da, Irak'ın bölünmüşlüğü resmetmektedir. Şiiler, Güney'de, Kürtler, Kuzey'de, Sünniler ise Orta Irak'ta oyların büyük çoğunluğunu almış bulunuyor. Seçim sonuçları, Irak'ta işgal sonrası ortaya çıkan bölünmüşlüğü tescillemiş, birleşik bir Irak'tan eser kalmadığını, Irak'ın üç ayrı parçaya bölündüğünü tasdik etmiştir.

Barzani, seçimlerden önce Ördün'de bir gazeteye verdiği demeçte, "Sünnileri kendi bölgelerinde federal bir yönetim için teşvik ettiklerini" söylemiştir. Bunun ABD tarafından empoze edildiği bilinmektedir. Zaten Irak'ın üç parçalı federal bir devlet olarak şekillenmesine karşı çıkan tek kesim Sünni Araplardır. Kürtler ve Şiiler, bu konuda fikir birliği içindedirler ve anayasa referandumu ile bunu yasal olarak da geçirmişlerdir. Yeni hükümetin de büyük olasılıkla Şii-Kürt koalisyonundan oluşacağı tahmin edilmektedir. Sünnilerin meclisteki sayıları da anayasayı değiştirmeye yetecek oranı bulmayacaktır. Kaldı ki, direniş sürdüğü müddetçe ABD'nin buna izin vermesi söz konusu olamaz.

ABD, Irak'ın bütünü üzerinde hakimiyetini kurmadığını biliyor ve bunu itiraf da ediyor. O yüzden de üslerini asıl olarak Kuzey Irak'ta tutuyor ve o bölgede konuşlanıyor. Şimdiden bölgede ABD üslerinden bir koridor oluşturduğu söyleniyor. Irak'ı tümünden yitirmesi söz konusu olduğunda, Kuzey'e çekilip, bağımsız Kürdistan devletine yeşil ışık yakma ihtimali yüksek. Kuzey Irak'ta konuşlanan ABD'nin, aynı zamanda Türkiye-İran-Suriye üçgeninin ortasına yerleşeceği ve bu sayede bölgeyi kontrol altında tutmayı hedeflediği, hazırlıklarını da ona göre yaptığı ortada.

İşgalin 1000. gününde SAYILARLA IRAK

- ⇒ **204.4 MİLYAR DOLAR:** Bugüne dek savaşın ABD'ye maliyeti
- ⇒ **2339:** Müttefik güçlerin asker kaybı
- ⇒ **30.000:** Tahmin edilen Iraklı sivil kayıplar
- ⇒ **0:** Bulunan kitle imha silahı sayısı
- ⇒ **Yüzde 8:** Yetersiz beslenen Iraklı çocukların oranı
- ⇒ **35.819 MİLYON DOLAR:** Dünya Bankası'nın yeniden inşaatın maliyeti için öngördüğü miktar
- ⇒ **53.470:** Öldürülen Iraklı direnişçi sayısı
- ⇒ **Yüzde 67:** İşgal nedeniyle kendini daha az güvende hisseden Iraklıların oranı
- ⇒ **343 DOLAR:** Bir Iraklı askerin ortalama aylık ücreti (Irak'taki bir Amerikan askerinin ortalama aylık ücreti 4.160.75 dolar)
- ⇒ **66:** Irak'ta öldürülen gazeteci sayısı. (Vietnam savaşında öldürülen gazeteci sayısı 63 idi)
- ⇒ **5:** Bir ayda kaçırılan yabancı sivil sayısı.
- ⇒ **Yüzde 47:** Hiçbir zaman yeterli elektrige sahip olamayan Iraklıların oranı
- ⇒ **20:** Bir ayda patlamamış mayınların yol açtığı kayıp ve yaralı sayısı
- ⇒ **Yüzde 20:** 2005 yılı enflasyon oranı
- ⇒ **Yüzde 25-40:** Kasım 2005'te tahmin edilen işsizlik oranı
- ⇒ **251:** Kaçırılan yabancıların sayısı.
- ⇒ **Yüzde 70:** Kanalizasyon sistemi nadiren çalışan Iraklıların oranı
- ⇒ **183.000:** Irak'ta bulunan ABD'li ve İngiliz askeri sayısı (162.000 ABD askeri, 8000 İngiliz askeri, 13.000 diğer ülkelerin askerleri)
- ⇒ **90:** Kasım 2005'te direnişçilerin günlük saldırı sayısı (2003 Haziran'ında bu sayı 8 idi)
- ⇒ **Yüzde 82:** Koalisyon güçlerinin varlığına 'şiddetle karşı çıkan' Iraklıların oranı
- ⇒ **15.955:** Görevde yaralanan ABD askeri sayısı

Kaynak: İngiliz The Independent Gazetesi

Son seçimlerle birlikte daha net biçimde belirginleşen bölünmüşlük ve 'Federal Kürdistan'ın resmîleşmesi, bir çok Türk yetkilinin ifade ettiği gibi "Türkiye'nin güneydoğu komşusu artık Irak değil, federal Kürdistan" saptamasını doğru kılıyor. Öte yandan seçimlerden hemen önce ABD'nin "Irak'ta zafer stratejisi" başlıklı bir kitapçık hazırlaması ve Bush'un bu doğrultudaki sözleri, Irak'ın geleceği konusunda Türkiye'nin endişelerini perçinliyor.

Irak'ta 'zafer stratejisi'

ABD Başkanı Bush, 30 Kasım 2005'te Hava Harp Okulu öğrencilerine yaptığı bir konuşmada, 'Irak'ta zafer için ulusal strateji' başlıklı ABD stratejisini açıkladı. Bu açıklama, en başta Irak savaşının geleceğine ilişkin ilk strateji belgesi olması yönüyle önem taşıyor. 2003 Mart ayında işgale başlayan, 1 Mayıs 2003 tarihinde ise zaferini ilan eden ABD yönetimi, 30 ay sonra Irak ile ilgili olarak hazırlanan ilk kapsamlı stratejiyi açıklıyor. Bu durum, bir yarıyla bugüne kadar ABD emperyalizminin, Irak'ta kolay bir zafer beklentisinin göstergesi; diğer yandan ise, direnişin karşısına yeni ve daha gerçekçi politikalarla çıkmak zorunda kaldıklarının bir itirafı olma niteliğini taşıyor.

Bu stratejiye göre, Irak savaşı 21. yy'ın ilk savaşı, Irak'ta da 'terörle mücadele'nin merkez cephesi' olarak tanımlanıyor. "Düşman Irak'ta imha edilmezse, bütün dünyadaki ve anavatanındaki Amerikalıların hayatları tehlikeye girecek" deniyor. Kesin zaferden başka hiçbir şeyin kabul edilemeyeceği; kesin zaferin gelmesinin ise belki de yıllarca sürebileceği söyleniyor.

Bu söylenenleri daha açık olarak okumak gerekirse; en başta ABD'nin Irak'tan çekileceği ve Irak'ın yönetimini Iraklılara bırakacağı beklentisinin boş bir hayal olduğunu kesin bir dille yüzlere çarpıyor. ABD, ne pahasına olursa olsun, daha yıllarca Irak'ta kalacağını açıkça ilan ediyor. Irak savaşı kazanılmadığı koşulda 'terörizmin' ABD topraklarına kadar uzanacağı tehdidiyle Amerikalı kitlelerin savaşa destek vermesi isteniyor.

Bu stratejinin açıklanmasından kısa bir süre önce Bush, 6 Ekim ve 21 Kasım tarihlerinde yaptığı konuşmalarda da ABD emperyalizminin 'terörle mücadele stratejisi'ni anlatmış ve bunun Irak'ta olan bağlarını ortaya koymuştu. Bu konuşmalarda, Irak merkezli olmak üzere Ortadoğu'yu kapsayan, en başta da Suriye ve İran'ı hedef alan vurgular yapılmıştı. Son günlerde Türkiye'ye yapılan ziyaretler de bu yöndeki hazırlıkların hızlandığını gösteriyor.

Son sözü Irak halkı söyleyecek

Bütün bu çabalara rağmen, Amerikan halkının Bush'a desteğinin yüzde 35'lere kadar düştüğü, savaş karşıtlığının ise büyüdüğü biliniyor. Savaşın artan maliyeti, ABD'nin varolan ekonomik sıkışmışlığını daha da artırıyor. Bunun Irak petrolleri ile karşılanacağını söyleyen Bush Hükümeti, direnişin yükselmesi ve rafinelere düzenlenen sabotajlarla, istediği oranda petrol elde edememenin sıkıntısını yaşıyor.

Bush Hükümetini, gerek siyasal, gerekse ekonomik açıdan daha zor günler bekliyor. Bunu "zafer stratejisi" açıklamalarıyla ne kadar örtbas etmeye çalışsalar da, önüne geçemiyorlar. Önce asker annelerinin eylemi, ardından Katrina kasırgası ile prestij kaybı yaşayan Bush hükümeti, son günlerde kendi içinden bile çatlaklar yaşıyor.

Öte yandan Irak'ta seçim süresi boyunca kısa bir süreliğine de olsa azalan eylemler, seçimlerden sonra yeniden yükselmeye başladı. Son olarak bir Alman arkeologunun kaçırılması, Almanya'da yeni kurulan Merkel Hükümeti'ne bir iltihap niteliğinde. Merkel'in dış politikada ABD'ye daha yakın bir çizgi izleyeceği biliniyor. Alman şirketlerinin Irak'ta yatırımlarının arttığı, kaçırılan arkeologun ise bu şirketlere danışmanlık yaptığı belirtiliyor.

Irak'ta bir seçim oyunu daha bitti. Seçimlerin bir aldatmacadan ibaret olduğunu, emperyalist işgal altında sözde demokrasinin dahi işlemeyeceğini, Irak halkı kendi tecrübesiyle de görüyor, yaşıyor. Zaten Iraklıların eziçi çoğunluğu, işgalci askerlerin ülkeyi terk etmesini istiyor ve bu koşullarda direnişin süreceğini açıkça söylüyorlar. Seçimlerden sonra yeniden yükselen direniş, kurtuluşun seçimle değil, direnişle geleceğini; son sözü Irak halkının söyleyeceğini bir kez daha ortaya koyuyor. ■

Hong Kong'ta DTÖ Zirvesi



13-18 Aralık tarihleri arasında Hong Kong'da düzenlenen Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) zirvesine protesto eylemleri damgasını vurdu. Bir hafta boyunca, binlerce eylemci, çeşitli eylem biçimleriyle harekete geçtiler. Zirvenin düzenlendiği konferans salonunun etrafını eylemcilerin çevirmesi ve bundan dolayı, katılımcılarının içeride mahsur kalması, bir süre dışarı çıkamamaları, eylemlerin en etkili yönlerinden biriydi.

Güney Koreli çiftçiler, ülkelerindeki pirinç pazarının ithalata açılması na tepki gösterdiler. Filipinli eylemciler, 'terörle mücadele' bahanesi altında, ülkelerini işgal eden ABD ve Avustralya askerlerinin baskı ve terör uygulamaları nedeniyle Filipin halkının açlık çektiğini anlattılar. Endonezyalı ve Filipinli göçmen işçiler, mevcut ticaret düzenlemelerinin göçleri artırdığını ve ücretleri düşürdüğünü söylediler. DTÖ'nün ölmesini isteyen eylemciler, DTÖ'nün tabutunu yakdılar.

Dünya genelinde işçi ve emekçi kitleleri daha rahat sömürmek, dünya pazarını ABD'nin çıkarları doğrultusunda düzenlemek amacıyla kurulmuş uluslararası emperyalist kurumlar arasında DTÖ'nün öne çıkan bir yanı oldu. Uluslararası emperyalist kurumları protesto eylemlerinin ilki, 1999'da ABD'nin Seattle eyaletinde düzenlenen DTÖ zirvesinde gerçekleştirildi. 1995 yılında kurulan örgütün, dört yıl sonra protesto edilme-ye başlanması, politikalarının ne kadar saldırgan, yarattığı yıkımın ne kadar derin olduğunu gösteren önemli bir veridir. Bu ilk eylemde ortaya çıkan kitle dinamikleri, emperyalistleri şaşırtmış ve hazırlıksız yakalamalarına neden olmuştu.

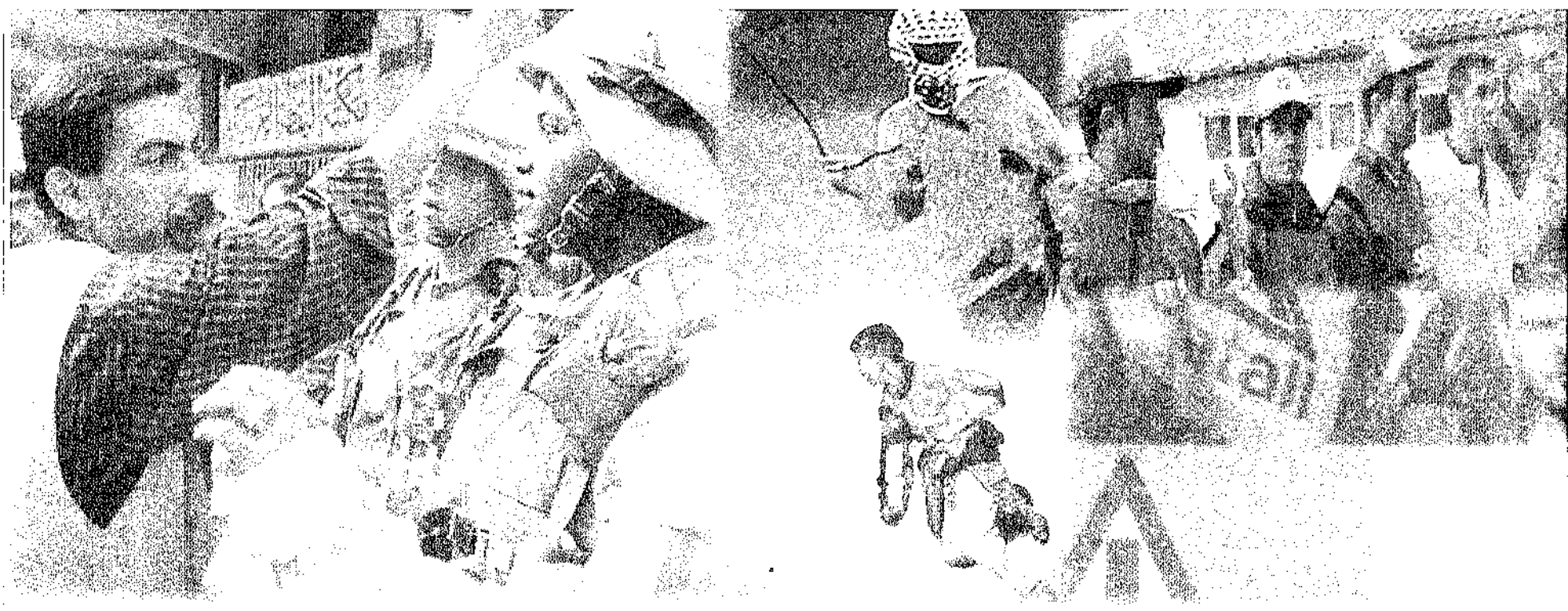
Sonrasında 2001 yılında Daho'da, 2003'te, Meksika'nın Cancun kentinde düzenlenen zirvede, yine en öne çıkan yanı, kitlesel protesto gösterileri oldu. Cancun zirvesinden akılda kalan görüntü ise, çitlere tırmanan Güney Koreli bir çiftçinin bıçakla kendini öldürmesiydi. Bu yanıyla DTÖ zirveleri, uluslararası kitle hareketinin gelişimi açısından özel bir önem taşıyor.

DTÖ zirveleri, uluslararası emperyalist dengelerin nasıl sarsıldığını göstermesi açısından da özel bir önem arz ediyor. Seattle zirvesinde, ABD emperyalizmi, kendisine karşı muhalif seslerin çıkmaya başladığını görmüştü. Cancun zirvesi ise, DTÖ'nün geleceğinin ne olacağının tartışılmaya başlandığı bir zirveye dönüşmüştü. Cancun zirvesine damgasını vuran, Çin'in tutumu olmuştu. Brezilya ve Hindistan'ın da içinde olduğu G-28 grubu bu zirvede ilan edildi. Geçmişte ABD'nin sömürgeci durumundaki bu ülkeler, artık Çin'le birlikte hareket etmeye başladıklarını ve artık ABD'nin sömürü politikalarına izin vermeyeceklerini ortaya koymuşlardı.

Bu zirvenin en tartışmalı konusu, AB'nin muz ithalatına uygulayacağı vergiler oldu.

Dünya ticaret hacmi 1990'da 1 trilyon dolar civarındaydı. 2000 yılında ise bu rakam müthiş bir artışla 6 trilyon dolara ulaştı. 2005 sonu için tahmin edilen rakam ise 8 trilyon dolar. Bu devasa pazarda, bu olağanüstü karlı alanda kendi hakimiyetini kurmak, bütün emperyalistler açısından en büyük hedef. '90'lı yılların sonlarına kadar ABD'nin hakimiyetinde olan, onun kuralları çerçevesinde belirlenen uluslararası ticaret ilişkileri, 2000'li yıllarda dengesini yitirdi.

Bu son zirvenin de gösterdiği gibi, Çin, ABD'nin onyıllardır süren tahakkümünden kurtulmak isteyen yarı-sömürge ülkeleri de kendisine yedekleyerek, bu dengeleri kendi lehine yeniden oluşturuyor.



2006'ya girerken...

Kızıl bir bayrak



"Tarihin sonu"na geldik diyenler, epeydir konuşamıyor... '90'ların dünyasından 2000'lere miras kalan tek şey, "tarihin sonu" teorileri değil, sınıf mücadelesinin iniş çıkışlarının biriktirdiği deneyimler oldu.

Yıkımların, savaşların, yoksullukların, felaketlerin üzerinde kızıl bir bayrak dalgalanıyor şimdi...

"Büyük insanlık", sosyalizmi özlüyor, yüzünü yeniden bu muhteşem dünyaya dönüyor... Ve kıtalar ötesinden, ellerini birleştirip kendi kurtuluşunun bayrağını kaldırıyor. Ortadoğu'nun kalbinde işgalcinin yüreğine korku salan Irak'lılar... Amerikan tanklarını taşıyan Filistin'li-ler... Dünyanın en yüksek noktasına kızıl bayrak diken Nepal'li gerillalar... "Oğullarımız neden ölüyor" diye soran Amerikalılar... Amerikan boyunduruğunu çıkarıp atmaya çalışan Latin Amerika'lılar... Ateşten geceler yaratan Fransa'nın göçmenleri... Genel grevlerle yürüyen Yunan emekçileri... Dünyanın her yerinden kalkıp aynı kurtuluşa doğru ilerleyen büyük insanlık... Yeniden ayağa kalkıyor, yine isyan ediyor, yine yürüyor...

Yer a

forma

dem

kapıl

ölü

korku

yüreğ

her dan

a

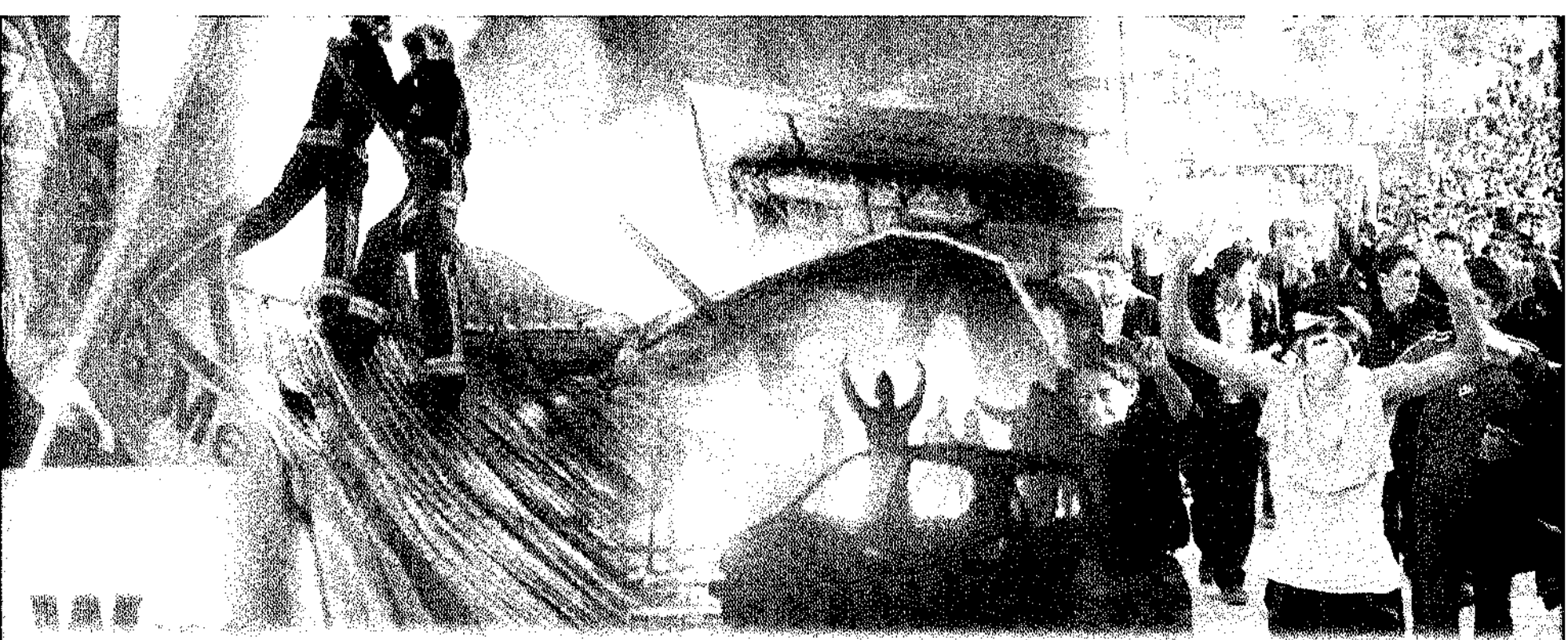
bir ça

ba

yaşam

dünya





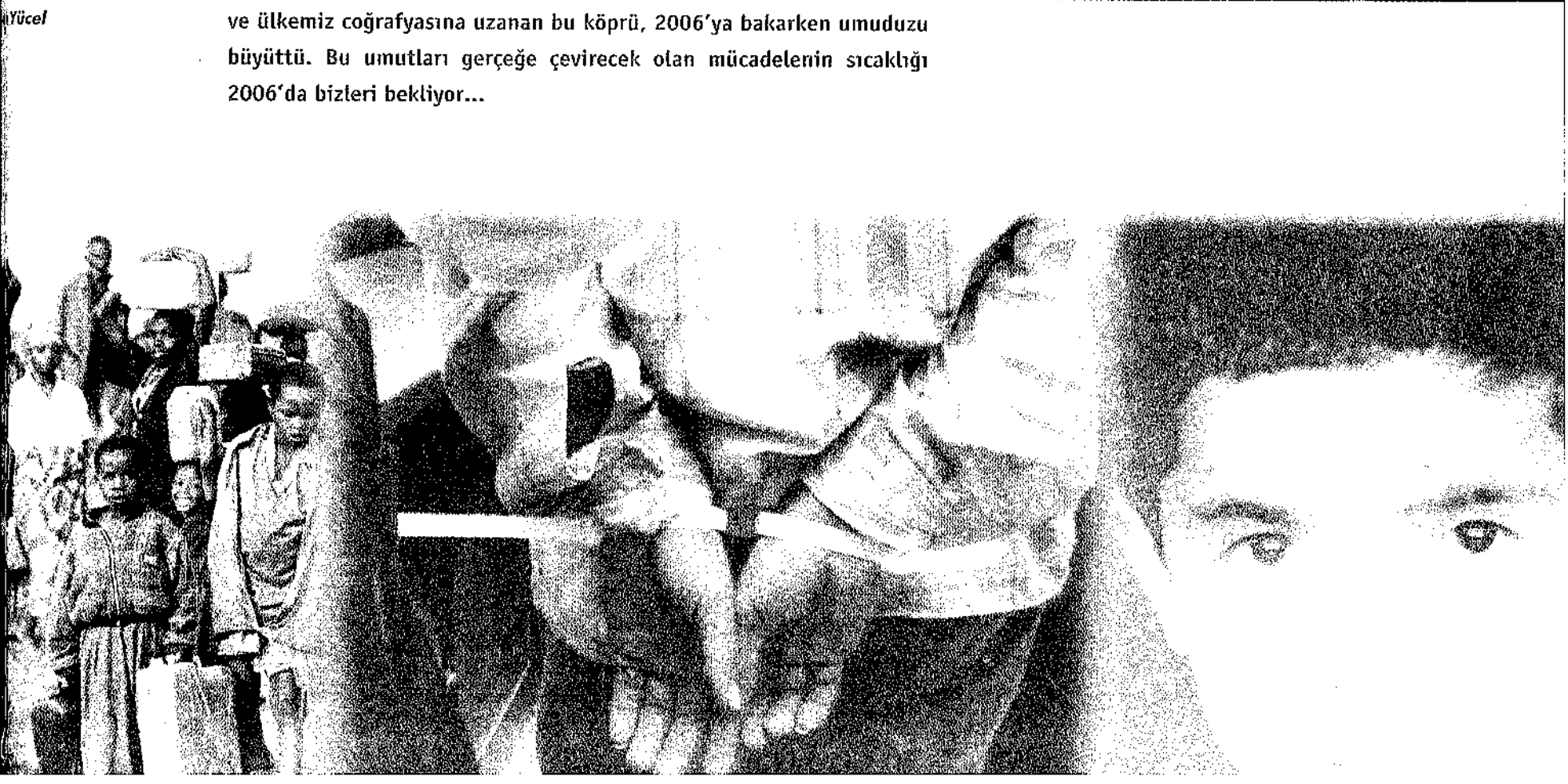
...dalgalanıyor...

da yanan
mür,
ağlayan
gölüyor,
zorlayan
sesleri
salamıyor
sularına,
da pınarlar
yor,
un billur
arında
ğiştirecek
birikiyor...

Hiçbir emperyalist toplantı cevapsız kalmıyor... Hiçbir ekonomik saldırı tepkisiz bırakılmıyor... Emperyalizmin yoksulluktan, savaşlardan, yıkımlardan başka birşey vermediği emekçiler yine döndürüyorlar tarihin tekerleğini... Yeni bir dünyaya, sosyalizme doğru...

Çelişkiler keskinleşiyor, sınıf mücadelesi kendi yatağında tarih yazarak ilerliyor. İşçi sınıfının, emekçi halkların, ezilen ulusların kurduğu mücadele köprüsü, sosyalizmin insanca yaşam düzenini daha fazla yakınlştırıyor. 2005 yılının son günlerinde Paris'i yangın yerine çeviren "ötekilerin depremi", doğru kanalımda tüm dünyayı kaplayarak, sarsıcı bir dalgaya dönüşecektir...

2005, tüm dünyada mücadelenin yılı oldu. 2006, bu mücadelenin büyüyeceği bir yıl olacaktır. 2005'i Paris banliyölerindeki isyan, Şemdinli'deki kitle tepkisi kapattı. Emperyalist metropollerden Kürt illerine ve ülkemiz coğrafyasına uzanan bu köprü, 2006'ya bakarken umuduzu büyüüttü. Bu umutları gerçeğe çevirecek olan mücadelenin sıcaklığı 2006'da bizleri bekliyor...



Fransız Burjuvazi, Kasım Ayının Dumanı Arasında Yeni Anti Terör Paketlerini Raftan Çıkardı!



Burjuvazi, bu korku ortamından aynı diğer ülkelerde olduğu gibi yararlanmasını bildi. Aylardır rafta bekleyen ve bir bütün olarak kapitalist sisteme muhalif olan herkesi hedefleyen anti terör paketlerini parlamentoya getirdi.

Banliyölerde yanan arabaların kokusu hala havadayken Fransız Parlamentosu ilan ettiği olağanüstü hali de fırsat bilerek bir dizi "anti terör" paketinin bir bölümünü onayladı. Bu paket, banliyölerdeki isyanından hemen sonra alelacele çıkarılmış bir paket değil. Aynı diğer paketlerde de olduğu gibi Temmuz'da İngiltere'de gerçekleşen olayların hemen ardından hazırlanmış, masaya konmak için uygun bir an beklenmişti. Burjuvazi, Fransa'da yaşanan milliyetçi havayı, hak ve özgürlükleri sınırlamanın bir fırsatı olarak değerlendirmeye çalışıyor. Parlamentoda görüşülen bu paket, Şubat ayında masaya konulması düşünülen paketin sadece bir parçası. Parlamentoda görüşülen pakette tüm internet kafeleri ve serverleri internet bilgilerini bir yıl saklamaya zorlu kılıyor. Bunu fırsat bilen AB Adalet Bakanları hemen bu uygulamayı tüm AB'de de uygulama kararı aldılar. Bunun yanında pakette, zaten neredeyse her köşe başında bulunan kameraların daha da çoğaltılması kararı, iki gün olan ve hükümet tarafından dört güne çıkarılan gözaltı süresinin altı güne çıkarılması var.

Şubat ayında çıkarılmak istenen "anti terör" paketi ise ağırlıklı göçmenlere karşı. Banliyölerdeki öfkenin sorumlusu olarak kapitalizm değil, göçmenlerin bir türlü yeterince uyum göstermemesi yalanı, devletin resmi görüşü olarak burjuva medya tarafından işlenerek göçmenlere zaten kapalı olan AB kapıları daha da kapatılmak isteniyor. Örneğin bir Fransızla evlenen bir göçmen daha önce iki yıl içinde Fransız vatandaşlığına başvurabilirken şimdi bu süre dört yıla çıkarılmak isteniyor. Yine devlet, evliliğin gerçekte var olup olmadığını kontrol edebileceği yasal düzenleme getiriyor. Yani çatı kapı gelip size "evlisiniz ama aynı evde mi oturuyorsunuz" vb. sorular sorabilir, evinize girebilirler. Yine Fransa

dışından evlenenlerin eşlerini getirmeleri veya göçmenlerin oturum aldıktan sonra çocuklarını bu ülkeye getirmeleri zorlaştırılıyor. Bunlar paketten basına yansıyan sadece birkaç madde.

"Adalet yoksa barış da yok!"

Kasım ayında Fransa'da yaklaşık üç hafta boyunca yer yerinden oynadı. Fransa'nın metropollerinde sabahları duman kokusuyla uyandı. Banliyölerin isyan tarihi, bir kısım eyleminin dediği gibi "Adalet Yoksa Barış da Yok!" sözünü doğruluyor. Fransa'nın sadece son 25 yılında Kasım aya benzer olaylar Sartrouville, Les Niveaux, Vaulx-en-Vallée, Toulouse, Lille, Strasbourg'da yaşandı. Fransa'da polis şiddeti de yeni değil. Dün Abdülkerim'di, şimdi Djamel, Malik...

Fransız burjuvazi, arabaların artık tek tek değil toplu halde ateşe verilmeye başlaması ile yıllardır yaptığı gibi, konuyu hep "Uyum sağlayamayan Fransız pasaportlu göçmenlere" bağlamaya çalışsa da inandırıcı olamıyordu. Sorunun, kapitalizmin ucurunun kenarına ittiği gençler olduğu, örgütlü ve bilimli bir isyan olmasa da onun habercisi sayıldığı, tüm emekçilerin sosyal haklardan ve özgürlüklerden yoksun kılındığı, sömürge politikasının yıllardır Fransız sınırları içinde uygulandığı, banliyölerde yaşayan göçmenlerin yanında milyonlarca Fransız kökenli Fransızın da bunu yaşadığı, sorunun göçmen sorunu olmadığı tartışmaları çok yapıldı ancak banliyölere sokak desteği gelmedi. Alanın boşluğunu faşist partiler doldurmaya soyundu. Muhafazakarlar ve faşistler birbiriyle "sorunu çözme" yarışına girdi. Suçlular belirlendi; Fransız pasaportlu, uyum sağlamakta ayak direyen Müslümanlar "demokratik Fransa'yı" tehlikeye atıyordu ve Fransa'nın kapıları bunlara kapatılmalıydı. Böylece Fransa'nın iç sorunları gözlerden

uzak tutuluyor, kapitalist sistemin sonuçlarına itfaiyecilik yapıyordu. Burjuvazi, bu korku ortamından aynı diğer ülkelerde olduğu gibi yararlanmasını bildi. Aylardır rafta bekleyen ve bir bütün olarak kapitalist sisteme muhalif olan herkesi hedefleyen anti terör paketlerini parlamentoya getirdi. Olayların sıcaklığından yararlanarak alelacele getirilen yasalara karşı sokaklar şimdilik ısınmadı. Ancak Fransız işçi sınıfı tarihinde onlara kez burjuvazinin karşına hep çıkması bildi ve savaştı.

Tüm Avrupa Birliği

gözetleme odasına çevriliyor!

Aralık ayında Fransa'nın anti terör paketini meclisine getirmesi ile eşzamanlı olarak Avrupa Birliği Konseyi ve Avrupa Parlamentosu tam bir "uyum" içinde Avrupa Birliği'nin Bilgi Depolama sistemi üzerine yeni ilkelerini belirledi. Bundan böyle AB'de ikamet eden herkesin kiminle telefon görüşmesi yaptığı ve hangi internet sitesine girdiği vb. altı ay ile iki yıl boyunca depolanacak. Bilgi Depolama ve denetim, AB için yeni değil. Yeni olan yasalasılması, uzun süreleri ve her bir bireyi yani herkesi kapsamı. Yani teknolojinin tamamen denetim altına alınması, tüm hak ve özgürlükleri kısıtlamanın, tüm toplumu bir cezaevine, AB'yi de gözetleme kulesine çevirmenin önemli bir adımı daha... Zaten şimdiden kamerasız bir sokak kalmamalı kampanyası sonucu, kimin hangi dakikada nerede olduğu gözetleniyor. Ancak burjuvazi kendisi için bu kadar "güvenlik sistemini" yeterli görmüyor. Örneğin Almanya gibi ülkelerde urlar için otobanlarda uygulanan Maut sistemi (kamera ile plakanın, sürücünün, hızının vb. tespit edilmesi) "Terörle Mücadele" adı altında tüm otobanlara getirilmek isteniyor.

Berlin PDD



Heathrow-İngiltere
Havaalanında İnşaat
İşçilerinin Grevi

16 Aralık Cuma günü Heathrow Havaalanı'nda çalışan yaklaşık bin işçi greve çıktı. Greve çıkan bin işçi yaklaşık beş bin işçi ile birlikte İngiltere'nin en büyük havaalanının yeni terminalinin inşaatında çalışıyor. Cuma günü greve çıkan işçiler ücretlerine 1.5 Euro zam talep ediyorlar. 24 saatlik grevler yapan işçiler 20 ve 24 Ocak'ta tekrar greve çıkacak. Birer günlük grev yapan işçiler hafta sonu mesai yapmayı reddettiler için 24 saatlik grevler aslında günlerce sürüyor.

Filistin'li işçilerin
Üzerine ateş açıldı

Yaşam koşullarının iyileşmesi ve yüksek ücret talebiyle Gazze Şeridi'nde eylem yapan Filistin'li işçilerin üzerine polis ateş açtı. Polisin saldırısına taşlarla direnerek karşılık veren işçilerden dört tanesi vurularak yaralandı.

Irak halkı petrole yapılan
zammı protesto etti

ABD'nin Irak işgali ile birlikte emperyalist şirketler bu ülkenin kaliteli petrolüne 40 yıl boyunca el koyduklarını açıkladılar.

Irak'taki kukla rejim ise bunun yasal zeminini hazırladı. Buna dönük yasal düzenlemeler getirdi. Seçimlerin hemen ardından ise petrol fiyatlarını arttırdı.

İşgal altında yaşayan ve birçok alt yapı hizmetinden yoksun olan Irak halkının, petrole yapılan zamla bir kat daha zorlaştı. Halk, birçok kentte yaptığı eylemlerle zammı protesto etti. Basra, Erbil, Amara gibi illerde binlerce gösteri petrol zammına karşı sokaklara çıktı. Irak'ın Petrol Bakanı, gösteriler karşısında istifa edebileceğini açıkladı. Zamlar henüz geri alınmadı. Fakat Irak halkı buna karşı sokaklarda olacağını belirtiyor.

Kanada'lı emekçiler özelleştirmeyi durdurdu

Kanada'da Ontario eyalet hükümetinin "Yerel Sağlık Hizmetlerini Birleştirme Ağı" isimli özelleştirme planı, ülkenin üçte birinin yaşadığı eyalette yapılan referandumla reddedildi. Sağlık hizmetlerinin özelleştirilmesine karşı çıkmaya devam edeceklerini ifade eden Kanada'lı emekçiler, "hastanelerimize dokunmayın" sloganıyla uzun süren bir eylem kampanyası gerçekleştirdiler.

Hükümetin özelleştirme planına karşı çalışmalar yürüten emekçiler, yapılan refe-

randumdan yüzde 98'lere varan oranla "hayır" sonucunu çıkardılar.

Özelleştirme planı, sağlık emekçilerinin ücretlerinin düşmesini, sağlık hizmetlerinin azaltılmasını ve uzak alanlara hizmet götürülmesini engelleyecek maddeleri barındırıyordu. Kampanyayı yürüten Kanada Kamu İşçileri Sendikası, referandumdan çıkan "hayır" sonucu ile yetinmeyeceklerini, saldırıya karşı sürekli tetikte olacaklarını açıkladı.

Kore Göçmen İşçiler Sendikasının kazanımları

Kore Göçmen İşçiler Sendikasının kazanımları

Kore Göçmen Sendikası'nın meclisteki Kore İnsan Hakları Ulusal Komisyonu'ndaki işgali 17. gününde zaferle sona erdi.

Sendika, işgali, başkanları Enver Hüseyin'in serbest bırakılması talebiyle başlatmıştı.

İşgal sonucunda, Kore İnsan Hakları Komisyonu, Göçmen İşçiler Sendikasının Kore'deki meşru ve yasal bir sendika olarak tanınmasına yardımcı olmayı kabul et-

ti. Sendika, üyelerinin Kore'de vizesiz yaşaması sebebiyle hükümet tarafından resmi olarak tanınmıyor, yasadışı bir örgüt olarak görülüyordu. Sendikanın resmi olarak kabul edilmesiyle göçmenler için grev ve toplu sözleşme hakkı doğacak. Ayrıca, Komisyon, göçmen hakları konusunda sorunların çözümü için bir şube oluşturmayı kabul etti. Başkanlarının serbest bırakılmasını kabul ettiremeyen sendika, bu hakları kazandığında eylemi bitirdiğini ancak mücadeleye devam edeceğini açıkladı.

Guantanamo'da mücadele kampı

Irak'ta yaşamını yitiren bir askerin annesi olan Cindy Sheehan'ın başlattığı eylemler, Amerika'lı savaş karşıtları arasında yankısını bulmaya devam ediyor. Bir grup savaş karşıtı Küba'da bulunan Guantanamo esir kampını protesto etmek için üç yakınlarına kamp kurdu. Witness Against Torture (İşkencenin Tanıkları) adlı örgütün açıklamasına göre, Santiago kentinden üsse giden 80 km'lik yolu

birkaç günde yürüyerek geçen 25 eylemci, Guantanamo yakınlarına çadır kurdu.

Guantanamo'daki esirlerin yaşamaz koşullarda, uluslararası sözleşmelere aykırı bir biçimde tutulduğunu ifade eden eylemciler, George Bush'tan tutsaklarla görüşmeyi talep ediyor. Eylemcilere destek veren ABD'li Hukukçular Derneği, esirlerin yakınlarıyla görüşürülmediğini, mahkemeye çıkarılmadığını ifade ediyor.

Zimbabve'de AIDS Günü yürüyüşüne polis saldırısı



Zimbabve, Harare'de 1 Aralık 2005 günü düzenlenen Dünya AIDS Günü yürüyüşüne polis saldırı. Mitinge izin veren Zimbabve polisi, son anda bu kararını iptal ettiğini açıkladı. Polis, yasağa rağmen eylem yapan kitleye saldırıyla karşılık verdi. Eylemcilerin talepleri arasında, ARV tedavisine doğrudan ulaşım talebi öne çıktı.

Bunun dışında işçiler için yaşanabilecek ücret, yaktı, ödenebilir sılılı pedler, bebekler için süt ve vergilerde indirim yer aldı. Ayrıca işçilerin büyük güçlüklerle katkı sunduğu fakat devlet tarafından yağmalanan, ödenmeyen AIDS vergisinin şeffaflığı talep edildi. Yürüyüşü düzenleyen kurumlar, AIDS'in, empeyalizmin Afrika'ya bir 'armağanı' olduğunu belirterek, mücadelelerine devam edeceklerini ifade ettiler.

Brezilya, Topraksızlar Hareketini terörist ilan etmeye hazırlanıyor!



Aralık ayı başında muhalefette olan bir milletvekilinin verdiği önerge üzerine parlamentoda kurulan bir komisyon Topraksızlar Hareketi'ne karşı bir yasa taslağı hazırladı. Bu taslak toprak işgalinin ağır suçlar kapsamına alınmasını ve toprak işgallerinin terörist eylem ilan edilerek cezalandırılmasını öngörüyor. 1985'te Movimento dos Trabalhadores Rurais Sem Terra (MST) yani Topraksızlar Hareketi kuruldu. MST hedef olarak bir toprak reformunu önüne koydu. Brezilya'da neredeyse tüm topraklar bir avuç asalağın elinde. Lula da Silva hükümeti programının ağırlık noktası toprak reformu olduğunu 2006'da 400 bin köylüye işgal ettikleri toprakların tapusunu vermeyi vaat etse de pratikte her şey eskisi gibi.

Topraksızlar Hareketi'nin üyeleri de zaten kendi işlerini kendileri yapmaya devam ediyor. Bir yandan toprak işgallerine devam ederken diğer yandan Mayıs ayında olduğu gibi Başkent Brezilya'da 12 bin köylü sokaklara çıkarak bir an önce toprak reformunun yapılmasını talep etti. Resmi rakamlara göre Brezilya'da toprak işgalleri sırasında bugüne kadar toplam bin 500 köylü öldürüldü.

New York'ta ulaşım işçileri 25 yıl aradan sonra grev yasağını kırdı

Ulaşım İşçileri Sendikası, ulaşım işçilerinin emeklilik yaşlarının 55'ten 62'ye çıkarılmasına ve emeklilik için işçilerin ücretlerinden kesilen miktarın yüzde 2'den 6'ya çıkarılmasına karşı New York'ta 25 yıl aradan sonra 34 bin üyesiyle greve çıktı. Grev, Pazartesi günü toplu sözleşme görüşmelerinin tıkanması sonucu ilan edildi. ABD'nin en büyük metropolü ulaşım işçilerinin grevi ile felce uğradı. New York'ta kamu işçilerinin grev yapması yasak. Ulaşım işçileri bu 25 yıllık yasağı fiilen deldi. Pazartesi grevin başlaması ile birlikte grevci işçiler ve Ulaşım İşçileri Sendikası burjuva medyanın yoğun saldırısı ile karşı karşıya kaldı. İşçilerin direnişini kıramadığını gören devlet, grevin üçüncü günü olan 21 Aralık'ta sendikaya grevde olduğu her gün için bir milyon dolar para cezası verdi ve üç sendika yöneticisini hapis cezası ile tehdit etti. Yine işçilerin ücretlerinden grevde bulundukları her gün karşılığında iki çalışma gününü ücretinden kesecek.

New York Valisi, her gün yaklaşık yedi milyon kişinin kullandığı otobüs ve metroların işlememesinin New York şehrine yaklaşık bir milyar dolara mal olduğunu ve kamu işçilerine grev yasağının güvenlik gerekçesiyle savunulması gerektiğini açıklayarak, sendikacı ve grevci işçilere azgınca saldırı.

Grevci işçiler, perşembe günü tekrar toplu sözleşme görüşmelerini yapmak üzere grevi sona erdirdi. Grev, devletin yoğun saldırıları sonucu somut bir kazanım olmadan sona erse de 25 yıl aradan sonra grev yasağını hiçe sayarak ve tüm saldırılara rağmen üç gün grevi sürdüren işçiler önemli bir direnişe imza attılar ve yolu açtılar.

'Arkadakalmış'ların hikayesi



BABAM VE OĞLUM

Bir film eleştirmeninin doğru biçimde tespit ettiği gibi "Bu film aracılığıyla bütün o acı-ları çekenlere açık açık ve topluca gözyaşı döktüğümüzün farkına varıyoruz. Bir yıldönümünde, bir anma töreninde olsun, meydanlarda bir araya toplanıp 12 Eylül kurban-larına ve mağdurlarına saygı göstermeye korkan bizler, ancak sinema salonlarının ka-ranlığına sığınınca hep birlikte içimizi dökebiliyoruz."



Son dönemde görmeye alıştığımız türden büyük reklam kampanyalarıyla piyasaya sürülmedi 'Babam ve Oğlum'. Ama kendi izleyici kitlesini son derece büyük bir hızla oluşturdu; görenler gör-meyenlere anlattı ve vizyona girdikten bir süre sonra artan/yoğunlaşan bir iz-leyci kitlesiyle farkını ortaya koydu.

Güçlü tiyatro oyuncularına ve çok başarılı bir çocuk oyuncuya dayanıyor olması, filmin en büyük avantajlarından biriydi. Fikret Kuşkan, Çetin Tekindor, Hümeysra; her biri daha önceden tanıdığımız, oyun kalitesi yüksek sanatçılardı ve sadece bunların adını afişlerde yan-yana görmek bile bir ilgi uyandırıyor.

Kuşkusuz başarılı bir yönetmenin, oyuncuların yeteneklerini daha da açığa çıkartan bir etkisi vardır. Buna kar-şın filmde çığ kağan kimi sahneler de yok değildi ve bu filmin 'inandırıcılığı'nı zedeliyordu. Mesela hamile kadının karnı son derece acemice yapılmıştı. Mesela Salim ile karısı, Sadık'ı görmek üzere eve ilk geldiklerinde kadının elin-deki tencere, o hareketlilik içinde öyle-sine inip kalkıyordu ki, içinin boş oldu-ğunu anlamak zor değildi. Mesela Sa-lim onu engelleme çalışan babasını de-virdikten sonra, düz yolda devam ede-ceğine, 90 derecelik bir açıyla yana doğru koşuyordu vb.

Ancak bu türden hatalar bir yana, sahnelerin kullanımı büyük bir ustalık eseri-ydi. Son derece duygusal bir sahne-nin arkasından komik bir sahneye geçişteki rahatlık ve doğallık; hüngür hüngür ağlanılan bir sahnenin hemen arkasından ağız dolusu kahkaha atabil-

menin ferahlatıcı etkisi; en güçlü kome-di unsurlarıyla en yoğun duygusalıkların peşpeşe ya da birarada kullanılma-sının yarattığı sağlam örgü, filmin en etkili yanıydı. Çünkü yaşamın doğal rit-mini çarpıcı bir biçimde yansıtırken, bü-tün sıcaklığıyla seyredenleri de içine çekmeyi, sarıp sarmalamayı başarıyor-du.

Mesela, -belki de Çetin Tekindor'un oyunculuğunun doruklarına tırmanan-babanın kriz geçirme sahnesi, yürekle-ri dağıtılan örgüsüyle, filmin en duygu-sal, en etkileyici anlarından biriydi. He-men arkasından kamera Salim'in koş-maya devam ettiğini gösterdiğinde ise, film salonunda oturan bütün seyircilerle birlikte, ağız dolusu bir kahkaha atma-mak mümkün değildi.

Filmdeki karakterler ve olaylar öyle-sine 'bizden', öylesine halktan alınmış-tı ki, seyreden herkes kendinden, ken-di ailesinden, kendi yaşamından bir-şeyler bulabiliyordu. Herkesin bu kadar otoriter/sevgisini gösteremeyen/restini çeken bir 'baba'; saf ve temiz, kavrayış-biraz kıt ama gönlü zengin bir 'Salim abi'; yaşını küçük, kendini 'narın' gös-termeye çalışan, traktöre binerken san-dalyesini ve şemsiyesini almayı ihmal etmeyecek kadar özentili bir 'teyze' vardır hayatında. Keza akrabaların es-ki hesaplar yüzünden kavgalı/küs ol-maları, her vesileyle bu konunun tartış-maya yeniden açılması da şaşırtıcı de-ğildir.

Sadece kişiler değil, hikayeler de bizden, bizim acılarımızdan/sevinçleri-mizden derlenmiş. Doğum yaparken ölen bir anne; öleceğini bildiği için oğ-luyla sessizce vedalaşmaya çalışan bir baba; oğluna sahip çıkmak için kocası-na restini çekecek kadar gözü karar-mış/sevgi dolu bir anne; oğluyla yaşan-mamışlıklarını, söylenmemişliklerini otoriter görüntüsünün arkasına saklan-mak zorunda kalmış, sessiz sevgilerin acısını yaşayan bir baba; bunların hep-si bizim yaşamımız, bizim anılarımız, bizim hikayemizdir.

Bu toprakların acıları, duygusalıklar-ları, sevinçleri vardır filmde. En 'bu top-raklara ait' olan şey ise, filmin asıl ko-nusunu oluşturan 12 Eylül ve onun yol açtığı acılardır. Cunta sonrasında yak-lık 1 milyon insan, 12 Eylül uygula-malarından doğrudan etkilenmiştir. Katledilmiş, sakat bırakılmış, cezaevi-

ne girmiş, işkencelerden geçmiştir. He-men her ailede en az bir devrimcinin başına, ailenin tüm yaşantısını değiştirecek derecede önemli olaylar gelmiş-tir. Bu nedenle 12 Eylül, bu ülkenin ta-rihi, bu ülkenin acısı, bu ülkenin hikaye-sidir. Filmi bu kadar etkileyici yapan da, bu kadar sahiplenilmesine sebep olan da asıl budur.

Ancak filmin bütün olumluluklarına, bütün etkileyici unsurlarına rağmen, 12 Eylül'ü ve devrimcileri konu alma biçimi çarpıktır, gerçeğin objektif ifadesi de-ğildir.

12 Eylül günü ile başlar film. Sa-dık'ın karısı hamiledir ve o gece doğum sancısı tutar. Dışarı çıkarlar dışarıda tek bir taksii, yardım edecek tek bir in-san yoktur. Hastaneye yetişemezler, parkta doğum yaparken anne ölür. Ve daha bu ilk sahnede, filmin politik me-sajlarının nasıl seyredeceğine dair dü-şüncelerimiz oluşmaya başlar.

Herhangi bir yerde, bir köyde, hatta bir hastanede doğum yaparken ölen pek çok anne ve yetim kalan pek çok bebek vardır. Aslında böyle başlamak da mümkündür. Hatta, filmin herhangi bir yerinde, annenin 12 Eylül günü doğum yaparken öldüğüne dair kısa bir açıklama bile yeterli olacaktır. Ancak yönetmen, uzun ve çok duygusal bir sahneyle, 12 Eylül gecesini anlatır. Fil-min çıkış noktası burasıdır çünkü: Bü-tün acıların, kayıpların sorumlusu 12 Eylül'dür.

Ancak bu, çarpık bir biçimde ele alınmıştır. Bir taraftan, 12 Eylül'ün ya-rattığı asıl acının, işkenceler, katliamlar, her türden sınıfsal ve ulusal baskı ve sömürünün derinleştirilmesi, yaşa-mın her alanında estirilen terör olduğu gerçeği arka plana itilmiş, bunlar sade-ce 2-3 işkence fotoğrafı ile özetlenmiş-tir. Öne çıkartılan ise ailelerin parçalan-ması, çocukların anasız kalması, in-sanların sevdiklerini kaybetmesidir; yö-netmene göre 12 Eylül bundan ibarettir.

Diğer taraftan ise, 12 Eylül'ün bütün baskı ve terörü karşısında tepkisizleş-en insanların, 12 Eylül'e karşı tepkile-rini ateşler, bütün acıların kaynağında 12 Eylül'ün durduğunu hatırlatırken, Sadık'ın eşinin arkasından akan göz-yaşlarında kendilerini rahatlatmalarını sağlamaktır. Sadık öldükten sonra oğ-lunun ağlamayışi konusunda babaan-nenin yaptığı yorumla da örtüşmektedir

bu yaklaşım: "Ağlarsa içindeki zehrini akıtır, rahatlar!" Bir film eleştirmeninin doğru biçimde tespit ettiği gibi "Bu film aracılığıyla bütün o acıları çekenlere açık açık ve topluca gözyaşı döktüğümüzün farkına varıyoruz. Bir yıldönümünde, bir anma töreninde olsun, mey-danlarda bir araya toplanıp 12 Eylül kurbanlarına ve mağdurlarına saygı göstermeye korkan bizler, ancak sine-ma salonlarının karanlığına sığınınca hep birlikte içimizi dökebiliyoruz."

Bu sahnenin kurgusu da sorunlu-dur. En başta doğum yapmak üzere olan bir kadını evde bırakıp yardım is-temeye gitmek yerine, onu da peşinde sokak sokak sürüklemek gibi bir anlam-sızlık vardır. Daha da önemlisi, bir me-saj vermek için çekilen bu sahne, öyle-sine zorlama bir hal almıştır ki, 12 Eylül konusunda birazcık bilgisi olan herkes buradaki yanlışlıkları görebilir. Sahne-de, doğum sancısının başladığı gece saatlerinden itibaren Sadık'la karısı yalnızdır, çevrelerinde tek bir insan yoktur. Apartmandaki ya da mahallede-ki tek bir komşu (üstelik kapılarını vur-dukları halde) 12 Eylül öncesinin, pay-laşma ve dayanışmanın yüksek atmos-ferinde çıkmaz ortaya. Sokaklar bom-boştur: Devriye gezen tek bir polis-as-ker aracı, mahallede faşistlere karşı nöbet tutan ya da yazılamaya çıkmış tek bir devrimci grup, darbeyle birlikte başlatılan yaygın ev baskınlarına/ope-rasyonlara giden ekipler, gece yaşayan insanlar, sabahın kör karanlığında işe gitmek üzere sokağa çıkan emekçiler yoktur bu sahnede. Gerçekte ise, 12 Eylül günü, daha darbe başlamadan önce kent'in bütün önemli noktaları tu-tulmuştur. Bu nedenle işe gitmeye çalış-an emekçiler (işgünüydü çünkü), şe-hirlerarası yollardan gelenler, akşam yatılı misafiriğe gidenler vb. büyük bir kargaşa yaşanır sabahın erken saatle-rinden itibaren. O yüzden filmin bu bö-lümü, inandırıcılıktan uzaktır, duygusal-lığın yoğunluğunda boğuntuya getiril-miştir.

Bu bölümün en sonunda, Sadık'la konuşan askere, Sadık'ın sorusu üzeri-ne 'darbe oldu' repliğini söyleten senar-yoya ise, insan söyleyecek şey bulamı-yor. Devletin kendi yaptığı darbeye dar-be demeyeceği çok açıktır, öyle de ol-muştur. Bizim dilimizde 'cunta/darbe' olan 12 Eylül, devletin dilinde 'ihtilal'dir. Zaten filmin ortalarında Çetin Tekindor

'ihtilal' kelimesini kullanarak bir düzeltme de yapmaktadır.

Filmin en çarpıcı sahnelerinden birisi, cenaze dönüşünde 'onu durdurabilirdim, bütün bunları engelleyebilirdim' düşüncesiyle kahrolarak kendisini kaybeden babayı, kendine getirmek için kullanılan yöntemdir. Oğlu Salim, önünde duran babasını yıkarak geçmiş, teyze ise "gördün mü bak durduramadın" diyerek onun gerçek dünyayla yüzleşmesini sağlamıştır. 12 Eylül'den bu yana pek çok aile, bu duyguyu yaşamış, pek çok baba ya da anne bu duygunun ağırlığı altında kahrolmuş, ezilmiştir. O yönüyle sahne çarpıcı ve yerindedir. Gidecek olanı, kararını vermiş, seçimini yapmış olanı durdurmak mümkün değildir.

Filimde Sadık'ın örgütlü bir devrimcilik yaptığına dair belirti yoktur. Ailesi onun için 'anarşik oldu' demektedir ama, ilk sahnede muhtemelen 'solcu' bir gazetede, fakat patronunu korkutacak kadar militan yazılar yazan biri olarak çizilmektedir. Böyle olunca, devrimcilik yapmak değil de, sadece gazetecilik yapmak için mi evini, sevgilisini, kurulu düzenini terkettiği sorusu, havada asılı kalmaktadır.

İşkencede ya da cezaevinde tutumunun ne olduğuna dair de bir belirti yoktur filmde. Ama parçaları birleştirerek bir yere varmak mümkün. Mesela trende polisi gördüğü andaki reflekslerinin, örgütlü bir devrimcinin temkinliliği değil, polisten korkan birinin paniği olduğu görülmektedir. Bu durumda şubede ve cezaevinde diremediğini düşünmek yanlış olmaz.

Aslında Sadık'ın ölümüne neden olan hastalık bile bir veri sunmaktadır. 12 Eylül işkencehaneleri ve cezaevleri, pek çok katliamlara, insan vücudunun sınırlarını paramparça eden çok ağır işkencelere tanıklık etmiştir. Her biri onlarca gün süren açlık grevleri de (o yıllarda bu çok uzun bir süreydi) vücut dengesini altüst etmiştir. Ancak ilginç bir durumdur; bu tufandan direnenek çıkanlar ve devrimciliğe devam edenlerde, önemli kalıcı hastalıklar çıkmamıştır. Ama direnemeyenlerin, yenilenlerin, yığılılığa kapılanların ezici çoğunluğu çeşitli hastalıklar edinmişlerdir. Ve yine ilginçtir, bu hastalıkların da çoğu ciğerlerle ilgili hastalıklardır.

Sadık'ın 12 Eylül vurgunu yiyen, yenilerek çıkanlardan biri olduğu büyük bir olasılıktır. Ancak yaşadıklarından dolayı geçmişine, değerlere ve düşüncelere acımasızca saldıranlardan, dönecek ya da hainlerden değildir. Film boyunca, devrimciliğe saldırı anlamına gelecek tek cümle, arkadaşlarıyla rakı masasındayken söylediği, 'ben memleket için savaşıyordum, ama memleketin bundan haberi yoktu' cümlesidir.

Onun dışında tümüyle, eski yaşama (ölümcül bir hastalığa yakalanması), savaşma (babası ona ilk karşılaşmada ters davrandığında yeniden ve hemen evi terketmek istemesi) ve direnme (mücadeleye devam edememiş) gücünü bulamayan; ancak değerlerini de korumaya çalışan (emeğiyle çalışıp kazanarak oğlunu büyütmesi)

bir insan vardır karşımızda. Bu yanıyla bu film, klasik anlamda bir eve dönüş hikayesi değildir. Ölmek üzere olan bir insanın yapabileceği en mantıklı şeyi yapmak, çocuğunu emin ellere teslim etmek için gelmiştir eve. Pişmanlık yoktur Sadık'ta. Ailesine, mülkiyete özlemleriyle dönmemiştir geriye. Zaten babasının odasının kapısı önünde söylediği: "Özür dilemeyeceğim, özür dileyen bir şey yapmadım. Karşılıklı olarak birbirimizi affedelim saçmalıklarına da başvurmayacağım" sözleri, bunun ifadesi, daha onurlu bir duruşun göstergesidir.

Oğlu için istediği şey de bunu ifade eder. "Ona bir oda ver baba, kalacak bir yeri olsun" der Sadık, seyrircilerin yüreklerini dağlayan bir şekilde. Bir mülkiyet özlemi değildir bu istem, aidiyet arayışıdır. Çünkü hemen sonra ekler: "Kalacak bir evi olsun, ama istediği zaman da gidebilsin." Kendisi gitmek istediğinde engellenmiş, bu nedenle evinden kopmuş, ama gittiği yere de ait olamamıştır. Oğlu Deniz'in kendi seçimini rahatça yapabilmesi, istediği yere ait olabilme özgürlüğünü yaşayabilmesi içindir bu istem.

Sadık 12 Eylül sonrasında 'arada kalmışlar'ın temsilcisidir. Militan bir savaşçı, direngen bir devrimci olamamış, ama düzenin kirli ilişkilerine de bulaşmamaya çalışmıştır. Yıllar önce köyünü terketme gücünü bulamayan arkadaşının "ne kaybettim" sorusunu sessizlikle geçiştirmesi bundandır. "Bugün olsaydı yeniden gider miydin?" sorusuna yanıtı ise, "giderken sevdiklerini de götürmek ya da oradakileri buraya getirmek"tir. Tabii bu, yaşamın doğasına aykırı bir yanıtıdır. Her tercih bir vazgeçtiştir çünkü. Seçim, bizim seçimimizdir. Yaşam bunu dayatmaktadır. Zordur, zaten o yüzden herkes yapamaz. Ama kaybetmeyi göze alamayan da kazanamaz.

Yaklaşık on yıllık bir süredir, yerli dizilerin vazgeçilmez karakterlerinden biri, dizilerin bir köşesine eklenmiş devrimci tipler oldu. 'Bir Demet Tiyatro'nun 'Spartaküs' tiplmesi ile 'İkinci Bahar'ın elektrikçisi, bunların en akılda kalanları. Bu tiplerle, devrimciler 'hayatın bir parçası' olarak dizilerde yer aldılar. Ancak hepsi de marjinal, komik, soyut, yaşam dışı ve sekte tiplerlerdi. Yönetmen Çağan Irmak ise, farklı bir çizgi izleyerek popüler oldu ve hayran kitlesi hızla büyüdü. 'Çemberimde Gül Oya' dizisiyle tanıdık onu. Onun film ve dizilerinde devrimci değerler ve düşünceler, 'yaşamın kenardaki bir parçası' değil, 'yaşamın kendisi'dir. Onun yapımlarında devrimcilerle alay edilmez, dalga geçilmez. Filmin ya da dizinin baş kahramanı, en önemli, en sevilen, örnek alınması gereken kişisidir. Onların acıları, sevgileri, umutları, coşkuları vardır. Onlar her şeyiyle 'bizden insanlar'dır, 'bizim çocuklarımız'dır. Bu nedenle kitlelerin bu filmlerde benimsediği devrimci karakterler, 'Mükrem'in'deki

ya da 'Vizontele Tuuba'daki komik ve 'eskimiş-yaşamın dışına düşmüş' tipler değil, Çağan Irmak'ın anlattığı sevgi dolu ve 'bizden' tiplerdir.

Ama 'Çağan Irmak devrimcileri'nin, bir özelliği daha var: Bunların tümü 'yenik' tipler. 'Çemberimde Gül Oya'daki Mehmet, evlendikten sonra mücadeleden kopan biriydi. Sadık ise, cezaevinden çıktığında vücudunda ve beyininde 12 Eylül darbesinin tahribatlarını taşıyordu. Ama her ikisi de devrimci düşünce ve değerlerini korumaya çalışan, düzenin pisliklerine bulaşmayan karakterler. Aslında bir anlamda düzen ile devrimi uzlaştırma uğraşydı yapılan. Düzen içi bir konumlanışla yaşamını sürdürürken, devrimci kalmaya devam edebilirsiniz: Mesaj buydu! Bir seçim yapmak gerekmez! Zaten Sadık'ın istediği de bu değil midir, tüm sevdiklerine birarada sahip olmak(!)

Bu 'konsept' birçok yönden kitlelerin geniş kesimlerinde yankı bulmaktadır. Ailelerin en büyük baskısı 'hem devrimci kal, hem de düzen içinde bir yerlere gel' değil midir? 12 Eylül'den dik çıkamayanlar içinde, daha dürüst olanların yapmaya çalıştığı budur. Günümüzün devrimcilik anlayışında bile buna uygun bir şekilleniş vardır. Bugün devrimci örgütlerin içinde, bir ayağını düzen içinde tutarak devrimcilik yapmaya çalışanlar hiç de azımsanmayacak bir orandadır.

Yaratılan 'Çağan Irmak miti'nin bu kadar hızlı büyümesinin, bu kadar popüler olmasının nedeni burada yat-

Bu topraklarda direnenler olduğunu bilen, onun filmini yapan yeni Yılmaz Güney'ler mutlaka çıkacak, direnişin, direnenlerin filmi/filmleri er-geç yapılacaktır.



maktadır.

Aslında onların durumuna en uygun tanım, yine filmin içindedir. Sadık'ın oğlu Deniz'in ağzından söylenebilir bu: "Büyüyünce hayaller küçülür mü?" diye sorar Deniz. Büyüdüğünde hayallerini, umutlarını, inançlarını yitirenler, Sadık gibi tutunamayan, güçsüz düşenlerdir. Uğruna savaşılmaya değer denli büyük hayalleri ve umutları kalmayanlar, düzenin yoz ve çirkef ilişkilerine batmamaya çalışsalar da iki tarafa da ait olamazlar, iki arada bir derede kalabilirler.

Bu nedenle bu düşünceler, tıpkı Sadık'ın sevdiklerini de yanında götürmek istemesi gibi gerçek dışıdır, imkansızdır. Düzen ile devrimi bağdaştırmak, uzlaştırmak mümkün değildir. Çünkü her biri, kendi varlığını diğerinin ortadan kalkması üzerine kurmuştur. Devrim, bu düzeni tarihin derinliklerine gömerek gerçekleştirecektir. Düzenin bekası ise, devrim düşüncesinin kitlelerin bilinçlerinden kazınmasıyla garanti altına alınır. İkisinin uzunca bir süre birlikte yaşaması mümkün değildir. Bunları uzlaştırmaya çalışmanın tek sonucu, Sadık'ın tedavi olmaz hastalığı gibi, her geçen gün içini kemiren, çürüten, ölüme yaklaştıran bir mikroba dönüşmesidir.

Kişiler bizden, olaylar bizden. Evet 12 Eylül boyunca bunların hepsi de yaşandı. Ama bunların dışında şeyler de yaşandı. 12 Eylül sadece yenilgiden ibaret olmadı. 'Direnenlerde var bu havalarda' demişti şair. En şiddetli fırtınalara göğüs germeyi başaranlar, dimdik çıktı karaya. Aylar boyunca işkencelerin, terörün en şiddetlisine maruz kalanlar; açlık grevlerinde, ölüm oruçlarında bedenini savaşa yatıranlar; yaprak bile kıpırdamayan günlerde kitlelere yaprak yaprak bildiriler ulaştıranlar; yeraltı yaşamının en zorlu süreçlerini göğüsleyenler de vardı.

Onların sesi belki bugün yeterince etkili ve güçlü bir biçimde duyulmuyor olabilir. Fakat şunu unutmamak gerekir; yenilgiye uğrayanlar, ihanet edenler, tarihin akışını değiştiremezler. Tarihte iz bırakanlar, her zaman kahramanlar olmuştur. Yaşamları pahasına en ağır bedelleri ödeyerek savaşanlar, esir düşse de teslim olmayanlar, geleceğe kalmış, son sözü, hep onlar söylemiştir.

Çağan Irmak, genç bir yönetmen. 12 Eylül'ü çocuk yaşta karşılayanlardan. Fakat ısrarla 12 Eylül'ü işliyor; senaryosunu yazıyor, yönetiyor. Ama yenilginin, aradakalmışlığın, uzlaşma ve uzlaştırma çabasının filmini yapıyor. Ya 12 Eylül bilgisi dar ve sınırlı ve etrafında yenik tipler var, ya da bu onun bilinçli bir tercihi. Bunu zaman içinde daha net göreceğiz. Çağan Irmak, 12 Eylül'ün direnen yüzünü de işleyerek, yeni bir Yılmaz Güney olarak gönüllere taht da kurabilir, ya da aynı çizgide devam ederek, kendini tekrar edip bir süre sonra silinip gider. Bu topraklarda direnenler olduğunu bilen, onun filmini yapan yeni Yılmaz Güney'ler mutlaka çıkacak, direnişin, direnenlerin filmi/filmleri er-geç yapılacaktır. ■

ABD'de 1000. idam

"İstatistik değil, insanım"

Kenneth Lee Boyd, bir Vietnam gazisiydi. Amerika'da yaşayan yüzlerce Vietnam gazisi gibi, normal yaşama asla adapte olamayan, kendi dünyasında savaşın sendromunu yaşayan biriydi. 1988 yılında kendini terk eden eşi ile kayınpederini, iki oğlunun gözü önünde öldürdü. Boyd, cinayet günündeki ruh halinde Vietnam'ın etkisi olduğunu söylemişti. Uluslararası Af Örgütü, o dönem alkolik olan Boyd'un cinayet işlerken kendinde olmadığını belirtmişti. Tüm bunlar, Amerikan Yüksek Mahkemesinin onun hakkında ölüm kararı vermesini engellemeye yetmemişti. Boyd'un zehirli iğne ile gerçekleşen infazı, Amerika'da uygulanan idam cezasını bir kez daha gündeme getirdi. Çünkü o, ABD'de idam edilen 1000. insandı. Yüzlerce gösterici idama karşı yürürken Boyd, "rakam olarak anılmak istemiyorum. İstatistik değil, insanım" diyerek sesleniyordu insanlığa.

Dünyanın birçok ülkesine işgal ve katliam taşıyan Amerika, kendi yoksullarına idam cezasıyla cevap vermekten vazgeçmedi. 1920'li yılların sonlarında Sacco ve Vanzetti isimli iki İtalyan işçiyi idam eden Amerikan emperyalizminin amacı, yükselen sınıf ve göçmen hareketini durdurmaktır. Soğuk savaş yıllarında, dünyanın her yerinde yüzbinlerce insanın eylemine rağmen elektrikli sandalyeye oturtulan Rosenberglerin idamı, sosyalizmin yaydığı sempatiyi durdurmak içindi. Öldürme cezası, Amerikan emperyalizminin yaşam desteği idi. Kimi zaman sınıf mücadelesi yürütenlere, kimi zaman siyahilere, kimi zaman suça itilmiş 'aşağı tabakalar'a karşı işledi. Hedefi kim olursa olsun, amaç, büyük bir korku toplumu yaratmak, sistem dışı davrananlara sonlarını işaret edebilmektir. İdam, ABD için hukuki bir karardan çok toplumsal bir kontrol mekanizmasıydı. Amerikan burjuvazisi tarafından sistemli olarak apolitikleştirilen, yoksullaştırılan, düşkünleştirilen, suça itilen toplumun karşısına çıkarılmış bir "çözüm", bir "temizlik aracı"ydı idam...

Amerika'da en çok siyahiler idam edilir... 1977'den sonra infaz edilen 840 kişinin yüzde 80'ini,



Amerikan nüfusunun yüzde 12'sini kapsayan siyahiler oluşturur. Amerika, 2002 yılında, 18 yaşın altındaki insanların idam edilmesini yasakladığı halde, henüz resit değiken idam edilen 19 kişinin tümü ABD'de öldürüldü. Texas'ta, 17 yaşın altında olan 12 kişi idam edildi.

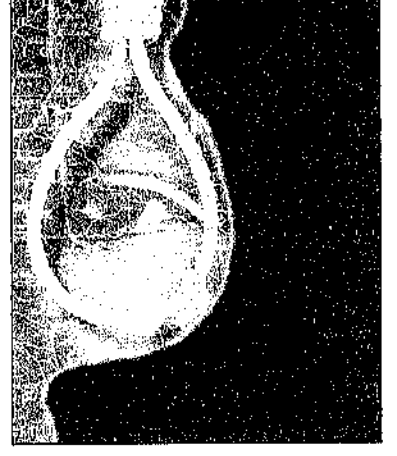
Guantanamo Üssü'nde ise hangi hukuka göre yargılanacakları dahi açıklanmayan 16 yaşın altında yüzlerce esir tutuluyor. Ve onlar, "güvenlik tehdidi" oluşturdıklarından dolayı kefaletle dahi serbest bırakılmıyor.

Dünyanın birçok bölgesine demokrasi götürdüğünü iddia eden Amerika, yıllardır, elektrikli sandalye ile, zehirli iğne ile insanların infaz etmeye devam ediyor.

Bugün 190'dan fazla ülkenin bulunduğu dünyada 108 ülkede idam cezası bulunmuyor. Avrupa Konseyi üyesi 43 ülkenin de 41'inde bu ceza uygulanmıyor. İdamlar konusunda Amerika ile birlikte adı anılan ülkeleri, İran, Çin ve Suudi Arabistan oluşturuyor. 2005 yılı içinde tüm dünyada gerçekleştirilen 1813 idamın yarısından fazlası Çin'de gerçekleşti. Genel olarak tüm dünyada infaz edilenlerin sayısında bir düşüş olmasına rağmen ABD, İran, Çin ve Suudi Arabistan'da gerçekleşen infazların sayısı arttı.

Rakamlar, Boyd'un ifade ettiği gibi yalnızca istatistikleri değil, insanları anlatıyor... Yeni bir yıla girdiğimiz bugünlerde belki elektrikli sandalye veya zehirli iğne ile değil ama Irak ve Filistin'de hergün onlarca insan öldürülüyor. ABD emperyalizminin insanlığa biçtiği ölüm cezası hergün infaz ediliyor...

İdam, ABD için hukuki bir karardan çok toplumsal bir kontrol mekanizmasıydı. Amerikan burjuvazisi tarafından sistemli olarak apolitikleştirilen, yoksullaştırılan, düşkünleştirilen, suça itilen toplumun karşısına çıkarılmış bir "çözüm", bir "temizlik aracı"ydı idam...



1793-2005 ABD'de idamların tarihçesi:

1793: Pensilvanya eyaleti, cinayet suçu için "önem dereceleri" öngörerek, sadece bazı cinayet suçlarını ölümlü cezalandırmaya başladı.

1846: Michigan, vatana ihanet suçu haricinde idam cezasını kaldıran ilk eyalet oldu.

1890: Newyork'ta idam cezasında ilk kez elektrikli sandalye kullanıldı.

1935: Bu yıl, 199 kişiyle en çok idam cezası infazı uygulanan yıl oldu. 1930'lu yıllar da her yıl başına ortalama 170 idamla en çok idam cezası uygulanan yıllar olarak tarihe geçti.

İnfazlar, 1960'lı yıllarda azalmaya başladı. Tüm dünyada yükselen anti-emperyalist eylemler ve idamlara karşı yürütülen kampanyalar, infazları bir süreliğine de olsa durdurmuştu.

1967: Bir kişinin cezasının gaz odasında infaz edilmesinin ardından, resmi olmayan bir moratoryum yürürlüğe konuldu.

1972: ABD Yüksek Mahkemesi, anayasanın 8. maddesine dayanarak ölüm cezasının 'alışılmadık ve zalimce' bir ceza olduğuna karar verdi. ABD hükümeti, idam cezalarının infazının bütün eyaletlerde durdurulması talimatını verdi.

1976: Birçok eyalette idam cezasının kaldırılmasına rağmen yüksek mahkeme, cezaların uygulanabileceğine dair yeni bir dizi karar aldı.

1977: "İdamın modern çağı" olarak adlandırılan yeni dönemde, cinayetten mahkum olan Gary Gilmore, Utah eyaletinde idam mangası tarafından kurşuna dizildi.

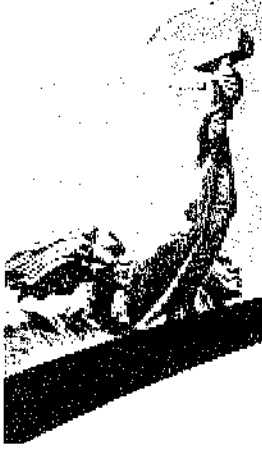
1977: Oklahama, zehirli iğne ile idam cezası uygulayan ilk eyalet oldu.

1984: Kuzey Carolina'da idam edilen Velma Barfield, yeni dönemde idam edilen ilk kadın oldu.

1986: Yüksek Mahkeme, zeka geriliği olanların idam edilmesini yasakladı.

2002: Yüksek Mahkeme, suçun işlendiği anda 18 yaşın altında olanların idam edilmesini yasakladı.

2005: Yüksek Mahkeme, Kenneth Lee Boyd, idam cezasının yeniden uygulanmaya başladığı 1976 yılından bu yana idam edilen 1000. kişi oldu.



Geleceğimizin Köprüsü TARİHİMİZ

2 Ocak 1959

Küba devrimi gerçekleşti

Havana'ya giren Fidel Castro önderliğindeki Küba Sosyalist Partisi, ABD işbirlikçisi Batista diktatörlüğünü devirerek ele geçirdi.

4 Ocak 1991

Zonguldak Maden İşçilerinin Ankara yürüyüşü

48 bin işçiyi kapsayan toplu sözleşmede anlaşma sağlanamayınca, onbinlerce maden işçisi, tarihi Zonguldak Ankara yürüyüşünü başlattı.

5 Ocak 1996

Ümraniye Cezaevinde katliam

Devletin kolluk güçleriyle saldırdığı Ümraniye Cezaevinde, devrimci tutsaklar barikatlar kurdular. Gösterilen direnişte, DHKP-C'li tutsaklardan Rıza Boybaş, Abdülmecit Seçkin, Orhan Özen cezaevinde, Gültekin Beyhan da hastanede şehit düştü.



8 Ocak 1996

Evrensel Gazetesi muhabiri Metin Göktepe polisler tarafından katledildi.

15 Ocak 1919

Rosa Luxemburg ve Karl Liebknecht katledildi

Spartakistler Birliğinin kurucuları ve Alman komünist hareketinin önderleri olan Rosa Luxemburg ve Karl Liebknecht SDP'li İçişleri Bakanı Noske'nin emriyle katledildiler.

22 Ocak 1980

Tariş Direnişi

Tariş fabrikasında devletin devrimci işçileri işten çıkararak faşist kadrolaşmaya gitmesi karşısında eylemlilik sürecine başlayan işçilere polis saldırdı. Bunun üzerine işçiler fabrikayı işgal etti, halk direnişe geçti.

28 Ocak 1963

Kavel Direnişi

Patronun uyguladığı hak gasplarına karşı işçiler fabrikayı işgal ettiler. Polisin düzenlediği saldırıyı bütün İstinye halkını da arkalarına alarak püskürttüler.

31 Ocak 1906

Bolşevik işçi önderlerinden Babuşkin Çarlık tarafından kurşuna dizildi.

2000... Ölüm Orucunda şehit düşenler

Ali Çamyar TİKB 2 Ocak 2002

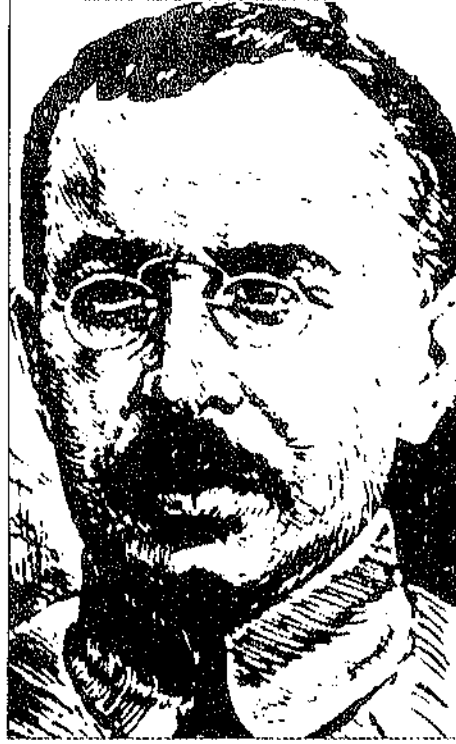
Zeynel Karataş TKP/ML 5 Ocak 2002

Lale Çolak TİKB 8 Ocak 2002

Özlem Türk DHKP-C 11 Ocak 2003

28-29 Ocak 1921

Mustafa Suphi ve yoldaşları katledildi



Yangınlara fazla bakan
gözler yaşarmaz,
Alın kızıl yıldızlı baş
secdeye varmaz
Dövüşenler
ölenlerin
tutmaz yasını...

Karadeniz bunu duysun
derinliklerin
o ateşli göğüsleri delen
hançerin
kabzasını alacağız
biz elimize!

Nazım Hikmet

Mustafa Suphi, Ethem Nejat, Hilmi Hakkı, Nazım İbrahim, Topçu İsmail Hakkı, MK ajitatörleri Maksut, Bahattin ve Hayrettin'in içinde olduğu toplam onbeş komünist 28-29 Ocak 1921'de Sovyetlerden Türkiye'ye gelmek üzere yaptıkları yolculukta Kemalist burjuvazinin ajanları tarafından denizin ortasında katledildiler. Tarihçi M. Kutay'ın sözleriyle, "onları Ankara'ya sokmamak, Yunan'ı denize dökmek kadar önemliydi."

Karadeniz'in karanlık sularına gömülen komünistler, bu topraklara komünizmin ve partisinin tohumlarını atmıştı.

Fransa'da eğitim gören Mustafa Suphi'nin siyasal yaşamı, döneminin burjuva akımlarının etkisinde hatta anti-sosyalist bir Osmanlı aydını kimliği ile başladı. Bir süre sonra, emperyalizme bağımlılığa ve gerici istibdat yönetimine karşı 1905 Rus devriminin estirdiği öz-

gürlük rüzgarının yarattığı etki ile kurulan partilerden birine, Osmanlı Sosyalist Fırkası'na üye oldu. Ancak II. Enternasyonal yanlısı partinin İttihat ve Terakki ile uzlaşmacı politikalarına tepki göstererek ayrıldı. İttihat ve Terakki yönetimine yönelttiği eleştiriler nedeniyle sürüldüğü Sinop'tan 1914'te kaçtı. Esir düştüğü Rusya'da Bolşeviklerle tanıştı ve onlardan biri oldu. Rusya'da esir düşen Türk askerleri arasında sosyalist propaganda yaptı.

Doğu halkları içinde, özellikle de Türklerin bulunduğu yerlerde ajitasyon-propaganda çalışmaları yürüttüğü; Denikin ve Petliura çetelerine karşı çarpışan efsanevi 12. Orduya katıldığı; Sovyet Rusya'nın yaşaması için çeşitli ülkelerden gelen komünistlerle görüştüğü bu yıllar, onun yaşamında inancını sağlamlaştıran, komünizmin gücünü gösteren yıllardır.

1920 Eylül'ünde, TKP'nin kuruluşu niteliğindeki kongresi toplandı. Bu kongreye 15 örgütten 75 delege katıldı. Delegelerin 51'i İstanbul, Ankara, İnebolu, Zonguldak, Ereğli, Samsun, Trabzon, Rize, Erzurum, Eskişehir ve Konya örgütlerindendi. 24'ü ise yurtdışındaki politik göçmenlerden oluşuyordu. Bu tablo TKP'nin daha kurulurken hiç de yabana atılmayacak bir güce sahip olduğunu gösteriyordu.

Birinci Kongre, TKP'nin ilk programını hazırladı ve onayladı. M. Suphi, Kongre'nin kapanış konuşmasında şunları söylüyordu: "Teşkilat dönemlerini geçiren ve şimdiye kadar birer grup halinde yaşayan Türkiye'li komünistleri, bu kongreden teşkilatlı ve birleşmiş bir parti olarak çıkmakla, yeni bir yaşam dönemine ayak basıyorlar. Partinin önünde duran birinci görev, bundan sonra memleketimiz işçi ve rençberleri arasında fikrimizi kuvvetle ve hızla yayarak, halkın kaderini kendi eline verecek sebep ve kabiliyetleri hazırlamaktır. Memleketimizin her türlü dereceden sınıf uzlaşmalarının ve yalanlarının ortaya döküldüğü böyle bir dönemde, böyle bir buhran döneminde halkın kaderini kendi eline alarak iş görmesi bir zaruret haline geliyor. Bu işte doğru yolu gösterme görevi Komünist Parti'nin üzerine düşmektedir. Komünist Parti için memleketi musallat olan düşmanları kovmak nasıl bir görev ise içte halkın sırtından geçinen yağmacı ve asalak sınıfları da hazır yiyecek halden çıkarıp, yumruk altında çalıştırmak da o derecede esaslı bir görevdir."

Bu mücadeleyi yurttan sürdürmeyi görev bilen M. Suphi ve yoldaşlarının dönüş isteklerindeki soyluluk, Kemalist burjuvazinin sömürücü sınıflara özgü hile, ikiyüzlülük ve alçaklığıyla karşılandı. Karadeniz on beş kere açtı göğsünü, 15 kere kapattı. Ve bugün mücadelemizde önder olan Mustafa Suphi ve 15 yoldaşı katledildi.

TİKB(B) 4. Konferans Belgelerinden...

ULUSLARARASI DURUM ve TÜRKİYE RAPORU-2

Elimize posta kanalıyla ulaşan TİKB(B) 4. Konferans Belgelerinden "Uluslararası durum ve Türkiye" raporunu yayınlamayı sürdürüyoruz. Geçen sayımızda, raporun ilk bölümünü oluşturan ve Amerikan ekonomisini konu alan "ABD'yi savaşa zorlayan ekonomik koşullar" başlıklı bölümü yayınlamıştık. Bu sayımızda, 11 Eylül saldırısı sonrası gelişmeleri, özel olarak da Irak savaşının ele alındığı bölümleri yayınlıyoruz. Gelecek sayı "Büyüyen Çin hegemonyası" başlıklı bölümü ile raporu yayınlamayı sürdüreceğiz.

ABD'de 11 Eylül saldırısı gerçekleştiğinde ABD emperyalizminin çıkar ve hedefleri doğrultusunda yeni bir savaş başlatıldı, bu yanıyları saldırılar ABD'nin işine yaradı. Bu durum açık bir biçimde her kesim tarafından da kabul edildi. Ancak Türkiye ve İngiltere'deki saldırılar aynı sonucu, yani burjuvazinin çıkarları doğrultusunda savaşa yönelme sonucunu yaratmadı.

B) 11 EYLÜL SALDIRISINDAN BUGÜNE

11 Eylül ne yarattı, nasıl karşılandı?

Her emperyalist paylaşım savaşı, emperyalist güçler dengesinde yeni bir dönemi, yeni bir aşamayı ifade eder. Bir önceki paylaşım, savaşla birlikte altüst olur, yeni dengeler üzerinden, yeni bir paylaşım gerçekleşir. Ancak bu aynı zamanda, bir sonraki paylaşım savaşının da ilk nüvelerini oluşturur, ilk hazırlıklarını başlatır. Bu nedenle Lenin, bu durumu **'barış dönemleri, savaflara verilmiş aradır'** diye tanımlar. 'Barış' ile savaş dönemleri arasındaki tek fark, birincisinde, yaşanan kısıpma ve rekabetin, örtük ve kitlelerin gözünden uzak olarak yürütülmesidir. Savaş ise *'politikanın başka araçlarla, şiddet araçlarıyla denemi'* olduğu için, rekabet, saflaşmalar, pazar kapmaya duyulan açlık, herkesin gözleri önünde en açık, en çarpıcı, en vahşi haliyle yaşanır.

11 Eylül 2001 günü ABD'nin kalbinde, Dünya Ticaret Merkezi'nin ikiz kulelerinde dev bir molotof gibi patlayan uçaklar, birden tüm dünyanın gündemini değiştirdi. Daha doğru bir ifadeyle, emperyalistlerin temel gündemi olan pazar kapma savaşının, önündeki sis perdesini yırtarak, kitlelerin gözü önüne çıkmasını sağladı. '90'lı yıllar, ABD'nin kendi mutlak hegemonyasını ilan ettiği yıllardı. Ama ABD'nin en güçlü görüldüğü bu yıllarda, özellikle de ikinci yarısında, diğer emperyalist ülkeler adım adım kendi gelişmelerini gerçekleştirdiler. ABD'nin karşısına ağıktan çıkacakları ve kendi pazarlarını oluşturmak için savaşacakları günün hazırlıklarını yaptılar. 2000'li yıllar ise, tüm dengeleri bir anda altüst eden bu saldırıyla başladı.

ABD emperyalizminin sözcüleri, saldırının hemen arkasından, 'teröre karşı savaş'ın başlamış olduğunu ve bunun en

az 50 yıl sürececek bir savaş olduğunu açıkladılar. Hızlı biçimde faili de buldular: El Kaide.

Gerek 11 Eylül saldırısı, gerekse sonrasında Türkiye, İngiltere, İspanya gibi ülkelerde peş peşe patlayan bombalar, saldırıların gerçekleştirilme biçimi, hedef aldığı noktalar, saldırıların gücü ve yarattığı etki, ortaya çıkardığı sonuçlar vb yönleriyle ele alındığında iki farklı değerlendirme çıktı ortaya.

Birincisi; kimi devrimci örgütlerin de içinde yer aldığı, saldırıları doğru bulan, destekleyen bir çizgidir. Buna göre, eylemleri gerçekleştiren Arap-Müslüman örgütler/kişiler, ABD emperyalizmine darbe vurmakta, Irak savaşına destek sunmaktadır. Bu yanıyları da 'ezilenlerin öfkelerini' temsil etmektedirler. Ancak bu yaklaşım doğru ve gerçekçi değildir. En başta onlarca/binlerce sıradan insanın öldürülmüş olmasının üzerinde durulmamaktadır. 'Ezilenler', öfkelerini ortaya koyarken, kendileri gibi ezilenleri korumakla yükümlüdürler, buna dikkat etmelidirler. Bu yapılmadığında, eylemin hedefi her ne kadar emperyalist bir kurum olsa da, yapılan şey, bir terör eylemi; gerçekleşen ise, kitle katliamı olur. İkincisi, yapılan eylemlerin, burjuvazi tarafından savaşı meşrulaştırmak için kullanılıyor oluşudur. Bu yanıyları eylemler, 'ezilenlerin' değil, emperyalistlerin işine yaramaktadır.

İkincisi ise; bu saldırıları doğrudan ABD'nin düzenlediğine inanan komplo teorileridir. Bu teorilerin savunucularına göre, hiçbir emperyalist ülke ya da hiçbir örgüt ABD'den daha güçlü olamayacağı için, bu saldırıları düzenleme gücüne sahip değildir. Bunu ancak tek süper güç ABD'nin kendisi yapabilir. Sonrasında ABD'nin savaşı meşrulaştırmak için yaptığı propagandaya da bakarak, bu görüşlerini doğrulamaktadırlar. Keza, saldırılar sırasında bu kadar çok insanın

ölmesini de kendilerine dayanak yapmaktadırlar. Çünkü emperyalizm, kitlelerin ölmemesi konusunda dikkat göstermek bir yana, kendi halkını bile rahatsızlıkta yokedecek rahatlığa sahiptir.

Ancak bu iki teori de gerçeği tam olarak yansıtmamaktadır. Başta ABD olmak üzere emperyalist ülkeler, kendi çıkarları gerektirdiğinde, kendi halklarına dönük en vahşi saldırıları düzenlemekten çekinmezler. Tarih bunun örnekleriyle doludur. Keza bu eylemlerin gerektirdiği para ve olanaklar, Ortadoğu'da görmeye alışkın olduğumuz türden radikal islamci örgütlerin kapasitesinin fazlasıyla üzerindedir. Ancak bu gerçekler, saldırıları ABD emperyalizminin düzenlediğine tek başına kanıt olamaz. Aradan geçen 4 yıla karşın, hala saldırılarla ilgili somut delillere ulaşılmış değildir.

Öte yandan saldırıların tümü (İspanya'daki saldırılar hariç) savaş çıkartkanlarının işine yaramıştır. İspanya'daki saldırılar, seçimlerin hemen öncesine denk gelmesiyle ve seçimlere katılan bir partinin savaş karşıtı söylemleri öne çıkarmasıyla farklılaşmıştır. Bu durumda kitleler, savaştan kurtulmak için bir olanığın doğduğunu görmüşler ve buna yönelmişlerdir. Bunda, İspanyol halkının geçmişten gelen güçlü antifaşist kültür ve şekillenmesi de dikkate almak gerekir. Ancak diğer ülkelerde böyle gelişmemiştir. ABD açısından 11 Eylül saldırıları, yeni emperyalist savaşı başlatmak için bahane olmuştur; üstelik bu son derece etkili ve güçlü bir bahanedir. Bu bahane sayesinde, sadece Amerikan halkının desteğini arkasına almakla kalmamış, dünya genelinde 'teröre karşı savaş' adı altında hak ve özgürlüklerin gaspedilmesine, yeni yeni yasalarla baskı ve terör uygulamalarının meşrulaştırılmasına yol açmıştır. Türkiye'de, ABD işbirlikçisi burjuvazinin ülkeyi savaşa sokmak için çok uğraştığı, ancak gerek kitlelerin savaş karşıtı tepkisinden, gerekse ABD'nin rakibi diğer emperyalistlerin karşı olmasından, ve Türkiye'deki işbirlikçilerinin engellemesinden dolayı, bir türlü savaşa giremediği bir kesitte, saldırılar gündeme gelmiştir. İsrail ve İngiltere hedeflerini de Türkiye'den vuran bu saldırılar, Türkiye'deki ABD işbirlikçisi burjuvaziye savaş çıkartkanlığı konusunda önemli bir fırsat sağlamıştır. Geçtiğimiz aylarda İngiltere'de meydana gelen saldırılar ise, Blair hükümetinin kitleler nezdinde fazlasıyla yıprandığı, Irak savaşına dönük olarak tepkilerin arttığı, muhalefetin de eleştirilerinin yoğunlaştığı bir dönemde yaşanmıştır.

Burada, yanıltıcı bir noktaya dikkat etmek gerekir. ABD'de 11 Eylül saldırısı gerçekleştiğinde ABD emperyalizminin çıkar ve hedefleri doğrultusunda yeni bir savaş başlatıldı, bu yanıyları saldırılar ABD'nin işine yaradı. Bu durum açık bir biçimde her kesim tarafından da kabul edildi. Ancak Türkiye ve İngiltere'deki saldırılar aynı sonucu, yani burjuvazinin çıkarları doğrultusunda savaşa yönelme sonucunu yaratmadı. Bunu yorumlarken, biz öncelikle tarihte tekerrür diye bir şey olmadığını dikkate almalıyız. Bir

eylem, bir yöntem, ilk yapıldığında başarıya ulaşabilir, ancak nesnel ve öznel koşullardaki değişimler, bir süre sonra aynı yöntemin aynı biçimde uygulanmasının çok farklı, hatta tümüyle zıt sonuçlara yol açmasına neden olabilir. İlk saldırı, insanların yaşadığı acının, 'misilleme' isteği doğurmasına yol açmıştı. Kapatılı ve kendisinden memnun bir hayat süren, siyasete ilgisiz ortalama Amerikalı, 'teröre karşı savaş' demagojilerinden çok hızlı etkilenmişti. Ancak Irak savaşı başladıktan iki yıl sonra, savaşın bütün etki ve sonuçları ortadayken; hergün onlarca Amerikan, o kadar olmasa bile yine de çok sayıda İngiliz askeri ölüyor; Irak'taki direniş emperyalistlerin bütün planlarını altüst ederek büyümekteyken; tüm dünyada Irak halkına destek için sayısız eylem yapılmış, bu eylemlere milyonlarca insan katılmışken İngiltere'de gerçekleşen saldırıların aynı etkiyi yaratması beklenemezdi, öyle de oldu. Burjuvazi, hükümet, muhalefet, medya ve çeşitli kurumlar hep bir ağızdan 'teröre karşı mücadele'yi yükseltme çağrıları yaparken, kitlelerin talebi, hükümetin Irak'taki askerlerini geri çekmesi oldu. Diğer taraftan, bu saldırıların her biri, sadece yaşandığı ülkede değil, pek çok ülkede yeni terör yasalarının yapılmasına, kitleler üzerindeki terörün artırılmasına neden oldu.

Saldırıların gerçekleştiği ülkelerin ya da daha geniş bir ifadeyle savaş çıkırtkını ülkelerin burjuvazisinin işine yaradığı açıktır. Bu bize bir fikir vermektedir. Diğer taraftan, istihbarat ve olanaklar konusunda yardım yapıldığında, ABD gibi kitlelerin gözünde vahşi sömürgeci emperyalist olarak tescillenmiş bir emperyalist ülkeye ya da savaşı destekleyen, katılan, katılmaya çalışan bir ülkeye, saldırı düzenlemek ve zarar vermek konusunda istekli pek çok Arap-Müslüman örgüt ya da kişi bulmak zor değildir. Neden ve sonuçlarını düşünmeden, böyle bir saldırıya gönüllü olabilecek insanların varlığı şaşırtıcı olmaz. Dolayısıyla saldırıların arkasında farklı emperyalist güçlerin bulunması da mümkündür.

Ancak bu kadar bulanık bir ortamda, bizim üzerinde durmamız gereken, saldırıları kimin düzenlediği üzerine kısır ve sonuçsuz tartışmalara girişmek değil, saldırıların nasıl sonuçlar doğurduğu ve burjuvazinin bunu nasıl kullanmaya çalıştığı olmalıdır.

11 Eylül'den Afganistan'a

11 Eylül saldırılarının yaşanması, ABD emperyalizminin, yaklaşık on yılda nereden nereye gerilediğinin önemli bir göstergesi oldu. '91 yılında, ABD Körfez Savaşı'nı başlatıp Irak'a saldırıya geçtiğinde, neredeyse bütün ülkeleri arkasına almayı başarmıştı. O dönemki adıyla SB'nin cılız birtakım itirazları da etkili olmamıştı. Bu durum, ABD'nin hegemonyasının doruğunda olduğunu, diğer ülkelerin de bu hegemonyayı kabullendiğini gösteriyordu.

Sonraki on yıl boyunca, ABD'nin etki gücü giderek zayıfladı. En son '99 yıl

Arafat'ın kuşatma altında tutulduğu dönemde de, öldükten sonrasında da, İsrail'in ve ABD'nin ilgilendiği en önemli şey, yeni başkanın kim olacağıydı. ABD, kendisine en yakın çizgiyi savunmaya hazır durumdaki Mahmut Abbas'ın seçilmesini istiyordu, öyle de oldu. Ancak, Filistin sorununda, işbirlikçi bir başbakan ne kadar geri adım atarsa atsın, sorunun emperyalist çözümünü, kitleleri ikna ederek kabul ettirmesi mümkün değildir.

ında ABD'nin Kosova'yı işgal etme isteği karşısında NATO ve BM'nin uzun süre direnmesi de bunun göstergesiydi. ABD'nin 'tek başına kalsam da yapacağım' demesi üzerine NATO harekete geçti ve işgal başladı; ancak bu durum, ABD'nin artık istediği anda diğer ülkelere harekete geçiremediğinin en çarpıcı göstergesi olarak tarihe geçti. Keza, ABD'nin başlattığı savaşın, ancak Rusya'nın müdahalesi ve Miloseviç'i ateşkesle ikna etmesiyle bitirilebilmesi de Rusya'nın hanesine artı puan olarak yazılmıştı.

11 Eylül sonrasında ise, ABD'nin yalnızlaşması ve etkisinin zayıflaması, artık gözlerden gizlenemeyecek hale geldi. Saldırıya karşı 'misilleme hakkı'nı bu kadar 'meşru' kılıfla savunuyorken, emperyalist kurumlar ve ülkeler, ABD'nin savaşı çıkırtkancılığı görmekten geldiler. Herkesin dilinde 'teröre karşı savaş' nakaratları dolarken, ABD'nin somut olarak hedef gösterdiği Afganistan'a saldırıyı geciktirmek için uğraştılar. Bir ay süren tartışmaların ardından Afganistan savaşı başladığında, ABD ile birlikte savaşa katılan emperyalist ülkeler, 'ABD'nin müttefiki' olarak değil, kendi çıkarlarını gerçekleştirebilmek için koalisyon içinde yer almışlardı.

ABD, Afganistan'ı işgal etmekte çok zorlanmadı. Taliban hızla dağlara çekilip kentleri boşalttığı için, ABD zaferini kolayca ilan etmişti. Sonrasında hükümet kurma çalışmalarında da belli bir 'istikrar' görüntüsü oluşturulabiliyordu. Hükümet kurulmasına rağmen, NATO birliklerinden oluşturulan ISAF, Afgan topraklarından ayrılmadı, işgali resmi olarak sürdürmeye devam etti.

Ancak, Irak direnişinin yükselişe geçmesi ve ABD'yi zorlayan bir noktaya ulaşması, Afganistan'ın yenik güçlerini de harekete geçirdi. Son aylarda, ISAF'a ve kukla hükümete dönük saldırılarda ortaya çıkan yoğunlaşma, Afgan direnişçilerinin, işgale karşı harekete geçtiklerinin göstermektedir.

'Arafatsız Filistin'

Savaşın ikinci cephesi Filistin'de açıldı. İsrail'in Filistin'e saldırısı, adeta ABD'nin Irak saldırısının denemesi niteliğindeydi. Çünkü İsrail'in bu saldırıyı ABD'den aldığı talimatla gerçekleştirdiği biliniyordu. İsrail'e karşı gelecek tepkiler, onun şahsında ABD'yi hedefliyor demektir.

Filistin, Ortadoğu halklarının en hassas olduğu konudur. İsrail'in 'kutsal şehir Kudüs'ü işgal etmiş olması, Filistin halkı üzerinde estirdiği vahşi terör, Arap-Müslüman çoğunluğun ortasına hançer gibi saplanmış bir Yahudi-Musevi devlet kimliği, ABD'nin Ortadoğu'daki ileri üssü ve vurucu gücü konumunda olması gibi etkenler, Ortadoğu halklarının, İsrail'i kabullenmemeleri ve hep düşmanlık duymalarının en büyük nedenleri arasındadır. Arap devletleri içinde en ABD işbirlikçisi olanlar bile, bu durumdan etkilenmekte, açıktan İsrail'le yakın ilişkiler geliştirmede temkinli dav-

ranmaktadırlar. ABD'ye rakip emperyalistler de bu tablonun içinde, İsrail karşıtlığı konusunda hemfikirlerdir.

Bütün bunlardan dolayı, İsrail'in Filistin'e saldırısı, ABD açısından özel bir önem taşıyordu. Rakip emperyalistlerin alacağı tutum, Arap ülkelerinin yaklaşımı ve halkların tepkisi, Irak savaşı konusunda da bir fikir verecekti. Her iki cepheden de ciddi bir ses çıkmaması, ABD'nin elini rahatlatan bir rol oynadı. En önemli tepki, dünya genelinde kitlelerin güçlü protesto eylemleri ve Filistin'e destek sunmaları oldu.

Filistin konusunda Arap devletleri ve diğer emperyalistlerin tepki göstermesine karşın, Irak kolay bir hedef değildi. ABD'nin amacı, 11 Eylül'ün hemen ertesinde Afganistan'ı işgal etmek, aynı dönemde bir taraftan da Irak saldırısına başlamaktı. Fakat tüm çabalarına rağmen, savaşı istediği hızla yürütemedi. Afganistan savaşı, 11 Eylül'den bir ay sonra başladı, 2001'in son günlerinde İsrail Filistin'e saldırı, Irak savaşının başlaması ise tam 1,5 yıl aldı.

İsrail'in Filistin'e saldırısı 'Arafatsız Filistin' sloganıyla başlamıştı. Saldırıyla birlikte hızlı bir biçimde Arafat kendi karargahında kuşatma altına alındı. Ancak İsrail onu öldürmeye cesaret edemedi. Son yıllarına damgasını vuran reformist çizgisi bir yana, Arafat, Filistin direnişinin önderliğini yapmış bir liderdi. Bu nedenle onu öldürmek, Filistin'le sınırlı olmayan çok büyük bir Arap başkaldırısına neden olabilirdi. İsrail bunu göze alamadı.

Arafat'ın karargahındaki kuşatma tam üç yıl sürdü. Üç yılın sonunda Arafat, nedeni açıklanmayan bir biçimde, muhtemelen İsrail'in zehirlemesi sonucunda öldü/öldürüldü. Kitleler geçmişin bu büyük devrimci önderini, güçlü bir cenaze töreniyle, ama Sharon ve Bush'un sevinç çığlıkları arasında, yüreklerine gömdüler.

Arafat'ın kuşatma altında tutulduğu dönemde de, öldükten sonrasında da, İsrail'in ve ABD'nin ilgilendiği en önemli şey, yeni başkanın kim olacağıydı. ABD, kendisine en yakın çizgiyi savunmaya hazır durumdaki Mahmut Abbas'ın seçilmesini istiyordu, öyle de oldu. Ancak, Filistin sorununda, işbirlikçi bir başbakan ne kadar geri adım atarsa atsın, sorunun emperyalist çözümünü, kitleleri ikna ederek kabul ettirmesi mümkün değildir. Zaten bundan dolayı, sonrasında da İsrail'in Filistin'e dönük saldırıları sürdü. Hatta Filistin bölgelerinin etrafına bir duvar örülmeye başlandı. Bu duvarla, Filistinlileri kendi evlerine hapsedmeye çalıştı.

Bugün Filistin direnişi, güç kaybetmiş biçimde de olsa sürüyor. Zaman zaman yapılan intihar ya da bombalama eylemleri, İsrail'de büyük bir yankı yaratmaya devam ediyor. Devrimci bir önderliğin olmayışı, Hamas türü radikal islamcı örgütlerin etkisi, Filistin halkının mücadelesinde bir duraksama yaratıyor. Ancak hem kendi geçmişindeki büyük ve görkemli direnişlerinin, hem de

Irak'ta giderek büyümekte olan direnişin kattığı güç ve motivasyon, Filistin direnişini de yeniden alevlendirecek zemini oluşturmaktadır.

Irak savaşının zor dengeleri

Irak savaşı, daha başlamadan önce, emperyalist hegemonya taşlarını yerinden oynattı. Savaş hazırlıkları, II. Emperyalist savaşta oluşan dengeleri ve bu dengeleri korumakla yükümlü kurumları çürüttü. Aslında her emperyalist savaş, kendisinden önce kurulan dengeleri bozarak işe başlamak zorundadır. Çünkü bir emperyalist savaş bittikten sonra, savaşı kazanan taraf, dünya üzerindeki dengeleri kendi lehine kurmakta çok hızlı davranır. Sadece kendi adını hükümünü kullanarak değil, kamuoyu nezdinde kabul gören uluslararası bir emperyalist kurumun adını kullanarak da hegemonyasını garanti altına alır.

ABD'nin II. Emperyalist savaş sonrasında kurulmasına önderlik ettiği kurumlar da bu yaklaşımın ürünüdür. Truman Doktrini ve Marshall Planı gibi politikalarla ABD, dünya üzerinde pek çok noktaya doğrudan nüfuz etmeyi başarmıştır. Ancak BM, NATO, IMF gibi emperyalist kurumların kurulması, ABD'nin hegemonya alanını genişletmiş, çok daha geniş bir kesimi, kuruma bağlılık görüntüsü altında kendine bağlamaya başlamıştır.

"I. Emperyalist savaştan sonra, muazzam derinletir, başta İngiltere, Fransa ve ABD, ülkeler arası ilişkilerde yeni bir rejim kurdular; savaş sonrası barış rejimi. Bu rejimin en önemli direkleri, Uzakdoğu'da Dokuzlar İttifakı, Avrupa'da ise Versailles Anlaşmasıyla bir dizi başka anlaşmaydı. Milletler Cemiyeti, bu rejim çerçevesi içinde ülkeler arası ilişkileri, bir devletler birleşik cephesi temelinde, devletlerin güvenliğinin kolektif savunması temelinde düzenlemeye görevliydi. Ne var ki, üç saldırgan devlet (Almanya, İtalya, Japonya-ıba) ve onların başlattığı yeni emperyalist savaş, bütün bu savaş sonrası barış rejimini bir kenara attı. Japonya, Dokuzlar İttifakını; Almanya ve İtalya ise Versailles Anlaşmasını yırtıp attı. İstediklerini serbestçe yapabilmek için de bu üç devlet, Milletler Cemiyetinden istifa ettiler. Yeni emperyalist savaş bir gerçeklik olmuştu artık." (Stalin, Leninizm Sorunları, sf. 714)

Benzer bir görüntü, bugünkü emperyalist savaşta görüldü. Parkı şuradadır ki, II. Emperyalist savaş sonrasında ABD'nin çıkarlarını korumak amacıyla kurulan bu kurumlar, bugün ABD'ye karşı bir çizgi izlemeye başlamışlardır. Emperyalist dengelerin değişmesi ve rakip emperyalistlerin belli bir güç ve üstünlüğe ulaşması sayesinde, ABD'nin yürütmek istediği savaşın önünde engel haline gelmişlerdir. Bu nedenle, ABD, öncelikle bu kurumlara resti çekerek, onları işlevsizleştirmeye çalışarak işe başlamıştır.

Daha Afganistan savaşı başlamadan önce, ABD emperyalizmi, savaşa başla-

Savaşın başlangıç aşamasında, çok güvendiği Türkiye'den destek alamamak, ABD'nin savaş taktiklerini değiştirdi. Hem Kuzeyden hem Güneyden ülkeye girmeyi planlıyorken, Kuzeydeki savaşı Kürt örgütlerine bırakarak, kendisi Güneyden girmek zorunda kaldı. Kürt örgütleri, savaşın seyri az-çok ortaya çıkmaya başlayınca-ya kadar çok fazla varlık gösteremediler. ABD'nin başarısız olması ihtimali, kendilerinin Irak halkıyla karşı karşıya kalmasına neden olacaktı, kısmen 'sağlamcı' hareket ettiler ve beklediler. Güneyde ise, ABD'nin beklemediği kadar büyük bir direniş, çok güçlü bir anti Amerikan tepki ile yüz yüze kaldılar.

masını engellemeye/geciktirmeye çalışan BM'ye ve NATO'ya, 'onlar savaşa destek vermese de tek başına Afganistan'a saldıracağını açıkladı. Edir-güddür bir biçimde oluşturulan 'uluslararası koalasyon'un hükümsüz olduğu, her emperyalistin kendi çıkarları doğrultusunda harekete geçmede kararlı olduğu daha savaşın ilk günlerinde belli oldu.

ABD'nin, yeni saflaşmalara zorlamak amacıyla ortaya attığı ilk argümanlar, 'ser ekseni', 'bağlı seferi', 'ya bendensin ya karşı taraftan' türü sözlerdi. Böylece, sadece diğer emperyalistlere değil, onlara bağımlı olan yarı sömürge ülkelere de açık bir tehdit yöneltiyordu. Ancak bu tehdit çok fazla etkili olmadı. Afganistan savaşı için oluşturulan 'uluslararası koalasyon', 'eski düzenin' emperyalist ittifaklarının sonucusu oldu, arkasından yeni düzen kendi kurallarını işletmeye başladı.

Bir yıl sonrasında, artık 'Almanya-Fransa ekseni' oluşmaya başlamış, AB'nin bölünmesi gündeme gelmişti. Aslında Fransa ile Almanya arasında tarihten gelen büyük rahatsızlıklar ve karşılıklı güvensizlikler vardı. Ancak ABD'ye karşı duydukları tepki öylesine büyüktü ki, ABD karşısında ittifak kurmaya mecbur bıraktı. 'Almanya-Fransa ekseni'nin oluşması, aynı dönemde İngiltere'nin öncülüğünde bazı AB ülkelerinin ABD yanlısı ve Irak savaşına destek veren açıklamalar yapmaları, II. Emperyalist savaş sonrası kurumlarının bir biri ardına çatırdadığını gösteriyordu.

Bu dönemde, yani Irak saldırısından hemen önce ABD başkanı Bush'un söylediği "AB mi kaldı, alın işte üçe böl-düm" cümlesi, keza "21. yüzyılda BM gerekli mi değil mi diye bakıyorum. Arkadaşlarımız bunu araştırıyorlar" sözleri tarihe geçecek önemdedir. ABD emperyalizmi, kendisini güçlü göstermeye çalıştığı bir dönemde bu sözleri sarfetmiş, bu kurumların artık işlevsizliğini ilan etmişti.

Ancak geçen zaman içinde bu kurumların hiçbirini yıkılmamıştır. Tersten, savaşın ilerleyen aşamalarında, ABD çeşitli biçimlerde bu kurumlara yeniden başvurmak, yardım istemek zorunda kalmıştır. 2004 yılında İstanbul'da gerçekleşen NATO zirvesinde NATO'dan destek istemiş, Irak hükümetinin kurulmasının çeşitli aşamalarında BM'yi sürece müdahil olmaya zorlamış; tabi ki kendi çizdiği sınırlar içerisinde ve kendi hakimiyetini kabul etmelerini zorlayarak. Bu kurumlar ise, önce ABD'yi tavizler vermeye zorlamış, bu tavizler üzerinden sınırlı da olsa sözler vermiş, ancak bu sözlerin hiçbirini tutmamışlardır. Mesela, 'Irak'ın kalkındırılması' bahanesiyle Madrid'de toplanan yardım zirvesinde diğer emperyalistlerin verdikleri parasal destek sözü sınırlı kalmış, üstelik bu sınırlı para da verilmemiştir. İstanbul NATO zirvesinde, ABD, adeta 'at pazarlığı' ile yürütülen tartışmalar ardından, NATO'nun Irak ordu ve polisini eğitmesi konusunda yardım sözü almış, bu söz de bir kenarda unutulup gitmiştir.

Tek başına bu durum bile, ABD'nin

gerçekte ne kadar zayıfladığının ve etkisizleştiğinin göstergesidir. Çünkü ABD, II. Emperyalist savaş öncesindeki saldırgan emperyalistler gibi, bu kurumları bir kenara fırlatıp atarak kendi yolunu çizme güç ve kendine güveni gösterememiştir. Bu yüzden, geri adım atmak zorunda kalmış, rakip emperyalistlerin cesaretini ve güvenini artırmıştır.

Irak savaşı başlarken

"Afganistan savaşı başladığından bu yana, ABD'nin asıl hedefi Irak'tır. Ancak ABD, Irak'a Afganistan veya Filistin'e olduğu kadar kolay saldırılamayacağını biliyor. Burada ABD'yi engelleyen üç önemli etken var: Irak baltasının taşıdığı güçlü 'anti-Amerikan bilinç'; Irak'taki muhalif güçlerin ABD'nin maddi-askeri-siyasi yardımlarına ve çabalarına rağmen Afganistan'daki Kuzey İttifakı gibi Saddam'ı devirecek kapasiteye ulaşamaması; başta Fransa, Rusya, Almanya olmak üzere diğer emperyalistlerin olası bir Irak saldırısında ABD'nin karşısında yer alarak Irak'a tam destek vereceklerinin bilinmiyor olması." (I. Kongre Belgeleri, sf. 258)

Kongremizi gerçekleştirdiğimiz dönemde, henüz Irak savaşının başlamasına bir yıldan fazla bir süre vardı. Geçen süreç tespitimizi doğruladı. ABD emperyalizmini engelleyen üç önemli faktör, fazlasıyla etkili oldu: Irak halkı, işgal başladığı andan itibaren ve Saddam'ın ortadan kaybolmasının şaşkınlığını üzerinden attıktan sonra çok güçlü bir direniş sergiledi; ABD'nin, 'Irak halkı bizi elinde çiçeklerle karşılayacak' demagojileri daha ilk çarpışmada tuzla buz oldu ve Kuzey Irak'taki Kürtler dışında ABD'yi destekleyen bir güç ortaya çıkmadı; diğer emperyalistler, dünya üzerindeki dengelerin altüst olması pahasına bu savaşı engellemeye çalıştılar, son koşulda geciktirdiler.

Mart 2003, ABD'nin Irak işgalinin başladığı tarih olarak kaydedildi. Savaşın başlaması, iki yönden de çok güçlü bir direnişin ortaya çıkmasını sağladı. Bir taraftan Irak halkı, ölümüne bir direniş sergileyip, küçük bir kasabada bile günlerce ABD askerlerinin ilerlemesini durdurabildiler. Diğer taraftan ise, Irak işgali başlamadan aylar öncesinden harekete geçen uluslararası destek, dünya işçi ve emekçilerinin eylemli gücü, en üst noktaya çıktı. Milyonlarca insan, Irak işgalini protesto etmek için sokaklara döküldü, savaşa taraf olan hükümetleri geri adım atmak zorunda bıraktı.

Savaşın başlangıç aşamasında, çok güvendiği Türkiye'den destek alamamak, ABD'nin savaş taktiklerini değiştirdi. Hem Kuzeyden hem Güneyden ülkeye girmeyi planlıyorken, Kuzeydeki savaşı Kürt örgütlerine bırakarak, kendisi Güneyden girmek zorunda kaldı. Kürt örgütleri, savaşın seyri az-çok ortaya çıkmaya başlayınca-ya kadar çok fazla varlık gösteremediler. ABD'nin başarısız olması ihtimali, kendilerinin Irak halkıyla karşı karşıya kalmasına neden olacaktı, kısmen 'sağlamcı' hareket ettiler ve bekle-

diler. Güneyde ise, ABD'nin beklemediği kadar büyük bir direniş, çok güçlü bir anti Amerikan tepki ile yüz yüze kaldılar.

Irak halkının direnişi, ABD'ye karşı savaşıma kararlılığı, başta Müslüman ülkeler olmak üzere dünya genelinde çok güçlü savaş karşıtı kitle eylemlerinin yükselmesine neden oldu. Bu eylemlerin en çarpıcılarının, ABD, İngiltere, İtalya gibi işgalci ülkelerde gerçekleşmiş olması, ayrıca üzerinde durmayı gerektiriyor. İşgalciler, 'Irak'a demokrasi götürmek' konusunda bırakalım Irak halkını ya da dünya halklarını, öncelikle kendi ülkelerindeki işçi-emekçi kitlelerin desteğini alamamanın sıkıntılarını yaşıyorlar.

ABD ordusu Bağdat kapılarını dayandığında Saddam'ın birden ortadan kaybolması, Irak direnişinde bir dönüm noktasıdır. Bu olayla ABD emperyalizmi, savaşı kazanmak için, her türlü yöntemi kullanacağını açıkça göstermiş oldu. Askeri gücünün yetmediği, kitlelere geri adım attıramadığı koşulda, mali gücünü ve çeşitli pazarlıklara girişerek, yönetimleri satın alarak çözümler bulma yöntemini devreye sokuyordu.

Saddam'ın ortadan kaybolması bir taraftan kitlelerin direnişlerinde kısa süren bir kırılmaya neden oldu. Bu da Bağdat işgalinin hızla gerçekleşmesini kolaylaştırdı. Ancak diğer taraftan, bir 'teslim töreni' yaşanmaması da işgalcilerin dezavantajı oldu. Bu tür durumlarda hep yaşandığı gibi 'kentlin ileri gelenlerinin', işgali tanıdıklarını açıkladıkları bir tören yapılmaması, işgalin meşruluğunu ortada bıraktı, kitlelerde teslim olma duygusunun tahribatlarını yaşatmadı.

Direniş büyük, önderlik zayıf

Bush, 1 Mayıs 2003 günü, Irak zafetini ilan etmişti. Ancak, savaş asıl olarak bundan sonra başladı. ABD emperyalizmi, Irak halkını savaşıarak yenmeyi başaramamıştı; bunun sonuçlarını 2,5 yıldır çok yoğun ve ağır bir biçimde yaşıyor. Giderek daha fazla zorlanacağı da görülüyor.

Irak halkı ordu, bürokrasi ve devlet erkani dağılıncaya, ilk anda bir şaşkınlık yaşadı, ama hızlı toparlandılar. Zaten başka çareleri de yoktu; ABD emperyalizmi bütün vahşetiyle saklıyor, her cepheden kuşatıyordu.

ABD askerlerinin kayıplarının sayısı tutuluyor, ama Irak halkından ölenlerin kaydı bile tutulmuyor. İşgalin başladığı günden bu yana bir tahmine göre 100 bin, ancak daha gerçekçi bir araştırmaya göre 200 bin Iraklı'nın öldüğü belirtiliyor. Vahşetin en korkuncu, terörün en pervasız uyguluyor kitleler üzerinde. Çöplüklerde işkence edilerek öldürülmüş, elleri arkadan bağlı insan cesetleri bulunuyor mesela. Yolda işine gitmekte olan insanlar, salt ABD askeri şüphelenildi diye, orak savrulmuş buğday tarlası gibi biçiliyor makineli tüfekler tarafından. Plastik kelepçeler, başına çuval geçirilmiş, diz çöktürülmüş insan görüntüleri Irak'ta ilgili bütün haberlerin ayrılmaz parçası. Ebu Garip'te ve adlarını bilme-

Direniş iki yönlü olarak büyüyor: Bir taraftan direnişçilerin kararlılığı, savaşıma azmi, en ağır terör ve vahşet karşısında bile geri çekilmemeleri, işgalin haksızlığını sorgulayanları artırıyor, bu yönüyle katılımları artırıyor. Diğer taraftan da direnişçiler hem işgalcileri, hem de işbirlikçilerini hedef alan eylemler düzenliyorlar, böylece yıldırma taktiği izliyorlar.

diğimiz sayısız toplama kampında, işçileri Bakanlık binalarında, bakanlık bahçesinde işkence gördükten sonra infuz ediliyorlar. Dinsel inançları, gelenekleri, ahlaki değerleri ayaklar altına alınıyor. ABD askerleri özel olarak eğitilmiş, Irak halkının hangi geleneğini nasıl aşağılayacağı öğretiliyor. Ancak Iraklılar, yaşadıkları acının altında ezilmek yerine, direnişi seçiyorlar.

Direniş, tek bir ilde ya da bölgede değil, Güney Kürdistan dışında tüm ülke genelinde sürüyor. Iraklılar, sınırlı güçlerle ya da salt öncülerle değil, kitle halinde direniyorlar işgale karşı. Nəcəf ve Felluce saldırılarında kentin sokak sokak, ev ev savunulması gibi örnekler, direnişin ne kadar yaygın yürütüldüğünün, bu arada ne kadar büyük kahramanlıkların yaşandığının göstergelerinden. ABD'nin en büyük korkusu da direnişin bu kadar büyük bir hızla yayılması.

Direnişçiler, ilk aylarda, parçalı ve dağınık, görece birbirinden bağımsız bir yapıya sahiptiler. Ancak bir yıl içinde ordulara karşı büyümeye başladılar. Kimi gazeteler, direnişçilerin sayısının onbinlerle ve bunların destek güçlerinin yüzbinlerle ölçülebileceğini söylüyorlar. Ama en önemlisi, direniş işçi emekçi kitleleri kucaklayarak büyüdü. Yoksul kitleler, direnişin asli unsuru haline geldiler. Bu durum, nicel güç ve etkisi bir yana, direnişin kararlılığını güçlendiren, sınıfsal yapısını netleştiren bir rol oynadı.

İşgalciler, bilinçli bir biçimde kitlelerin yaşam koşullarını zorlaştırıyor. Gelmeyen elektrik, akmayan sular, ödenmeyen maaşlar, açlık, ilaç sıkıntısı, yokluklar vb ile yaşamı her cepheden kuşatma altına alıyor ve bir anlamda halkı cezalandırıyor. Trafik, asayiş, yağmaya karşı güvenlik gibi işler, işgalciler tarafından bilinçli bir biçimde ortada bırakılıyor. Ama başta Şiilerin Mehdi ordusu olmak üzere, direnişçi güçler, bulundukları her alanda asayiş sağlıyor, milisler oluşturuyor, gece nöbetleriyle adli olaylara ve yağmaya karşı önlem alıyorlar. Böylece bulundukları kentin yönetimini fiilen üstlenerek, bir anlamda kendi 'iktidar' organlarını kuruyorlar. Bu da kitlelerin direnişçilere olan bağlılığını ve desteğini artıran bir etki yaratıyor. ABD emperyalizminin, işgali kurumsallaştırmak, direnişi basturmak için attığı bütün adımlar, kendisini vuran bir silaha dönüşüyor.

Mesela Şiilerle Sünniler arasında tarihten gelen düşmanlık, işgale başlarken ABD'nin en çok önemseydiği konulardan biriydi. Sünni yönetimin baskısından bunanan Şiilerin, 'ABD askerlerini görür görmez ayaklanacakları' yolundaki beklentinin dayanağı da buydu. İşgalin ilk aylarında Şiilerin bir süre sessiz kalmaları, ABD açısından yetersiz görülüyordu. ABD, Şiilerin sessiz kalmasını değil, Sünnilere karşı savaşımasını, işgalin akıf gücü haline gelmesini istiyordu. Bu nedenle Şiiler üzerindeki baskıyı artırmaya karar verdi. Ancak planlandığının tersine, bu baskı Şiilerin de direnişe katılma-

sına neden oldu. Şiilerin en genç ve en savaşçı unsurları, işbirlikçi Şii lider Sistani'den koparak genç savaşçı Mukteda el Sadr'ın ordusuna katılmaya başladı. Böylece işgale direnen kesim genişledi. Arkasından Nisan 2004'te ABD'nin aynı tarihlerde hem Felluce'ye hem de Nəcəf'teki Sadr ordusuna dönük saldırı başlatması, Sünni ve Şii direnişlerinin birleşmesinin fitilini ateşledi. İşgale karşı direnen iki kesim, birbirlerini güçlendirmenin, destek ve dayanışmayı büyütmenin işgale karşı daha etkili bir yanıt olacağını gördüler, öyle de davrandılar.

ABD'nin saldırganlığının büyüklüğü, işbirlikçisi kesimlerde de dalgalanmalar yaratıyor. Irak ordu ve polis güçlerinin önemli bir bölümü, direniş karşısında geri adım atma yolunu seçiyorlar. Mesela Bağdat, Samarra, Felluce ve Nəcəf'te en şiddetli çatışmaların yaşandığı 2004 ilkbahar aylarında, ordu içinden direnişe katılan ve silahlarını işgal ordusuna çevirenlerin oranı yüzde 10'u buldu. Ordudan istifa ve firarların oranı ise yüzde 40'a kadar fırladı.

Benzer biçimde, direniş işbirlikçi bürokratlarda da dalgalanmalar yaratıyor. Geçici Hükümet Konseyi'nin pek çok üyesinin sonrasında istifa etmesi bunun göstergelerinden biridir.

Direniş iki yönlü olarak büyüyor: Bir taraftan direnişçilerin kararlılığı, savaşıma azmi, en ağır terör ve vahşet karşısında bile geri çekilmemeleri, işgalin haksızlığını sorgulayanları artırıyor, bu yönüyle katılımları artırıyor. Diğer taraftan da direnişçiler hem işgalcileri, hem de işbirlikçilerini hedef alan eylemler düzenliyorlar, böylece yıldırma taktiği izliyorlar. Yollara mayın döşemek; işgal askerlerinin geçiş ya da toplanma noktalarında bombalı araç patlatmak; intihar eylemi düzenlemek; işgal askerleriyle ya da Irak hükümetiyle ticaret yapan başka ülkelerin işçi ve işadamlarını kaçırarak rehin pazarlıkları yürütmek, böylece caydırıcı olmak; asker ya da polis olmak için, yani işbirlikçiliği en üst noktadan gerçekleştirmek üzere kayıt yaptırmaya çabanan Iraklılara bombalı saldırı düzenlemek; Geçici Hükümet Konseyi'nin başkanından, bakanlara, milletvekillerinden hükümet görevlilerine suikast düzenlemek gibi eylemler, Irak'ta en çok görülen biçimler.

Bu eylemler içinde en etkili olanlardan birisi rehin alma eylemleri. 'Ekmeğin parası' adına Irak'a giden işçiler, işgali güçlendirdiklerini bilmiyor olabilirler, ancak birkaç rehin eyleminin yaşanması, oradaki ölüm korkusu, başkalarına da örnek olacak, gidenlerin sayısını sınırlandıracaktır. Bu da ABD'nin lojistik olanaklarının daralması anlamına gelir. Keza, işgal askerlerinin rehin alınması da oldukça etkili bir eylemdir. Asker cenazelerinin ülkeye dönmesi, ancak belli bir sayıyı aştıktan sonra kitlelerde tepki oluşturacaktır. Ancak, işgalci bir askerin hayatı karşılığında ordusunun geri çekilmesini istemek, o ülkede önemli bir hareket ve işgal karşıtlığı yaratıyor, bu yönüyle de eylem hedefine ulaşıyor.

ABD emperyalizmi, Irak direnişiyle

başta çıkamayınca yok saymaya çalıştı. Medyanın gündeminden düşürerek, direniş bitmiş havası yaratmak istedi. Basında direniş haberlerinin azalması, hatıta kimi durumlarda tümünden kalkması, bu yönde belli bir etki de yarattı. Ancak durum bunun tam tersi. Genel Kurmay Başkanı Richard Myers'in, geçtiğimiz Mayıs ayında yaptığı açıklamaya göre, iki yılın sonunda, Irak'taki direnişçiler, artık günde 50-60 saldırı düzenleyecek kadar büyüdüler. Gerek ABD askerlerine, gerekse işbirlikçi orduya dönük verdirdikleri kayıplar da bu paralelde arttı.

Irak'ın dersleri, başka ülkelerin direnişçilerine de örnek oluyor. Mesela son dönemlerde, Afganistan'da da direnişin büyümesi, mayın döşeme, rehlin alma gibi eylemlerin başlaması, bu derslerin değerlendirildiğinin göstergesi.

Irak direnişi, ilk başladığı andan itibaren Vietnam direnişiyle paralellikler kuruldu, karşılaştırıldı. İki direniş bir çok açıdan benzerlik taşıyor elbette ki. Ancak en temel konuda, önderliğin niteliği konusunda çok önemli bir ayrım var ve bu ayrım, direnişin kaderini belirleyecek düzeydedir. Vietnam direnişinin başında devrimci bir parti bulunuyordu. Bu parti, tüm muhalif kesimleri kendi çatısı altında birleştirmeyi başarmış ve direnişi tek bir merkezden yürütebilmişti. Keza dönemin devrimci-sosyalist söylemlerinin yüksekliği, Vietnam'daki partiyi siyasal olarak da güçlendiriyordu. Irak direnişi ise, devrimci-komünist bir önderlikten yoksun olmanın sıkıntılarını yaşıyor. Direnişin önderliğinin radikal islamcı bir kimlikle sınırlı olması, en büyük zaafını oluşturuyor.

Diğer taraftan Vietnam direnişinin devrimci ve kararlı yapısı, destek güçlerini de ona göre şekillendirmiştir. Tüm dünyayı saran '68 eylemlerinin çıkış noktası, Vietnam işgali karşıtlığıdır. Irak'a destek eylemleri ise, başlangıçta dünya genelinde yaygın olmasına, hatta işgalci ülkelerde son derece etkili eylemler yapılmasına karşın, zaman içinde istikrarsızlaşmış, eriyerek zayıflamıştır. Genel bir direniş duyarlılığının, daha ileri gitmesi de beklenemez zaten. Bugün Irak'taki direnişe destek, asıl olarak Arap ülkelerinden Irak'a giden tek tek savaşçılara bırakılmış durumdadır.

Bu noktada dünya konjonktüründeki fark devreye girmektedir. Vietnam direnişinin yaşandığı dönem, sosyalizmin prestijinin yüksek olduğu, dünyanın üçte birinin 'sosyalist kamp' olarak adlandırılan blok içinde olduğu, devrimci rüzgarların kitleler üzerinde güçlü estiği bir dönemdir. Keza, Vietnam'ın kuzey yarısında devrimin gerçekleşmiş olması, yanı başında Çin gibi devrimini yakın bir zamanda gerçekleştirmiş bir ülkenin bulunması gibi avantajlar, Vietnam devrimini güçlendiren etkenlerdi. Bugün ise, Irak direnişine destek verecek güçlü bir sosyalist ya da devrimci ülke, hatta hareket yoktur. Iraklı direnişçilerin, ABD'ye rakip emperyalistlerle işbirliği yapmaya açık olması, desteği onlardan alması, hem kendisinin devrimci bir kimliğe sahip olmamasından, hem de

Tüm dünyayı saran '68 eylemlerinin çıkış noktası, Vietnam işgali karşıtlığıdır. Irak'a destek eylemleri ise, başlangıçta dünya genelinde yaygın olmasına, hatta işgalci ülkelerde son derece etkili eylemler yapılmasına karşın, zaman içinde istikrarsızlaşmış, eriyerek zayıflamıştır. Genel bir direniş duyarlılığının, daha ileri gitmesi de beklenemez zaten. Bugün Irak'taki direnişe destek, asıl olarak Arap ülkelerinden Irak'a giden tek tek savaşçılara bırakılmış durumdadır.

güçlü bir devrimci destek alamamasındandır.

Bütün bu etkenler, oldukça yaygın olmasına ve nicel gücüne rağmen, direnişin zayıf yayını oluşturmaktadır.

Ancak ABD emperyalizmi, Irak'ta kullandığı bütün kimyasal silahlara, 'salkım bombaları'na, 'papatya biçen'lere, Ebu Garip ve diğer cezaevlerinde yaptığı sayısız işkencelere ve kitlelere dönük vahşi katliamlara rağmen, en son teknoloji ürünü silahlarına, uzaydaki uydularından termal kameralarına rağmen, hatıta direnişçilerin bütün zayıflıklarına rağmen, Irak direnişinin büyümesini durduramamaktadır.

Kürt işbirlikçilerinin işgal karşısındaki tutumu

Kürt halkının yüzyıllardır yaşadığı baskı ve sömürü, kitlelerin ve özellikle de devrimcilerin en hassas olduğu konulardan biridir. Uluslaşma sürecinde kendi devletini kuramamak, dört parçaya bölünüp her parçada ayrı bir baskı ve asimilasyonla karşı karşıya kalmak gibi etkenler, ezilen bir ulus olarak Kürtlere sahip çıkılmasına neden olmaktadır. Ancak Irak işgali bu ilişkiyi tersine çevirmiştir.

Güney Kürtlerinin işgalin başladığı andan itibaren tutumu, Irak'ın soğuk yüzünü oluşturur. Güney'deki işbirlikçi Kürt partileri, savaşı kendi devletlerini kurma yönünde büyük bir fırsat olarak gördüler. Ve bu 'fırsat', gözlerini öylesine kamaştırdı ki, Irak'ın emperyalistler tarafından işgaline önyak oldukları gibi, sonrasında Arap halkının işgalcilere karşı direnişlerini bastırmaya bile yelten-diler, halen de bu uğursuz rolü oynamaktadırlar.

'91'deki Körfez savaşı öncesinde, Güney Kürtleri, Irak devleti içinde özerk bir yapıya sahipti. Savaş sonrasında ise, '36. paralelin kuzeyi' olarak sını çizilen bölgeye, Irak devletinin müdahalesi yasaklanınca, bölgede fiilen bir devlet kurulmuş oldu. Güney Kürtlerinin, daha örtük bir biçimde de olsa, ABD ile işbirliği yapmaları, bu döneme dayanır. ABD emperyalizmi, onlara, uygun koşullar olduğunda bu bölgede devlet kurmaları sözünü verdi. Zaten uygulamalar da bu yöndeydi. Güney Kürtleri, kendi ordularını korudular, kendi eğitim sistemlerini geliştirdiler, kendi hukuksal yapılarını oturtular, hatta son dönemlerde kendi parasını basmak gibi adımlar bile atıldılar. Bütün bunlar, ABD'nin izni ve gözetimi altında yapıldı. Karşılığında ise, ABD, başta Irak ve İran olmak üzere, bölgedeki bütün faaliyetlerinde Güney Kürdistan topraklarını gizli üs olarak kullandı, kullanmaya devam ediyor.

Yaklaşık 12 yıl boyunca ABD ile örtük bir işbirliği kuran bu Kürt partiler, Irak savaşının başlamasıyla birlikte bunu açıktan yapmaya başladılar. İşbirlikçi Kürt partileri, işgal başladığı andan itibaren, kendilerini ABD emperyalizmine yedeklediler.

Ortadoğu'daki halkların, baş düşman

ılan ettikleri ABD, bugün Kürt işbirlikçilerinin en büyük dostudur, çünkü onlara -belirsiz bir gelecekte bile olsa- bağımsız bir devlet vaatmektedir. Bu vadin karşılığında ödenmesini istediği bedel ise çok büyüktür, çok ağırdır, daha-sı utanç vericidir. Ancak Kürt işbirlikçileri, kendi güçleriyle elde edemedikleri devletlerini, ABD'nin icazetiyle kurabilmek için bu bedelleri ödemek konusunda tam bir pervasızlık içindedirler.

Peşmerge, ABD'nin Irak'taki en güvendiği güçtür. Kitlelere dönük saldırılarda Irak ordusundan fire verilmesi ihtimali vardır, ancak peşmerge, firesiz biçimde saldırının bir parçası olmaktadır. Direnen kentlerde, peşmerge, ABD ordusunun giremediği yerlere giren, saldırımadığı alanlara saldırıran bir maşa durumuna gelmiştir.

Üstlendiği bu misyon, Kürt halkını, her geçen gün biraz daha diğer halklara uzaklaştırmaktadır. Sadece Irak halkı değil, tüm Ortadoğu halkları, Kürt halkına karşı eski sıcak ve sahiplenici duygularını yitirmektedir. Giderek tüm dünya halkları, Kürtlerin savaştaki misyonunu daha fazla sorgulamaya başlamıştır. Bunu sadece Türkiye'de olduğu gibi, Kürt halkının savaş karşıtı eylemlerden uzak tutulması olarak görmemek gerekir. ABD Başkanı Bush'un; Avrupa gezilerinde, kütesel eylemlerle protesto edilirken, Avrupalı Kürtler tarafından alkışlar ve törenlerle karşılanılmaktadırlar.

Üstlendikleri görevle, Kürt işbirlikçileri, her geçen gün biraz daha, Ortadoğu'ya ABD hançeri gibi saplanmış İsrail'e benzemektedir. Kürt işbirlikçilerinin, İsrail'le kurdukları ilişkiler de, bu durumu perçinlemektedir. Güney'de yüzlerce İsrail ajanı ve askerlerinin peşmerge-lere Irak'taki direnişi bastırmak üzere eğitim vermesi, aradaki ilişkinin boyutunu göstermek açısından önemlidir. Güney'de adeta yuvalanmış olan İsraililer, aynı zamanda İran ve Suriye'nin Kürt bölgelerine de geçiyor, burada gizli operasyonları yönetebiliyorlar. Kürt işbirlikçileri Irak'ta olduğu gibi, İran ve Suriye'de de ABD ve İsrail'in eli/gözü oluyor, hareket serbestisi kazandırıyorlar.

İsrail'le Kürtler arasında giderek gelişen bu ilişkiler, ABD emperyalizminin doğrudan isteği ve teşviki ile sağlanıyor. Dünya üzerinde bu kadar yalnızlaşmış, Irak'taki direnişin büyüklüğü ve Ortadoğu halklarının nefretiyle kuşatılmış durumdaki ABD, bu en kritik sahada, kendisine sadakat ve bağlılık gösteren bu iki gücün işbirliğinin kendisini de güçlendireceğini biliyor.

Kürt işbirlikçilerin öncelikli hedefi, Kerkük'ün statüsünü kendi lehlerine oluşturabilmektir. Irak petrollerinin yaklaşık yüzde 25'ine sahip olan Kerkük ili, karmaşık nüfus yapısıyla tartışmalı bir bölgedir. Saddam döneminde nüfus yapısıyla oynanmış, zorunlu göçlerle dengesi değiştirilmiş olması, bu tartışmayı derinleştirmektedir. Bu nedenle her kesim, orada hak iddia edebilmektedir. Araplar, Kürtler ve Türkmenler, nüfus dengesini kendi lehine değiştirmeye ça-

lısmaktadırlar. Böylece gelecekteki bir ayrışmada Kerkük'te hakimiyetlerini kurabileceklerdir. Ancak bu konuda en başarılı olanlar Kürtlerdir. Dört bir yandan Kerkük'e taşkınlıkları insanlar ile, nüfus yapısında ağırlığı ele geçirmiş durumdadırlar.

Kürtlerin en büyük özlemi olan, devletleşme hedefleri de bugün gerçekleşmeye çok yaklaşmış durumdadır. Irak'ta hükümet kurma ve anayasayı hazırlama çalışmaları sırasında, Kürt bölgesinin başkanı olan Barzani, çok açık bir biçimde kendi devletlerini kurma işini adım adım hayata geçireceklerini söylemiştir. Bunun önündeki tek engel, ABD'nin biraz daha beklemek istemesi, gelişmelerin seyrinin tam olarak netleşmemesidir. ABD, düşman komşular tarafından kuşatılmış olan bir Kürt devletinin kendisine yeterince faydalı olmaya çağını düşünmektedir. Üstelik bu devletin denize sınırının olmaması, petrol nakliyatı başta olmak üzere, her tür ulaşım ve nakliye işi için sorun yaratacaktır. Keza, Türkiye'nin bölgedeki bir Kürt devletine cepheden karşı olmasını da dikkate almak zorunda kalmaktadır. Ancak ABD emperyalizmi, Irak'taki inisiyatifini tümelden kaybettiği, direnişi artık hiçbir biçimde durduramaz hale geldiği, savaşta yenikliğine kabul ettiği noktada, Güney'in ayrılarak ayrı bir devlet kurmasını isteyecektir.

Kürt halkının, her halk gibi kendi kaderini tayin hakkı vardır ve bu hak, ayrı devlet kurma hakkını içinde barındırmaktadır. Ancak bu devleti, emperyalistlerin bir sopası haline gelip direnen bir halkın üzerinden, onların başkaldırısını ezmeye çalışarak kurmak; onaylanacak, meşru görülecek bir tutum değildir. II. Emperyalist savaş sonrasında Yahudiler, tüm dünyanın gözünde mağdur bir halktı. Ancak kendi devletlerini Filistin halkının üzerine kurmaya çalışmaları sonucunda, çok hızlı bir biçimde dünya halklarının gözünde teşhir oldular. Bugün İsrail, işçi ve emekçi kitleler, ezilen halklar nezdinde ABD'nin masası, Ortadoğu halklarına sokulmuş bir kamadır. Güney'deki Kürt işbirlikçileri de, böyle bir durumla karşı karşıya kalma tehlikesi içindedirler.

Savaşın destekleri azalıyor

İşgal başladığından bu yana, ABD'nin bütün planları peşpeşe boşa çıkmakta, Pentagon'daki hesap, Bağdat çöllerine uymamaktadır.

ABD emperyalizmi bu savaşa başlar-ken, 38 ülke ona destek vereceğini açıklamıştı. Bu 38 ülkeden önemli bir kısmı, sembolik bir destek sunmakla yetindiler (10'lu rakamlarla askeri destek gibi). Geçen zaman içinde bu destek önemli oranda azaldı. Hatta İspanya'nın asker çekmeye başlamasının üzerinden, pek çok ülke askerlerini geri çekme kararı aldı, ya da doğrudan çekmeye başladı. Nikaragua, Dominik Cumhuriyeti, Honduras, Filipinler, Tayland, Yeni Zelanda, Macaristan ve Portekiz askerlerini geri çeken ülkelerden bazıları. Şu anda

Irak'ta 150 bini Amerikalı olmak üzere 24 ülkeden 175 bin asker bulunuyor. En büyük destek 8 bin askerle Britanya, arkasından 3 bin 600 askerle G. Kore'ye ait.

Rehin eylemlerinin de yarattığı caydırıcılık bir başka handikapıdır ABD'nin. Bu eylemler yüzünden, pek çok ülke ya da şirket, Irak'taki faaliyetlerini durdurmaya, geri çekilmeye başladı. Bu durum, en başta ABD'nin lojistik olanaklarını etkilemektedir.

ABD'nin en önemli müttefiklerinin yaşadığı durum, ABD'nin başka bir sıkışma noktasıdır. Bu ülkelerin herbirinde güçlü kitle eylemleri yaşanmakta, bu eylemler yönetimleri zora sokmaktadır. Savaşın baş savunucularından biri olan İspanya başbakanı Aznar, savaş başladıktan sonraki ilk seçimleri kaybetti. Savaş karşıtı söylemlerle seçimleri kazanan yeni başbakan Zapatero ise, kısa bir süre içinde Irak'taki birliklerini çekti. İtalya başbakanı Berlusconi'nin, ülkesindeki yerel seçimleri kaybetmesi de, savaş politikalarının İtalyan halkı nezdinde destek bulmadığını göstermektedir. İngiltere'de Blair hükümeti, Mayıs ayında yapılan seçimleri zorlukla kazanmıştır. Seçimlerden bir süre sonra patlayan bombalar üzerinden yürütülen propaganda ve 'teröre karşı' kılıfıyla sunulan baskı-terör yasaları tepkilere yol açtı. Zaman geçtikçe kitlelerde savaş karşıtlığı daha fazla açığa çıkmaktadır. Bu ülkelerin her biri, işgal başlamadan önce en güçlü kitle eylemlerinin yaşandığı ülkelerdir aynı zamanda. Kitlelerin artan savaş ve işgal karşıtlığı, başbakanların ayağının altındaki zemini kayganlaştırmaktadır.

Bugün ABD, savaşabilmek için en önemli güç faktörünü, kendi ülkesindeki kitle desteğini de yitirmektedir. 11 Eylül'ün hemen ardından yapılan kamuoyu araştırmalarında, kitlelerin yüzde 95'i 'teröre karşı savaş'ı meşru görmekteydi. ABD, arkasına bu güçlü kitle desteğini alarak girmişti Afganistan'a. Yaklaşık 1,5 yıl sonra 'kitle imha silahlarını bulmak' ve 'terörü kaynağında yoketmek' adına Irak'a saldırdığında ise, ABD'de düzenlenen büyük savaş karşıtı eylemlere karşı, Amerikalıların belli bir kesiminin savaşa desteği sürdürmekteydi. Hatta halkın yüzde 70'inin desteğine ulaştığı zamanlar oldu. Ancak savaşın ilerleyen aşamaları, Irak'ta kitle imha silahlarının ortaya çıkması, ölen ya da Irak sendromu yaşayan askerlerin dönmeleri, işkence fotoğrafları vb. ABD halkının işgali sorgulanmasına, savaşa desteğini azaltmasına neden oldu. Savaşın ikinci yıldönümünde, ABD halkının yüzde 51'i, Irak'taki askerlerin geri dönmeleri gerektiğini söylemeye başladı.

Geride bıraktığımız Ağustos ve Eylül ayları ise, ABD emperyalizmi açısından, dengelerin tam bir başaşağı gidiş yaşadığı bir dönem olmuştur. Ağustos ayının 2'sinde, Irak'ta bir çöplükte elleri bağlı, işkence görmüş 19 Iraklının cesetlerinin bulunmasının arkasından, Irak'ta oldukça şiddetli eylemler gerçekleşmiş ve 14 ABD'li asker birden, direnişçiler tarafından öldürülmüştür. Bunun üzerine ABD

başkanı Bush, savaşın bütün şiddetiyle devam ettiğini, bitene kadar da Irak'tan çekilmeyeceklerini açıkladı. Bu açıklama, aynı zamanda ABD halkının savaşa uzaklığının giderek artmakta olduğu bir dönemde gündeme geldi.

Aynı günlerde, ABD'li bir asker annesi Cindy Sheenan, yeni bir savaş karşıtı hareket başlattı. Oğlu Irak'ta ölen Sheenan'ın, 'oğlum neden öldü, sadece bunu öğrenmek istiyorum' diye başlattığı protesto, hızla büyüdü, yayıldı, ABD genelinde savaş karşıtı hareketin sembolü haline geldi. Bunun sonucunda 24 Eylül günü ABD'de yüzbinlerce kişinin katıldığı gösteriler düzenlendi. Bu sayı, Irak işgalinin başladığı günlerden bu yana, ABD'de gerçekleşen en etkili gösterileri ifade ediyordu. Bu aynı zamanda, ABD'de belli bir durgunluğa girmiş olan savaş karşıtlığının, yeniden ve hızla yükselmekte olduğunu gösteriyordu.

Aynı dönemde yaşanan bir başka olay da, Katrina kasırgasıydı. Kasırga, bir rivayete göre, Rusya tarafından şiddeti artırılarak ABD'ye yönlendirilmiş bir fırtınaydı. Emperyalist ülkelerin doğanın dengesi ile oynayabildikleri, doğal olayları da kendi çıkarları doğrultusunda bir silah olarak kullanabildikleri bir sır değil, bu nedenle bu kasırganın da böyle gelmiş olması şaşırtıcı olmaz. Ancak bizi asıl ilgilendiren, Katrina kasırgasının ortaya çıkardığı gerçeklerdir. Kasırga bölgesi yoksul siyahların yaşadığı bir bölgeydi ve felaketten etkilenenler de asıl olarak siyahlar oldu. Bu yoksul kitlelere günlerce yardım gönderilmedi, hükümet duruma müdahale etmedi. Dahası, müdahale için hazırlanmış olan ekipler, afetlerde kullanılacak helikopterler vb, Irak savaşına gönderilmişti. Dünyanın öbür ucuna bile 'demokrasi' ve 'uygarlık' götürme iddiasında olan ABD'nin kendi topraklarında yaşanan bir felakete bile müdahale etme gücünün olmadığı açık bir biçimde ortaya çıktı. Hele ki bu felaketin mağdurlarının siyah yoksullar olmasının yarattığı dışlama ve umursamazlık, bütün dünyanın gözleri önünde teşhir oldu. Aradan haftalar geçmiş olmasına rağmen, henüz ölü sayısının bile tespit edilememiş olması, onbinlerce insanın afet sonrası salgın hastalıklar ve açlıkla ölüme terk edilmesi, durumun vahametini daha da derinleştiren bir etken oldu. Bütün bunların sonucunda ABD hükümetine ve politikalarına dönük güvensizlik ve karamsarlık derinleşti.

Bu olaylar öncesinde de ABD'li kitlelerin savaş karşıtlığını derinleştiren etkenleri sıralamıştık. Son yaşanan olaylar, bunu daha hızlı bir biçimde büyüttü. Bugün ABD halkının Bush hükümetine ve onun savaş politikalarına verdiği destek, yüzde 32'ye kadar düşmüş durumda. Bugün, ABD sermayesinin işi daha zorlaşmıştır.

ABD'nin Irak bataklığı

ABD emperyalizmi, savaşa başlarken kendi güçlü ve modern silahlarına çok fazla güveniyordu. Daha savaş başlamadan önce, ABD ordusunun kullanacağı

silahlar, ABD askerlerinin teçhizatları konusunda sayısız, başdöndüren haberler yayıldı. Ancak bu silahlar, önce çöllerin kavurucu sıcaklığında işlevsiz hale geldi, arkasından kitlelerin direnişleri karşısında oyuncığa dönüştü. Öyle ki, daha savaşın ilk günlerinde Irak'lı yaşlı bir direnişçinin silahından çıkan mermiler, ABD helikopterini düşürmeye yetmişti.

Arkasından, Irak savaşında robotlar kullanmaya başladı. Bu robotlar ortalama askerlerden daha yüksek atış ve isabet oranlarına sahipler, arazide yön bulabiliyor, engellerden sıyrılabilirler, kimyasal silahları algılayabiliyorlar. Keza uzaydaki uydu sistemlerini de bu savaş sırasında oldukça etkili kullandılar. Yani ABD, teknolojik ve mekanik üstünlüğünü Irak'taki direnişi yokedebilmek için tümüyle harekete geçirdi. Ancak bu üstünlük bile, ABD'nin savaşta üstünlük sağlamasına yeterli olmadı. Kitlelerin gücü ve direnişi, her tür teknolojik hakimiyeti boş çıkartacak bir biçimde bünyemeye devam etti.

Üstelik bugün ABD emperyalizmi, savaşabilmek için en önemli, en gerekli 'silahı' bulamamanın sıkıntısını yaşıyor. Asker sayısını artıramıyor. Savaştan dönen askerlerin hemen hepsinin çeşitli psikolojik sorunlar yaşaması, 'Irak sendromu'nun pençesinde kıvrılan hastalıklı ruh halleri, ek olarak artan asker tabutları, ABD halkının savaş konusundaki bakışını değiştiriyor. Askerliği çekici hale getirebilmek için ABD, Irak'taki askerlerine astronomik düzeylerde maaş ödüyor, ikramiye ve teşvikleri artırıyor. Gönüllü sayısını artıramadığı koşullarda, zorunlu askerliği devreye sokmak, emekli ya da terhis olmuş askerleri yeniden askere almak gibi yöntemleri de düşünüyor.

ABD'nin asıl hedefi ise, Irak'taki ordu ve polis teşkilatını güçlendirmek. Şu anda, Iraklı kukla güvenlik güçlerinin sayısı 136 bin civarında. Bir yıl içinde ABD bu sayıyı 270 bine çıkarmak istiyor. Ancak direnişin devam etmesi, işbirlikçi-kukla ordu ve polis teşkilatının sayısının artırılmasına en büyük engel. Bir taraftan, direnişin gücü işbirlikçilerinin sayısının artmasını zorlaştırıyor, bir taraftan da bu güvenlik güçlerinin, operasyonlara gönderildiklerinde firar etmesi ya da direnişe katılması artıyor. Bu nedenle, ABD, şimdilik en güvenilir bulduğu peşmerge güçlerini öne sürmeyi tercih ediyor.

ABD'nin kullandığı bir başka yöntem ise, ölüm mangaları oluşturmak. Latin Amerika'da, özellikle de Kolombiya'da çok yaygın olarak kullanılan bu yöntemle, gizli birlikler, maskeli ve rütbe işareti taşımayan özel askeri giysiler giyiyorlar, direnişe destek veren ya da katılan kişilere dönük olarak özel suikast, yakalama vb işler yapıyorlar. Kontraerilla faaliyetinin önemli bir parçası olan bu birlikler, Irak'ta da yaygın olarak kullanılmaya başlandı.

ABD, işgalin meşruiyetini sağlamak için, işgal başladıktan kısa bir süre sonra Geçici Hükümet Konseyi oluşturdu

**Bütün işaretler,
ABD'nin yenilgisinin her geçen
gün biraz daha
yakınlaştığını gösteriyor. ABD emperyalizmi, Irak'ta
attığı her adımla
biraz daha bataklığa saplanıyor.
Irak halkının
direnişi, kendi ülkelerindeki kitlelerin savaş karışıklığı, diğer emperyalistlerin
savaş konusunda
ABD'nin karşısına
çıkardığı engeller;
bunların hepsi
büyüyor ve
ABD'nin işini zorlaştırıyor.**

ve NATO zirvesi sırasında yönetimi bu göstermelik kukla hükümete devrettiğini açıkladı. Böylece işgalin meşruiyetini oluşturmak istiyordu. Ocak 2005'te parlamento ve hükümet için seçimler yapıldı, ancak bunlar bile öylesine göstermelik, öylesine uydurmaydı ki, ABD, bu seçimlere uluslararası gözlemcilerin katılmasına bile izin vermedi. Keza anayasa çalışmaları da benzer zorluklar altında sürdü.

Ancak geçen zaman, işlerin düzene girmesinden daha da karışmasına, ABD'nin inisiyatifinin güçlenmesinden daha da zorlanmasına neden oluyor. Şu gün en önemli konu, Irak'ın üç bölünmeye doğru doludizgin gidiyor oluşudur. Bir taraftan Güney'deki Kürt işbirlikçiler, Irak bayrağını asmayacaklarını, kendi paralarını kullanacaklarını, şimdilik federasyona razı olduklarını ama fırsatını bulduklarında kendi devletlerini ilan edeceklerini açıktan söylüyorlar. Irak'taki en önemli petrol kaynakları burada olduğu için, Irak'taki diğer kesimlerin tepkisini alıyorlar. Keza, kendi topraklarındaki Kürtlere örnek olmasından korkan Türkiye, İran ve Suriye arasında Kürt sorunu üzerinden yeni bir yakınlaşma kuruluyor. Diğer taraftan Irak'ın güneyindeki Şii kesim, İran'la ilişkilerini derinleştiriyor ve bulundukları bölgede ayrı bir baş çekmeye başlıyor.

Böylece ABD'nin başından beri hiç istemediği tablo ortaya çıkıyor: Denize sınırı olmayan, bu yüzden petrolü taşıma olanağı bulunmayan ve komşularıyla düşman bir Kürt devleti; sadece Sünnilerden oluşan, petrol bölgelerini elinde tutamadığı için diğer iki parçaya ve ABD'ye düşman bir Irak devleti; İran'la ittifak kuran, ama Irak'ın denize açılan kapısı olduğu ve petrol yataklarının önemli bir bölümünü içine aldığı için stratejik önem taşıyan bir Şii devleti. Bu bölünmenin, taraflar arasında petrol yüzünden iç savaşı körükleyeceği yolundaki kaygılar da haksız değil. Topraklar parçalanırken, sadece petrol yüzünden değil, Saddam döneminde göçlerle karmaşılaşmış nüfus yapısı nedeniyle de oldukça ciddi sorunlar, Irak'ın geleceğini daha çetrefilli hale getiriyor.

ABD'nin en büyük amacı, Irak işgalini bir an önce kurumsallaştırmak ve savaşta büyütecek adımları rahatça atabilmek. Bu nedenle bir taraftan pazarlıklarını yönetirken, bir taraftan direnişçilerle görüşmekten bile çekinmiyor. Haziran 2005'te, ABD'nin direnişçilerle gizli görüşmeler yaptığı açığa çıktığında ABD bunu tekzip etmedi. Bu görüşmelere, direnişçilerin radikal kesimleri katılmadı. Katılan direnişçilerin ise tek talebi, ABD'nin çekilme takvimi sunmasıydı.

Bütün işaretler, ABD'nin yenilgisinin her geçen gün biraz daha yakınlaştığını gösteriyor. ABD emperyalizmi, Irak'ta attığı her adımla biraz daha bataklığa saplanıyor. Irak halkının direnişi, kendi ülkelerindeki kitlelerin savaş karışıklığı, diğer emperyalistlerin savaş konusunda ABD'nin karşısına çıkardığı engeller; bunların hepsi büyüyor ve ABD'nin işini zorlaştırıyor.

Tüm bu gelişmeler, ABD'nin bu bataklıktan kurtulamayacağı yolundaki yorumları güçlendiriyor. Pek çok devrimci örgüt dahil olmak üzere, savaşta yakından takip edenlerin yorumları, ABD'nin artık yenilmekte olduğu konusunda ortaklaşıyor. Ancak ABD'nin yenilgisini ilan etmekte bu kadar acele etmemek gerekir. Çünkü ABD emperyalizmi, egemen sınıfların binlerce yıllık yönetim tecrübesini, kendi çıkarları doğrultusunda kullanıyor. Kitlelerin zayıf noktalarından yararlanarak yeni argümanları, yeni araç ve yöntemleri devreye sokuyor. Bundan sonra da yapmaya devam edecektir.

ABD'nin Irak'ta kullanmaya başladığı en etkili yöntem, Şiilerle Sünniler arasındaki çatışmayı derinleştirmektir. Irak savaşının başlangıç aşamasında bunu denemiş, ancak başarıya ulaşamamıştı. Ancak anayasa tartışmalarının ardından, Şiilerle Kürtler ABD'nin dikte ettirdiği anayasa metninde uzlaştıkları andan itibaren, Sünnilerin Şiilere karşı eylemleri de başladı. Canlı bomba paniği nedeniyle binlerce Şii'nin öldüğü izdiham, Sünni-Şii çatışmasına hız kazandıran önemli bir tarih oldu. Son aylarda iki halk arasındaki tepki ve çatışmalar derinleşti. Direnişi bitiremeyen ABD emperyalizmi, direnişi iç savaşa dönüştürmeye, kitleleri etnik ve dini ayrım temelinde birbirine kırdırmaya çalışıyor.

Kendi halkını ikna etmek için de oldukça etkili bir yöntem kullanmaya hazırlanıyor. Irak savaşına ile Vietnam savaşına arasında pek çok noktadan paralellikler kuruluyor. Önemli ayrım noktalarından birisi ise, Vietnam'ın ABD halkının sorunu olarak algılanmamasıdır. Vietnam savaşına, bütün savaş süreci boyunca ABD halkının dışında, uzağında bir sorun olarak kalmıştır. ABD, Vietnam'a dönük hedeflerini kitlelerin hedefi haline getirememiştir. Böylece, artan asker cenazeleri 'orada ne işimiz var' sorusunun sorulmasını kolaylaştırmıştır. Irak savaşına ise, 11 Eylül sonrasında gündeme gelmiştir. Kendi ülkesinde yaşadığı saldırı, ABD halkını derinden etkilemiş, aynı saldırıyı bir daha yaşamamak adına, Irak savaşına destek vermişlerdir. Bu nesnel durum, bugün herşeye rağmen, ABD emperyalizminin, kendi halkının bilinci ni bulandıracak yeni argümanlar geliştirmesini kolaylaştırmaktadır.

Diğer emperyalist güçlere ABD'nin yaklaşımı ise, bölmek ve aralarındaki çelişkileri derinleştirmek doğrultusunda olmuştur. İlk yıllar, rakip emperyalistler, kendi aralarındaki çelişkilerle rağmen ABD'nin karşısına daha net bir duruşla çıkmışlardı. Son dönemde İran'a dönük baskılar konusunda Fransa ve Almanya'nın ABD ile birlikte hareket etmesi, bir tavır değişikliği anlamına gelmemektedir henüz. Ancak yine de aradaki çatlakları ABD'nin doldurması ihtimalini gözardı etmemek gerekir.

Sonuçta, ABD emperyalizmi, hemen bütün noktalardan sıkışmış görünmektedir. Ancak savaşın sonucu bu kadar kolay ve bu kadar hızlı gelmeyecektir. Binlerce yıllık yönetim tecrübesini de-

gerlendiren ve sonuçlar çıkaran ABD sermayesi, yeni araç ve yöntemler bulmak için çaba göstermeye devam edecektir.

Savaş ve rekabete devam

Irak'taki ABD birliklerinin komutanı "ABD Irak sokaklarındaki savaşı kaybederse, sonraki savaş ABD sokaklarında yaşanır" diyor. ABD'nin Irak savaşını kazanma zorunluluğunu en iyi ifade eden sözler bunlardır.

Mart 2005'te ABD'nin yeni savunma stratejisi açıklandı. Bu belge ABD'nin klasik, 'Dört Yıllık Savunma Değerlendirmeleri'nin de ön metni olduğu için özel bir önem taşıyor. Hatırlayacağımız gibi, ABD'nin 1997 ve 2001 Değerlendirmelerinde en büyük tehlikenin Asya'dan geleceği, olası bir Çin-Hindistan-Rusya ittifakının mutlaka engellenmesi gerektiği yer alıyordu. Keza 2001 raporu 'önleyici vuruş', 'sonu belirsiz savaş', 'gerektiğinde tek başına davranma' gibi, savaş dönemine ilişkin temel argümanları içeriyordu. ABD'nin 4 yıllık stratejisini sunan bu raporlar, gelişmeleri yorumlayabilmek açısından önemli veriler sunuyor.

Bu rapor ise, 2001'deki değerlendirmeleri güçlendiren tanımlamalar kullanıyor. ABD'nin çıkarlarını her şeyin üzerine koyuyor. Hedefini, kendi ayrıcalıklı konumunu sürdürmek, hatta güçlendirmek olarak belirliyor. BM, NATO gibi emperyalist kurumlardan hiç bahsetmiyor, ancak kendine bağımlı yeni ittifaklar oluşturmak gerektiğini söylüyor. Hedef bölgesini Avrupa, Kuzey Asya, Doğu Asya ve Ortadoğu olarak şekillendiriyor. Burada tam bir denetim kurmaya, bu bölgeyi tümüyle kendine bağlamaya yöneldiğini anlatıyor. En önemli nokta olarak, ABD hegemonyasının yeniden ve güçlü bir biçimde inşa etmek olduğunun altını çiziyor. Bu savaşın sırasında, herhangi bir emperyalistin kendisine rakip olmasına bile izin vermeden, böyle bir durum daha oluşmadan engelleneceğini söylüyor. 'Önleyici vuruş' konsepti burada bir kere daha karşımıza çıkıyor.

Bu raporun anlamı, ABD açısından son derece açıktır. Irak'taki bütün sıkışmasına rağmen, savaşı yeni aşamalara doğru yönleltecektir.

Emperyalistler, her geçen gün silahlanmalarını biraz daha artırıyor, askeri kapasitelerini güçlendiriyorlar. İki yıl aşkın bir süre önce, 2003 Ağustosunda, ABD'nin silah sanayinin kalbi olan Nebraska eyaletinde bir toplantı yapıldı. Pentagon yetkilileri, silah şirketlerinin temsilcileri ve silahlanma konusunda çalışan bilim adamlarından oluşan 150 kişi bir araya geldiler ve küçük nükleer silahlar üretmek üzere konuştular. Bu toplantı 'ikinci nükleer silahlanma çağı'nın başlangıcı olarak kayıtlara geçti. Çünkü bugüne kadar, uluslararası anlaşmalar, nükleer silahları olan devletlere karşı nükleer silah kullanmayı öngörüyordu. Bu toplantıdan sonra ise, ABD, nükleer silahı olmayan ülkelere karşı da nükleer silah kullanacağını açıkladı.

ABD'nin ekonomik olarak ne kadar

ABD'nin son yayınladığı raporda da görüldüğü gibi, savaş bir biçimde Irak'tan başka bölgelere, ülkelere sıçrayacaktır. Bunun için, Irak'ta tam hakimiyetini sağlamayı beklemek zorunda değildir. Irak savaşı devam ediyorken başka ülkelere de savaş açabilir. Kendisine bağımlı bir ülkenin başka bir ülkeye savaş açmasının yolunu açabilir. Gürcistan, Ukrayna, Kırgızistan örneklerinde olduğu gibi, savaş yaşanmadan darbeler gerçekleştirebilir. vb... Şu anda aklımıza gelmeyen pek çok yöntemi kullanabilir. Kesin olan tek, savaşın Irak sınırlarına sıkışmayacağıdır.

güç kaybettiğini, pazar alanlarını yitirdiğini ortaya koyduk. Bu durumun ABD'nin hegemonyasının sonunu da gösterdiğini ifade ettik. Normal koşullarda ekonomik gücü bu kadar gerilemiş bir devlet, büyük iddialarını gerçekleştirmek için de kaybetmiş demektir. Ancak, bizim dikkatten kaçırma-mamız gereken nokta şudur: ABD emperyalizmi gibi doruklarda gezerken, bir anda ayağının altındaki toprağın kaymaya başladığını fark eden bir güç, bunu kabullenmeyecek, elindeki bütün kozları mutlaka ortaya sürecektir. Bu nedenle, ABD emperyalizminin yenilmezliği üzerine oturan teorilerle olduğu kadar, ABD'nin Irak'ta kısa sürede yenilip pes edeceğini savunan tüm görüşlere de mesafeli yaklaşmak gerekir.

Yüzyılın başından bu yana, ama özellikle de II. Emperyalist savaştan bu yana, emperyalist ülkeler sınırsız bir silahlanma yarışına içindeler. Bütün emperyalistlerin elinde, dünyayı onlarca kere yokedecek büyüklükte nükleer silahlar, atom bombaları, füzeler, başlıklar vb. var. Nebraska toplantısının gösterdiği gibi, bu yarış bitmek bir yana, rekabet arttıkça hızlanarak sürüyor, sürmek zorunda. Emperyalistler, bu silahlanma çılgınlığını, depolarda çürütmek için gerçekleştirmiyorlar. Dünyayı onlarca kez yokedecek düzeyde güçlü bombalara sahip olan ABD, bu silahların en azından bir kısmını kullanmadan yenilgiyi kabul etmeyecektir. 'Hakkına razı olup kenara çekilmesi' sistemin doğasına, rekabet ve kar hirsına aykırı bir durumdur.

ABD'nin son yayınladığı raporda da görüldüğü gibi, savaş bir biçimde Irak'tan başka bölgelere, ülkelere sıçrayacaktır. Bunun için, Irak'ta tam hakimiyetini sağlamayı beklemek zorunda değildir. Irak savaşı devam ediyorken başka ülkelere de savaş açabilir. Kendisine bağımlı bir ülkenin başka bir ülkeye savaş açmasının yolunu açabilir. Gürcistan, Ukrayna, Kırgızistan örneklerinde olduğu gibi, savaş yaşanmadan darbeler gerçekleştirebilir. vb... Şu anda aklımıza gelmeyen pek çok yöntemi kullanabilir. Kesin olan tek, savaşın Irak sınırlarına sıkışmayacağıdır.

ABD'nin Irak'taki handikaplarını, sıkıştığı noktaları genel olarak ortaya koyduk. Bu durumdayken yeni bir cepheye savaşımları oldukça zor görünüyor. Bu gerçeği teslim etmek gerekiyor. Ancak gözümüzden kaçmaması gereken nokta, ABD'nin bu emperyalist savaşa olan ihtiyacı ve bunun için çıkış noktalarının henüz tükenmemiş olduğudur.

Suriye ve İran konusunda son dönemde artan sıkıştırmalar, eski BDT ülkelerinde üstüste gerçekleştirilen kadife darbeler bunun göstergeleridir. ABD emperyalizmi, önce Irak'taki savaşı bitirerek sonra başka ülkelere saldırma yöntemini izlemek durumunda değildir. Bu savaş devam ederken, Suriye ya da İran'a, ya da BDT ülkelerinden birine saldırması ya da başka bir alanda iç savaş körüklemesi olasıdır.

I. Kongre Belgelerimizde, emperyalist bir ülkenin, pazardan pay isteyebileceği iddiayla ortaya çıkabilmesi, kapitalizmin eşitsiz gelişim yasasının bir sonucu olarak gelişip patlayabilmesi için, iki koşul gerektiğini söylemiştik. Dünya pazarlarını hedefleme potansiyeline ve niteliğine sahip bir ekonomik altyapı, kendi kütlesinin desteğini arkasına almak.

I. ve II. Emperyalist savaşlarda Almanya'nın durumu buna en çarpıcı örnektir. Bir başka örnek, ABD'nin II. Emperyalist savaşa katılırken, halkın üzerine yağdırdığı 'demokrasi savunuculuğu' demagojik bombardımanıdır.

Bugün ABD'nin en büyük sıkışması ise, Irak'ta değildir. Kendi ülkesindeki kitlelerin desteğini arkasına alamaması, ABD'nin elini bağlayan en güçlü etkidir. Keza en yakın müttefikleri olan İngiltere, İtalya, Güney Kore gibi ülkelere, kitlelerin, kendi hükümetlerinin savaş politikalarını desteklemiyor oluşları, başka bir handikaptır.

ABD ve diğer emperyalistler, kitlelerin gönüllü desteğini arkalarına almak için, bundan sonra da her türlü yöntemi kullanmaya devam edeceklerdir. Çeşitli demagojiler, provakasyonlar vb. bundan sonra da gündeme gelebilir. Ancak bu süre boyunca, eğer kitleler gönüllü destek vermiyorsa, zor ve baskı ile sessizlik sağlayabilmeleri de bir yöntemdir. Bütün emperyalist ülkelere artan faşizan uygulamalar, burjuva demokrasisinin beşiği sayılan ülkelere karşı hak gaspları bunun göstergesidir. Fakat bu yöntemlerle sağlayabildikleri sessizliği ne kadar sürdürebilecekleri de meçhuldür.

11 Eylül'ün hemen arkasından, dünyanın dört bir yanında, bütün ülkelere çeşitli düzeylerde hak gaspları gündeme geldi. Yeni 'terörle mücadele' yasalarının çıkartılması, kazanılmış hakların budanarak, polis-asker vb. kolluk kuvvetlerinin yetkilerinin artırılması, bunların en başta gelenleri ve ortak uygulamalarıdır. ABD'nin Guantanamo'da, Ebu Garip'te, Hint Okyanusu'nda yüzen hapishanelerinde, başka ülkelere karşı üslerine dağılmış gizli hapishanelerinde ortaya çıkartılan gerçekler, yapılan vahşet ve işkenceler, bunun bir parçasıdır. En son İngiltere'deki saldırıların ardından, gözaltı süresini artıran yasaların kabul edilmesi, durumun vahametini gösterir niteliktedir.

Kitlelerin tutumu savaşın kaderini belirleyen en etkili unsurdur. Bu kitle gücünü arkasına almak için en kötü koşulda ağır baskılar altında etkisizleştirerek susturmak için, emperyalistler bütün yöntemleri kullanacaktır. Kitleler ise, bu demagojilerden belli bir süre etkilenemez, yoğunlaştırılmış baskıdan yılarak geri çekilebilirler. Ancak sonuçta, yüzyıllardır savaşlarda yaşadıkları acılar, savaşların toplumsal belleklerinde bıraktığı izler ile mutlaka harekete geçeceklerdir.

Sürecek



Lenin'le
yazın gün ışığına dalar gibi
hayatın içine dalmak...
'niçin dünyaya geldim
niçin yaşıyorum'un
karşılığını bulmak,
genç kalmak
gelen günler gibi
genç kalmak
kalan günlerle beraber
genç kalmak...

Bir toprak yeşil
bir bayrak kırmızı
bir güvercin ak
Lenin'le aynı türküden
aynı umaktan
aynı siperden
aynı yapı yerinden
olmak...

Nazım Hikmet

Ölümünün
82. yılında
bayrağımız
Leninizm!